

Bo Slovenija postala »mesarija«?

Dr. Janez Prašnikar v Krškem o stečajih in presežnih delavcih

KRŠKO — Čudežnega zdravila za uravnavanje stroškov zaposlenih in reševanje presežkov v slovenskih podjetjih ni, je poudaril dr. Janez Prašnikar na enodnevnem seminarju, ki sta ga za posavske direktorje in kadrovičke pripravila v Krškem Center strokovnega izpopolnjevanja in svetovalne dejavnosti ljubljanske ekonomske fakultete in sevniška enota republiškega zavoda za zaposlovanje.

Slovenska podjetja imajo presežke zaposlenih in zato tudi prevelik delež stroškov zaposlenih v strukturi cene. Po besedah dr. Prašnikarja problem ni enostaven in ga tudi ni mogoče reševati zgolj na ravni podjetij. Če podjetja uspešno prebrodijo težave pri opredelitvi presežkov zaposlenih in razrešijo notranja politična in socialna nasprotja, ko presežni delavci zapustijo podjetja, se problemi prično kopičiti na makroekonomski ravni. Podjetja so socialno breme prenesla na državo, ki mora financirati obdobje delavčeve brezposelnosti in njegovo ponovno vključitev v delovni, podjetniški proces. Oboje je na državni ravni mogoče financirati predvsem s povečanjem davčnih obremenitev, ki slabo vplivajo na stroške podjetij in njihovo konkurenčno sposobnost. Krog je tako sklenjen

Po takšni iztočnici, ki jo je ponudil dr. Prašnikar 40 udeležencem seminarja, je dodal, da je socialno partnerstvo, ki ga ponuja več kot socialni pakt, saj je to »odgovornost slehernega, ki sedi tu. Vsa mora postati profesionalna na svojem področju.« Po njegovem je poudarek na trgu menedžerjev ključnega pomena. V Sloveniji pa so žal precej kaotične razmere na področju izobraževanja menedžerjev. Opozoril je, da bi Slovenija izgubila okrog 52 odst. družbenega proizvoda in bi bilo okrog 50 odst. nezaposlenih, če bi izgubila ves nekdanji jugoslovanski trg. V razvitih

gospodarstvih je odpuščanje delavcev nekaj, česar se vsak boji. Zato bi morali v tej družbi pospešeno iskati nove posle. V svetu je že 13 do 14-odstotna brezposelnost alarmantna. »Ne znam si predstavljati 19 do 20-odstotne nezaposelnosti pri nas. Ste-

● »V obdobju tržne deregulacije in privatizacije slovenskih podjetij pričakujemo, da se bodo podjetja in z njimi vodilni ljudje obnašali skladno z osrednjim izročilom evropske vizije sodobnega podjetništva.« me ni dr. Janez Prašnikar (na sliki).

čajni procesi so 'mesarija' in ne bi rad, da cela Slovenija postane 'mesarija'!

Janez Prašnikar

Podobno bojazen so izrazili tudi nekateri direktorji, če se ne bo politika uklonila ekonomiji.

Prašnikarjev sodelavec Valter Reščič je namizal zanimive praktične podjetniške vidike reševanja problemov presežkov zaposlenih, in sicer na osnovi podrobne analize nekega podjetja.

P. P.

ZANIMANJE ZA TOMOV AVTOKOVČEK

MIRNA — Na nedavnem ljubljanskem smučarskem sejmu so prodali več kot tretjino lanske prodane količine avtokovčkov Tovarne opreme d.d., Mirna (TOM), ki so namenjeni predvsem smučarjem. V Avstriji menda že polovica smučarjev prevaža smuči v kovčkih. Tudi zato so v TOM-u navezali stike s slovensko smučarsko reprezentanco, da bi propagirali TOM-ov avtokovček. TOM je družno s šesterimi podjetji podprl izdajo koledarja slovenske ženske smučarske reprezentance. Omeniti velja, da sta v TOM-ovem oddelku Avtokozmetike Zvone Zupet in Marjan Bevc izdelala kalup (orodje) za izdelavo ožjih, 50 cm širokih avtokovčkov, po katerih je precejšnje povpraševanje. Doslej so na Mirni izdelovali le velike, 80 cm široke avtokovčke. Za inovacijo sta si Zupet in Bevc, avtoličarja v Avtokozmetiki, prislužila po 6000 tolarjev nagrade.

Podhranjene družbene dejavnosti

Na sevniški okrogli mizi dr. Kmecl in dr. Prunk

SEVNICA — Petkova okrogla miza o položaju družbenih dejavnosti, tudi v luči predvidenih sprememb lokalne samouprave, ki sta se je udeležila sevniška rojaka dr. Matjaž Kmecl in dr. Janko Prunk, vodil pa jo je Jože Maurer, je sicer vrgla na površje nekatere zagate in poglede, zaradi pomanjkanja časa pa je bila nekoliko manj poglobljena, kot je obetala.

Zanimivo je, da je dr. Kmecl izrecno poudaril, da govori osebno, in ne kot član slovenskega predsedstva, saj se v zadnjem času precej govori o prekoračenih pooblastilih članov tega telesa. V tem času, ko se mešajo politične odredbe in strankarski prestiži, so se tudi družbene dejavnosti znašle v dobesedno podhranjenem stanju. Ko so podirali staro nomenklaturu, je bil govor, da bo kultura dobivala potem desetkrat več denarja, zdajšnji minister za kulturo pa je pristal, da je treba v tem času pri kulturi varčevati. In tako je ta dobila enkrat manj denarja kot pred dvema letoma! »Ne bomo potegnili voza po tej naši beli cesti prihodnosti, če bomo vlekli na dan stare obrazce,« je dejal dr. Kmecl. Na primeru prometnega davka na knjige je nazorno prikazal mačehovski odnos države do knjige. In tudi na podoben beden položaj v socialni, ko otroci v šolah odpuvedujejo kosilo, priljubljenemu časopisu PIL pa je, denimo, v zadnjem pol leta, ko nekateri otroci nimajo niti za kruh, naklada padla za polovico.

Matjaž Kmecl

Ob tem se zastavlja vrsta na videz drobnih vprašanj: koliko si lahko privoščimo nadutosti, ali je bilo smotno potrošiti za nedavni obisk v Davosu okrog 95.000 mark, ali bi lahko teh 4,5 milijona tolarjev bolj pametno porabili? Franc Kos s sevniškega Centra za socialno delo je opozoril na zniževanja števila novorojenčkov v občini v zadnjih šestih letih. Anica Pipan, ravnateljica OŠ Savo Kladnik, si je zastavila retorično vprašanje, kam bo šla populacija osnovnošolcev od zapiranja srednjih šol, »kako se bomo borili zoper mladoletniško delinkvenco, brezsilnost mladih, ki nas mora vse zelo skrbeti?«

Dr. Prunk je soglašal s tistimi, ki so menili, da je potreben celovit razvojni program, da pa nimamo instrumentov za novo politiko, zato je zelo težko spreminjati miselnost. »Nimamo še novih struktur, te bodo še zrasle. Politika je na Zahodu za globalno urejanje razmer, pri nas pa žal vse bolj zginja avtonomnost sfer kot so gospodarstvo, kultura, šolstvo in druge,« je menil dr. Prunk.

P. PERC

● Svet je krutejši, kot pa si Slovenci mislite. (Sirc)

● Ministra Rejc in Umek, ne kažite nam meseca in vodi! (M. Oslaj)

● Ljudje iz tujine prihajajo danes v Slovenijo s svetlejšimi obrazi, kar je pozitivno. (I. Rejc)

Belokranjske Prešernove nagrade

Prvič kar trije nagrajenci: Ilinka Todorovska, Robert Lozar in Maja Weiss

METLIKA, ČRNOMELJ — Med različnimi Prešernovimi nagradami, ki so jih razdelili ob slovenskem kulturnem prazniku, so bile tudi Prešernove nagrade visokošolskih organizacij. Letos so jih prvič prejeli kar trije Belokranjci hkrati, in sicer diplomantka Fakultete za družbene vede Ilinka Todorovska in študent Akademije za likovno umetnost Robert Lozar, oba doma iz Črnomlja, ter diplomantka Akademije za gledališče, radio, film in televizijo Maja Weiss iz Metlike.

Ilinka Todorovska, ki je leta 1985 končala črnomaljsko srednjo šolo družboslovno-jezikovne usmeritve, lani spomladi pa diplomirala na Fakulteti za družbene vede, je dobila Prešernovo nagrado za diplomsko nalogo z naslovom Novi žurnalizem. Gre za ameriško novinarsko šolo, osnovano v šestdesetih letih, ki je pri nas skoraj nepoznana in o kateri je tudi sicer malo napisanega. »Menim, da je tisto, kar je v nalogi največ vrednega, moje spoznanje, da ni nujno, da je novinarstvo samo to, kar poznamo pri nas. Veliko žanrov je v slovenskem novinarstvu zastopanih, tudi takšnih, ki jih je razvil novi žurnalizem. Tu gre za novinarstvo z estetsko razsežnostjo, ki so ga eni uvrščali med novinarstvo, drugi med leposlovje. Maja hipoteza je bila, da gre za novinarstvo, vendar raziskovalno z elementi leposlovja, ki ga zanimajo predvsem človeške usode, zaživi pa lahko le v tedenskem ali mesečnem časopisu,« pravi Ilinka, ki je zaposlena kot novinarka v uredništvu zunanje-političnih oddaj slovenske televizije.

Robert Lozar je prejel Prešernovo nagrado za umetniške dosežke v slikar-

stvu v času šolanja. Še preden je postal študent Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, so Belokranjci njegova dela spoznali bodisi na skupinskih ali samostojnih razstavah, objublja pa, da bo kmalu pripravil samostojno razstavo v črnomaljskem Miniartu.

Maja Weiss, ki je leta 1984 v zadnji generaciji nekdanje gimnazije zapustila črnomaljsko srednjo šolo, je letošnjo Prešernovo nagrado prejela za diplomski kratki igrani film z naslovom Balkanski revolverjaši. Ta filmska in televizijska režiserka, sicer svobodna umetnica, je na snemanje nagrajene fima

čakala kar poltretje leto, saj prej ni bilo denarja. Sicer pa je zanj že dobila nagrado na slovenskem filmskem maratonu v Portorožu decembra lani, ko si je skupaj z Brežičanom Sašom Podgorškom delila zlato nagrado Metoda Badjura. »V balkanskih revolverjaših gre za obračune med tremi nacionalnostmi, srbsko, albansko in slovensko. V vsaki od treh zgodij je zmagovalec pripadnik ene od narodnosti, na koncu pa pride Clint Eastwood, edini pravi revolverjaš, ki »počisti« z balkanskimi revolverjaši in njihovo neumnostjo in odjedži nazaj v film,« pojasni Maja. Ta film je za Dežjem njen drugi igrani film, kajti njena prava ljubezen so dokumentarni filmi. Za vse svoje dosedanje filme je napisala scenarij in jih režirala, z njimi pa je sodelovala na številnih festivalih doma in v tujini.

M. BEZEK-JAKŠE

Ilinka Todorovska

Robert Lozar

Maja Weiss

MEJA JE MEJA

VAS, BROD NA KOLPI — Gostilničarka iz Vasi se je, kot običajno, odpejala v sosednjo Hrvaško v bližnji Homer ob Kupici in nakupila v tamkajšnji ribogojnici postrvi. Zaželeli so si jih njeni gostje. Ob vračanju pa jo je hrvaški carinik podučil, da je Hrvaška v vojni in je zato iz te države prepovedan izvoz hrane. Na Hrvaško je dovoljen vnos le 1.200 hrvaških dinarjev in tudi izvoz živil le do te vrednosti.

Meritve zraka v Novem mestu

Izmerjene povprečne 24-urne koncentracije SO₂ v mikrogramih na kubični meter zraka

Datum meritev	MERILNA MESTA				
	Center	Žabja vas	Ločna	Drska	Bršljin
10. 2.	90	69	77	31	52
11. 2.	90	43	62	22	26
12. 2.	71	38	51	49	24
13. 2.	98	41	48	8	17
14. 2.	93	31	26	12	19
15. 2.	89	44	52	18	21
16. 2.	91	30	45	18	26

Mejna povprečna 24-urna koncentracija SO₂: 125 ug/m³
Kritična povprečna 24-urna koncentracija SO₂: 375 ug/m³
Mejna koncentracija je tista, ki je po Odloku (U. L. RS. 30/90) še dovoljena. Pri kritični koncentraciji so potrebni izredni ukrepi.

Naša anketa

Referendum za koga?

Kukaviče jajce, ki jo je nekdanja oblast izgradnja nuklearne elektrarne v Krškem znesla v gnezdo sedanje in še marsikatero prihodnje vlade, se nam bo vsem skupaj še dolgo otepal. Po odločitvi parlamenta naj bi se o zaprtju nuklearke še letos odločali na referendumu, kar pa se marsikomu zdi malo posrečena zadeva. Največ pomislekov zbujajo vprašanja, kako naj ljudje odločajo o vprašanjih, o katerih se še med strokovnjaki mnemnja razhajajo. Na taki ravni odločanja je odprta pod politizaciji problematike in s tem povezanim manipulacijam, kar pa ni v interesu ne pri resnih zagovornikih in ne pri nasprotnikih atomskih nukleark. Oboji so si namreč edini, da stvar ni tako preprosta, kot je bila pri Avstrijcih, ki so z referendumom ustavili nuklearko še v izgradnji, njihova energetska odvisnost pa ni bila taka, kot je sedaj naša. Kdor bi sedaj doma in po svetu zbral z zaprtjem nuklearke pozitivne točke, bi jih namreč hitro izgubil z vsemi problemi, ki bi se pojavili pozneje z oteženo energetske oskrbo in stroški, ki bi jih tudi mirujoča nuklearka še vedno terjala. Ob vsem tem postaja vprašanje, čemu pravzaprav referendum, če dalje bolj nejasno.

MOJCA NASTAV, ekonomistka, iz Metlike: »Zakaj pa niso z referendumom vprašali ljudi, ali so za jedrsko elektrarno ali ne, še preden so jo začeli graditi? In kako to, da takrat niso vedeli, da je pri Krškem potresno področje? Sem za čisto okolje in proti takšnemu načinu onesnaževanja, kot ga povzroča jedrska elektrarna, vendar bi morali, preden jo morebiti zaprejo, najti nadomestne vire za električno energijo. Življenje ob svečah najbrž ni naša prihodnost.«

RUDI URH, vodja projekta EN-It, iz Kočevja: »Sem proti referendumu, saj sem sploh proti temu, da se nuklearna elektrarna zapre. Če je evropska komisija, poverjena za te zadeve, ugotovila, da je jedrska elektrarna Krško varna, potem ni razloga, da ne bi verjel tej ugotovitvi. Seveda je nuklearka nevarna, vendar je nevarna tudi termoelektrarna, sem pa proti predčasni zaprtju nuklearke tudi zato, ker bi bili stroški večji, kot če obratuje še naprej.«

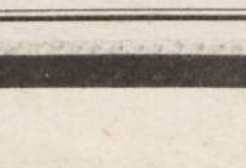
JANEZ VODOPIVEC, varnostni inženir v pokojju, iz Novega mesta: »Pri gradnji nuklearke sem sodeloval od začetka in ne razumem tega podrejanja stroke politiki. Šele ko je prišel električni mrk, so politiki razumeli, kaj lahko pomeni zaprtje. Dokler bodo strokovnjaki trdili, da je elektrarna varna, jim moramo zaupati. Referendum bi moral biti podprt z vsemi argumenti, tudi z zagotovili za nadomestitev elektrike, ki sedaj prihaja iz Krškega, upoštevati pa je treba tudi Hrvate.«

IVAN ŽGALIN, Vrhnje pri Brežicah: »Ljudem bi morali povedati, ali je dražje obratovanje ali pa zapiranje nuklearke. Zdaj, ko je elektrarna že tu, je treba gledati na problem tudi z gospodarske plati. Sem za referendum, vendar je treba prej ljudem pošteno povedati, za kaj je zapiranje dobro in za kaj slabo. Če bi referendum bil, bi se ga zagotovo udeležil, trenutno pa še ne vem, kako bi glasoval, saj imam za odločanje o jedrski za sedaj še premalo informacij.«

JOŽE HOČEVAR, učitelj matematike na osnovni šoli v Mokronogu: »Več glav več ve. Vedno je dobro slišati, kaj mislijo ljudje, zato sem za referendum o usodi nuklearke v Krškem. Osebno mislim, da referendum ne bo uspel, kajti jasno je, da bi bile posledice zaprtja velike. Pomanjkanje elektrike bi bilo lahko dolgoročno. Vprašanje je tudi, kako varno shraniti visoko radioaktivne odpadke, če se še za odlagališča nizko in srednje radioaktivnih ne moremo dogovoriti.«

JOŽE TRŽOK, inž. agronomije, iz Črnomlja: »Zdi se mi smiselno, da razpišejo referendum, ker je to edini način, da se lahko prav vsak volilec odloči, ali je za zaprtje JE ali ne. Pri tem pa mora imeti pred očmi bodisi varčevanje z elektriko ali pa probleme z jedrskimi odpadki. Seveda bi morali imeti strokovnjaki glavno besedo o tem, kaj pomeni zaprtje te elektrarne in kaj nadaljnje obratovanje. Najbrž pa Slovenci ne bomo mogli narediti veliko brez mnenja Hrvatov.«

FRANC LOVŠIN, vodja enote republiške uprave za zdravstveno varstvo iz Ribnice: »Dokler ni povsem jasno, ali je nuklearka varna ali škodljiva, se je težko odločati. Jamstvo za varnost morajo dati strokovnjaki za jedrsko energijo. Če ti ugotovijo, da ni nobene nevarnosti in za to tudi odgovorno jamčijo, potem ni razloga, da bi se nuklearki odrekli. Vendar pa naj se o tem ljudje odločijo na referendumu.«

TEJA ŽABKAR, dijakinja iz Krškega: »Sem za to, da se referendum o zapiranju jedrske elektrarne izvede. Elektrarno bi bilo potrebno zapreti, saj za varno in stalno odlagališča jedrskih odpadkov ni še ničesar narejenega. Nisem prepričana, da je naša nuklearka popolnoma varna. O tej varnosti bi morali več povedati strokovnjaki. Bolje bi bilo, če bi vso zadevo predebatirali nekje v širokem strokovnem krogu.«

MARJAN KURNIK, predsednik občinskega izvršnega sveta v Sevnici: »V času do predvidenega referenduma o zaprtju krške nuklearke javnost ne bo mogla biti dovolj seznanjena z vsemi postopki in posledicami, ki bi jih odločitev o zaprtju prinesla s sabo. Gre za prelaganje odgovornosti z vladnih ramen na ramena ljudstva. Nuklearka je visoko strokovna zadeva, o kateri znanost še ni rekla zadnje besede. Najprej bi morala dati jasen predlog vlada, o tem pa bi moral odločati parlament.«

(Nadaljevanje s 1. strani)

znanja Slovenije še hitreje nadaljeval.

Na vprašanje, ali pomeni kandidatura mag. Marka Voljča za predsednika vlade upanje, da se bo vladna kriza rešila in da bomo malo bolj pripravljeni in spravljivi pričakali volitve, je predsednik Kučan odvrnil, da vloga predsedstva ni prav velika. O njegovih pristojnostih se pripravljajo nesposobni ljudje. »Sposobni ljudje so ustvarjalni, pritegujejo tiste, ki so pripravljeni in sposobni pomagati. Slovenci smo zdaj v takem gospodarskem in socialnem položaju, da si moramo sami pomagati. Nas je samo dva milijona in bi bilo pametno, da bi le združevali ustvarjalne sile slovenskega naroda, ne pa, da bi se preekali in preštevili.« Kar zadeva magistra Voljča, je Kučan zanikal, da bi ga on poklical, res pa se je z njim pogovarjal po telefonu, kar so organizirali neodvisni poslanci. Voljča je zanimalo, ali bo predsedstvo sodelovalo z njim v primeru, da bi bil izvoljen, in Kučan mu je odvrnil, da bi sodeloval tako

kot s sedanjim premierom Peterletom in z vsakim predsednikom vlade, ki ga bo izvolil slovenski parlament.

Glede položaja kmetijstva in možnih scenarijev, če bi Slovenija odloč-

neje stopila v Evropo, je predsednik Kučan dejal, da bi bilo mnogo lažje govoriti o kmetijski politiki, če bi bila pripravljena celovita razvoja strategija Slovenije in v njeni luči tudi strategija razvoja kmetijstva. »Slabo je, če je s kmetijsko politiko nezadovoljen kmet, kmečka zveza oz. ljudska stranka, če so nezadovoljni potrošniki in kmetijski minister!«

P. PERC

KNJIGE ZA KMETA — Predsednik Kučan si je z zanimanjem ogledal razstavo knjig Kmečkega glasa.

OBČNI ZBORI SKZ—LS

NOVO MESTO — Novomeški občinski odbor Slovenske kmečke zveze—ljudske stranke vabi člane in somišljenike na letne občne zборе. Za podružnico Šmarjeta bo občni zbor danes, v četrtek, 20. februarja, ob 19. uri v penzionu Domen; za podružnico Žužemberk bo zbor v soboto, 22. februarja, ob 18. uri v kinodvorani v Žužemberku; za podružnico Šentjerneje v nedeljo, 23. februarja, ob 9. uri v šentjernejski osnovni šoli in za podružnico Novo mesto prav tako v nedeljo, 23. februarja, ob 9. uri v kmetijski šoli Grm pod Trško goro. Na občnih zborskih besedah tekla predvsem o denacionalizaciji, o problematiki veterinarske službe in zadružništvu.

Na Malkovcu pridelek kot že dolgo ne

Najvišje ocene za vino Kneza in Tratarja

MALKOVEC — Društvo vinogradnikov Dolenjske — podružnica Malkovec, ki šteje 120 članov, je konec preteklega tedna pripravila ocenjevanje vin. Po besedah predsednika podružnice, Petra Camloha, in bivšega dolgoletnega predsednika vinogradnikov, Ivana Pungercarja, je kakovost pridelka 1991 dobra oz. povprečna. Je pa zato na Malkovcu grozdje obrodilo kot že dolgo ne. Nace Strmole ne pomni tako obilne letine že vse tja od leta 1947. V drugih, predvsem nižjih legah pa je bilo precej manj pridelka zaradi pozebe in toče.

Rezultati ocenjevanja 55 vzorcev dolenjskega belega vina so prinesli prvo mesto Cirilu Tratarju iz Tržišnice (16,9 točke), drugo Francu Mavriču iz Hubajnice (16,5), tretje mesto si delita Ivan Pungercar z Malkovca in Anton Žljajpah iz Mokronoga (16,4), sledita Sevnčan Slavko Češek in Marjan Pirč iz Kaplje vasi (16,3 točke). Zelo izenačena je bila tudi konkurenca pri 40 cvičkih. Najvišjo oceno, 16,3 točke, je dobil cviček Darka Kneza iz Hrastovice, na drugem mestu sta Ivan Camloh iz Guberja in Anton Škrajnar iz Boštanja (16,2 točke), sledita pa Marjan Borštnar z Mosta in Franc Žibert z Vrha (16,1 točke). Za dolenjsko rdečo vino je Matjaž Malus iz Tržišča dobil 16,1 točke, Peter Gorenc, prav tako iz Tržišča, 16,0 in Janez Hrovat iz Hrastovice 15,7 točke.

P. P.

ŠE MESEC «OTROŠTVA» — Pravijo, da so dvojčki pri konjih zelo redka stvar. Brez večjih težav ju je povrgla Rička, desetletna kobila, ki jo imata upokojenca Marija in Pavle Oblak iz Deševe vasi pri Žužemberku. Živahnemu zrebcu je ime Miško, nekoliko bolj pahljavi kobilici pa Ruža. Rička so vodili pri Zalaščkovem zrebcu v Žužemberku. Pavla, ki se s konji največ ukvarja, pravi, da sta dvojčka stara že pet mesecev in zelo ljubita sprehode v bližino domačije, ki pa jo bosta morala kmalu zapustiti. Čež en mesec ju bodo prodali. Zanju se zanima zasebnik iz Višnje Gore, ki ima v načrtih jahalni turizem in fijakarstvo. (Foto: T. Jakše)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Chardonnay

Nedvomno je vinska sorta chardonnay v svetu med belimi vini najbolj popularna oziroma moderna. Zgodovinarji pravijo, da so jo križarji prinesli iz Prednje Azije v Francijo. Za sirjenje te sorte po Burgundiji so zaslužni predvsem menihi, cistercijanci in benediktinci. Zanimivo pa je, da kljub dobrih stikom med francoskimi in nemškimi samostani te sorte niso prinesli v Porenje v starih časih, ampak se sedaj šele uvaja. Po letu 1950 so se ampelografi (strokovnjaki za sorte vinske trte) začeli resneje ukvarjati z razlikovanjem med sorta chardonnay (CH) in beli pinot (BP). V Sloveniji so te strokovne dileme razčistili v zadnjih desetih letih in sedaj imamo na trgu kot vino obe sorti ločeno, medtem ko je bil pred tem CH skrit v vinu BP.

Kako ločimo v vinogradu obe sorti? Listi CH so bolj gladki, manj mehurjasti, razdelek lista pri pečju je izrazitejši, širši, v obliki črke U, medtem ko je pri BP v obliki črke V. Najbolj razpoznaven znak je v zaključku lista ob pečju: CH ima list omejen z listno žilo, medtem ko je pri BP za žilo še nekaj listnega tkiva. Ko grozdje dozori, kaže pri CH rumeno, pri BP pa zeleno rumeno barvo.

Pri obnovi vinograda s sorto chardonnay moramo upoštevati, da zelo zgodaj spomladi brsti in je lahko žrtev majske slane na nižjih legah. Za peronosporo je srednje občutljiv, oidijski ga bolj ogroža. Jagodna kožica je tenka, zato je občutljiv za grozdno gnilobo. Za-

listnikov ima veliko, zato je potrebno s pletvijo trto prezačevati. CH ima rad rahla, topla tla z dovolj apna. Neprimerna so zelo rodovitna vlažna tla, kajti kasneje se težko obranimo gnilobe na že zelenem grozdju. Nemška literatura navaja, da se obnese na močnejših podlagah v nemških razmerah, če je spomladanska rez srednje močna. Svetuje podlage SO4 in 5C.

Kakšno vino lahko pričakujemo? Sorta je po svetu zasajena v severnih in južnih vinorodnih območjih. Na severu dobijo izrecno suha, kislina vina (recimo v francoski Šampanji), ki ne dajejo posebnega užitka, pač pa so zelo primerna za pravo osnovnega vina za slovite šampanje. V toplih južnih krajih ima CH težave, zgodaj dozori, ima veliko ekstrakta in zelo malo kisline. Nekateri avtorji trdijo, da je iz sorte CH nemogoče dobiti slabo vino. Govorijo o slavnem »telesu« vina chardonnay. Pri pregledu vinskih tehnologij po svetu srečamo v Chablisu jeklene tanke, ki pospešujejo sorte značilnosti, v Burgundiji uporabljajo od starih sodov do novih barriqov, v Kaliforniji celo tedne dolgo macerirajo most z jagodnimi kožicami itd. Sorta CH preneha vse take postopke in kasneje razveseli vinarja s sortnimi lastnostmi, ki se pokažejo v najrazličnejših odtenkih.

Pravo nasprotje vzdržljivosti chardonnaya je renski rizling, ki se obnese samo po normalnem postopku fermentacije, kar mu da eleganco sorte v klasičnem pomenu besede, vse ostale tehnologije samo popačijo njegove razpoznavne značilnosti. mag. JULIJ NEMANIČ

O OBREZOVANJU PARKLJEV

VAVTA VAS — Govedorejce vabimo na predavanje o obrezovanju parkljev, ki bo v petek, 21. februarja, ob 16. uri v učilnici osnovne šole v Vavti vasi. Predaval bo inž. Stane Bevc, po predavanju pa bo pri kmetu Petru Strašku iz Podgore 10 mag. Jože Bergant praktično prikazal obrezovanje parkljev. Vabljeni!

Kmetijski zavod

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Pojavil se je prvi regrat. Branjevke za merico teh prvih pomladanskih vitaminov zahtevajo 50 tolarjev, očitno bo potrebno kaj kmalu s košarico in nožičkom odpraviti se v čisto okolje njiv in vinogradov in tako poceniti kosilo. Kar precej so ta ponedeljek gospodinje kupovale koprsko cvetačo po 120 tolarjev kilogram, na isti stojnici pa so se dobile tudi dalmatinske fige in suhe slive po 250 tolarjev. Domača jabolka še vedno drže ceno 50 do 70 tolarjev, odvisno od sorte; solata je 150, zelje 50, domače kravice 180 tolarjev kilogram, jajca so po 12 tolarjev, kislina repa in zelje po 40, domači piščanec po 200 tolarjev, sirček po 140, smetana 100, orehova jedra 750, belokranjski čebulček 300 tolarjev, čebula 50, koren in koleraba po 50, ocvirki 200, fižol 90, med od 220 do 250, šopek teloha pa 40 tolarjev. Pokukali smo tudi k prodajalki v kiosku Sadju in zelenjave: solata 180, banane 129, pomaranče 72, špinača 330, radič 320, limone 119, čebula 66, jabolka 55 in 66 tolarjev.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotni redni tedenski sejmišče so prodajalci pripeljali 275 do tri mesece starih in 24 starejših prašičev. Prvih so prodali 193 po 200 do 250 tolarjev, drugih pa 15 po 100 do 130 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Jarina kot zasilen izhod

Nepoznavalca bo to verjetno presenetilo, toda dejstvo je, da ima Slovenija v primerjavi z državami Evropske skupnosti najnižjo stopnjo oskrbe z lastno pšenico, celotnega krušnega žita pa pridelava komaj dobrih 40 odstotkov svojih potreb. V tem pogledu je torej močno odvisna od drugih, in če bo hotela krepiti svojo gospodarsko suverenost, bo morala precej spremeniti in prilagoditi svojo kmetijsko strukturo.

Predvsem v nižinskih predelih, kjer so večje naravne možnosti, jo morala spet sejati več žita, pa tudi sicer bo treba njivske površine bolj izkoristiti. Ena od možnosti je tudi setev jarih žit, ki so zaradi manjših pridelkov pri nas močno odrinjena, ki pa vendarle ob (zaradi vremena) zamujeni ali nezadostni jesenski setvi precej povečajo skupni pridelek.

Kot jara žita lahko pridelujemo pšenico, ječmen in oves. Čeprav nekdanja jugoslovanska sortna lista pozna čez 20 sort jare pšenice in so se v Sloveniji dobro obnesle zlasti tri med njimi: goranjka, planinka in livanka, tovrstno pridelovanje ni zavzelo večjega obsega. Bolje je z ječmenom in ovosom, za katerega tudi po prekinitvi blagovnih tokov z drugimi republikami, vsaj kar zadeva seme, bolje kaže. Po zaslugi KPC Jablje pri Trzinu ima namreč ljubljanska Semena na voljo priporočeno rodovitno in uveljavljeno sorto ovs, po imenu leanda, dobi pa se tudi jari ječmen sorte jaran. Če bi leande zmanjkalo, je na voljo še ena sorta ovs — flaminsregent, ki pa v naših razmerah še ni temeljiteje preizkušena.

Odločen za uspeh pridelovanja jarega žita je čas setve. Seme mora spomladi čimprej v zemljo, brž ko to dovoljuje ornica. Ker zaradi vlage v

• Količine semena za ozimno in jaro žito se delno razlikujejo. Za hektar posevka jarega ječmena potrebuje poljeделец 180 do 200 kg ječmena, za hektar posevka ovs pa 110 do 150 kg. V tem primeru bo sklop rastlin primeren za pričakovani pridelek, ki je pri jarih žitih v ostrejših razmerah zanesljivejši kot pri ozimnih, resda pa ne tako obilen.

njej ni mogoče delati s stroji, dokler se primerno ne osuši, je tudi za setev jarega žita več kot priporočljiva jesenska brazda, torej jesensko oranje. Z gnojenjem se nikakor ne sme skopariti, saj jaro žito ob vse daljšem dnevu naglo rase in ne sme zemlje izčrpati pred tvorbo zrnja. Fosfor in kalij potrebujemo v celoti že ob setvi, z dušikom pa je treba še dodatno dognojevati ob kolenčenju. Najenostavneje je gnojiti z enim od kompleksnih gnojil (NPK) ter dognojiti s KAN-om.

Inž. M. L.

PODRUŽNICA TREBNJE VABI

TREBNJE — V nedeljo, 1. marca, bo ob 14. uri v gostilni Opara zbor vinogradnikov. Ob tej priložnosti bo društvo vpisovalo nove člane, inž. Jože Maljevič bo predaval o spomladanskih delih v vinogradih, podjetje za vinogradništvo in kletarstvo HOM bo privedilo še predavanje o kletarstvu, na koncu pa bo še podelitev priznanj in pokušnja ocenjenih vin. Vabljeni!

PREDAVANJE IN DEMONSTRACIJA REZI

METLIKA — Tukajšnja kmetijska svetovalna služba priredi danes, v četrtek, 20. februarja, ob 18. uri v metliški vinski kleti predavanje o boleznih in zaščiti vinske trte. Predaval bo inž. Jurij Mamilovič. V petek, 21. februarja, bo ob 9. uri demonstracija obrezovanja sadnega drevja pri Antonu Starešiniču na Krasincu 47, istega dne ob 12. uri pa še pri Antonu Križanu na Otoku 8. Obrezoval bo dipl. inž. Jani Gačnik. Vabljeni!

• Grozčica gospodarska vojna je tržnim ustanovam večja nevarnost kot boljševizem. (Popovici)

• Na slovenskem vinskem trgu vlada nered. Veliko je kršitev označevanja porekla. Državi bo vinarjskih preprirov prej ali slej dovolj in jih bo pretrgala na za vas vse neugoden način. (Z. Rajher, direktor poslovne skupnosti vinogradnikov in vinarjev)

Pravilna domača reja piščancev

Pogini so običajno posledica napak pri prevozu in krmljenju — Odločilna je temperatura, osvetljevanje in pravilna krma — Priporočene krmne mešanice

Za vselitev enodnevnih piščancev pripravimo manjši prostor, da bomo porabili manj energije za ogrevanje. Za nastilj se uporabljajo največ suha žagovina in oblanje, ki naj bo pretežno od iglavcev, kajti hrast, predvsem pa kostanj, vsebuje tanine, ki majhnim piščancem škodujejo.

Piščance vseljujemo le v primerno ogret prostor. Potrebna temperatura za ogrevanje piščancev je v prvem tednu od 32° do 35° Celzija, potem pa lahko vsak naslednji teden znižamo tempera-

• Medsebojno kljuvanje piščancev je najpogostejša posledica nepravilne prehrane. Do kljuvanja pa lahko pride tudi zaradi pregoste naseljenosti ali premočne osvetlitve piščancev. V primeru kljuvanja damo torej piščance v večji prostor, za osvetljevanje pa uporabimo rdečo luč, ki jih pomirja, poleg tega pri rdeči svetlobi ne opazijo tako hitro krvi.

turo za 3° do šestega tedna, ko zadostuje ogrevanje na 15° do 18°.

Sicer pa nam piščanci sami pokažejo, kako se počutijo. Pri primerni toploti so enakomerno razporejeni po prostoru, če je prehladno, jih zebe in se stiskajo pod virom toplote — žarnico, v prevročnem prostoru pa se izogibajo žarnice, odpirajo kljune in sopejo.

Piščance prvi teden osvetljujemo nepretrgoma 24 ur na dan, po enem tednu pa imajo lahko 3 do 4 ure na dan temo. Intenzivno osvetljevanje piščancev med rejo zmanjšujemo. Za osvetljevanje je najbolj primerna infra rdeča žarnica, ki naj bo vsaj 30 cm nad piščanci. Ena 60 W infra rdeča žarnica zadostuje za osvetljevanje in greje do okoli 75 piščancev.

Piščanci morajo imeti vedno na razpolago dovolj sveže vode. Najbolj so primerni plastični napajalniki. Prve dni je dobro, da damo piščancem namesto vode kamilični čaj. Piščanci bodo tako odpornjši in bodo lažje prenesli šok ob preselitvi. Po enem tednu začnemo v vodo dodajati vitaminske dodatke po recepturi. Na voljo so čisti vitamini (solvimin, vitaperutin, AD3—E) in vitamini v kombinaciji s sredstvi proti dri-

ski (fuvicin, lantomycin).

Za krmljenje piščancev lahko uporabljamo plastične krmilnice ali različne krmilne pladnje. Pomembno je, da imajo živali dovolj krmilnega prostora, da naenkrat pridejo do pladnja vsi piščanci.

Piščance krmimo čim bolj intenzivno. Prva dva tedna jim dajemo popolno krmno mešanico za začetno krmljenje piščancev BRO-ST, potem pa preidemo na krmljenje z BRO-FIN. Če hočemo porabiti lastno koruzo, krmimo še naprej z BRO-ST, ki ga mešamo z največ 25% koruznega zdroba. Po tretjem tednu starosti piščancev pa imamo tudi možnost krmljenja z dopolnilno krmno mešanico BRO-D, ki jo zmešamo s koruznim zdrobom v razmerju 1:1.

Inž. CVETKA LAVRIČ

gospodinjski kotichek

Žganci, ponos naše kuhinje

Slovenska ljudska kuhinja slovi po žgancih, ki se pripravljajo iz različnih surovin in na najrazličnejše načine. Žganci so različno poimenovani: v Beli krajini so debelačni, v Prekmurju žganci, v Ziljski dolini pa jim pravijo mešta. Najstarejši so ajdovi. Poleg teh kuhamo še pšenične, koruzne, zdrobove in krompirjeve bele, ki jih najraje kuhajo Dolenjci.

Za kuhanje žgancev so znani predvsem trije načini, od katerih je najbolj pogost vkuhanje moke v slan krop. Moka se na sredini s kuhavnico prebode tako, da krop močno prekrije. Ko je moka kuhana, se žgančekva delno odlije, masa dobro premeša, nadrobi v skledo in po vrhu zabeli z ocvirki. Na Gorenjskem pa je znan način, da se žganci že dolno zabelijo v posodi, ker se takšni bolj drobijo. Čim drobnejši so žganci, več veljajo, ker vsebujejo več zabele. Na Koroškem pa žgance kuhajo tako, da v posodi suho moko najprej prepražijo, nato zalivajo s slanim kropom in dodajo maščobo. Sicer pa za vse vrste žgancev ve-

lja, da morajo biti dobro razmešani in zabeljeni ter nadrobljeni tako rahlo, da se »kar tresejo.«

Žgance postavimo na mizo s kislim zeljem ali repo in z mlekom. K ajdovim žgancem ponudimo obarbo, h koruznim pa mesno omako ali golaž. Prilega se tudi kuhana solata. Na osnovi koruznih žgancev so na Gorenjskem nastale posebne jedi, ki so jih pripravljali o pustu. Kranjska kuhinja pa se vedno lahko postavi s kranjsko klobaso, kuhanim kislim zeljem in ajdovimi žganci.

Če hočemo pripraviti KOROŠKE ŽGANČE Z MEDOM, potrebujemo 3 l slanega kropla, 80 dag ostre bele, koruzne ali ajdove moke, 8 žlic medu in 4 žlice masti. V vrelo osoljeno vodo vsujemo presejano moko. Kupček naj vre 20 minut, nato ga obnemo, na sredini prebodemo s kuhalnico in kuhamo še najmanj 10 minut. Odcedimo dober liter vode, segrejemo mast, jo zlijemo v lonec in zmešamo žgance. Nadrobimo jih v skledo, prelijemo s toplim medom in ponudimo s svežim ali kislim mlekom.

HELENA MRZLIČAR

Malo rešenih vlog za državljanstvo

Od 2.350 vlog rešenih le okoli petina

NOVO MESTO — Do izteka roka za vložitve vlog za državljanstvo Republike Slovenije, se pravi do konca kalendarskega leta, so na sekretariatu za notranje zadeve novomeške občine dobili 2.350 takih vlog. Dejansko je oseb, ki prosijo za slovensko državljanstvo, v novomeški občini precej več, saj je največkrat na eni vlogi več ljudi, tudi cele družine. Računajo, da v občini Novo mesto najmanj dvakrat toliko oseb, kot je vlog, prosi za slovensko državljanstvo.

Sekretariat za notranje zadeve je te vloge sprejel, podatke preveril in v marsikaterem primeru vloge tudi dopolnil in take vloge poslal ministrstvu za notranje zadeve. Zaradi obilice dela s temi vlogami prihaja pri njihovem reševanju do precejšnjih zaostankov. Tako so do sedaj v Novo mesto dobili iz Ljubljane le kako petino poslanih vlog, ki jih potem vročajo prosilcem. Res pa je, da je ministrstva dobijo samo pozitivno rešene vloge, kdo in kako bo vročal odklonilne, še ne vedo.

MOČ VOLJE OB 10-LETNICI

NOVO MESTO — Društvo invalidov je ob jubileju izdalo že peto številko svojega glasila. Jubilejna številka je precej drugačna od prejšnjih in nosi tudi nov naslov Moč volje. V njej je kar veliko zanimivega branja iz življenja in dela društva, literarni poskusi članov društva, nagradna križanka in še marsikaj zanimivega. Uredniški odbor glasila si želi čimveč dopisnikov, da bi bilo novo glasilo še pestrejš.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 22. februarja, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živile:

- Novo mesto: prodajalna KZ DOM Bršljin
- Šentjernej: Samopostrežba Mercator
- Dolenjske Toplice: prodajalna Vrelec
- Žužemberk: Market Dolenjka
- Straža: Samopostrežba KZ
- Novo mesto, v nedeljo od 8. do 11. ure: Pri vodnjaku, Gl. trg
- Črnomelj: prodajalna Pod lipo.

Kdo je Slovincem ukradel krompir?

Zmago Jelinčič v Novem mestu: član SNS je lahko samo Slovenec, ki je slovenski državljan, se počuti Slovenca in ni bil član ZKS ali ZKJ

NOVO MESTO — Na povabilo svojih privržencev je v petek, 14. februarja, prišel v Novo mesto Zmago Jelinčič, predsednik Slovenske nacionalne stranke (SNS), ki je pred maloštevilnimi poslušalci v konferenčni dvorani hotela Metropol govoril o programu te zunajparlamentarne stranke in o njihovih pogledih na to, kako naj bi uredili delo in življenje v Sloveniji. Po svoji navadi je Jelinčič govoril odkrito, naravnost, brez kakršnih koli olepšav ali nejasnih zavijanj in namigovanj, s tem pa seveda za marsikatero uho precej nenavadno, grobo in celo žaljivo.

Po besedah predsednika Jelinčiča ima ta stranka v Sloveniji okoli 600 članov, veliko več pa je simpatizerjev. »Svoje člane in simpatizerje imamo vsepovsod, tako da imamo pregled nad vsem dogajanjem,« trdi Jelinčič, ki pravi, da njegova stranka komaj čaka volitev, saj je prepričan, da bodo prišli v parlament. »Ker je osnovna programska usmeritev Slovenske nacionalne stranke: Vse za dobrobit slovenskega naroda!, je tisti Slovenec, ki je proti naši stranki, proti samemu sebi.« Pri predstavitvi programa stranke, ki sega od zavzemanja za popolnoma samostojno in neodvisno ter vojaško močno in varno Slovenijo do skrbi za stare in gne-mogle ljudi, ki so se izgarali za Slovenijo, je bila rdeča nit odnos do tujcev, ki so za Jelinčiča v Sloveniji vsi, ki niso Slovenci oz. pripadniki italijanske in madžarske manjšine.

»Slovenska nacionalna stranka ne bo nikoli priznala genocidnega zakona o državljanstvu. Pri nas so državljanstvo kupovali za 690 tolarjev, za nekaj kil krompirja, pa še ta krompir je marsikdo od teh ukradel svojemu sosedu Slovencu. In to možnost je tem tujcem dala naša na umu uboga oblast. Pravijo, da je to dobrota, a v tem primeru velja slo-

Zmago Jelinčič, predsednik Slovenske nacionalne stranke

Nekaterih zdravil še vedno ni

Zdravila z Juga so se zelo podražila

NOVO MESTO — Trgovina z nekdanjimi republikami Jugoslavije se na nekaterih področjih zopet normalizira. Tudi na področju zdravil so se stvari izboljšale, pa vendar še ne povsem. Direktorica Dolenjskih lekarn, mag. Janja Fortuna, je povedala, da še vedno primanjkuje zdravil za sladkorne bolnike, zdravil za srce in širjenje koronark ter zdravil s hormoni za ženske. Probleme pa imajo tudi pri izdelavi sirupov, ker ne dobivajo več sladkorja iz Belja, ki je za izdelavo sirupov veliko boljše od ormoškega.

Trgovanje s Hrvaško se je že normaliziralo, iz ostalih republik pa robo sicer dobivajo, le da občasno in v manjših količinah. V času, ko zdravil niso pošiljali, so jih nadomestili iz vojaških rezerv, marsikatero zdravilo pa so naredili tudi sami v lekarni. Občasno zmanjka tudi tistih zdravil, za katere tovarne zaradi pomanjkanja deviz ne morejo uvoziti surovin, ta prihajajo v lekarno občasno.

V zadnjem času jih moti predvsem to, da so se zdravila z Juga tako podražila, kot da bi prihajala z Zahoda, in da so sedaj celo slovenska paralelna zdravila cenejša. Sicer pa, kot pravi direktorica, so pri dobi zdravil povsem odvisni od dobaviteljev. Če zdravil ni, lahko bolnikom pomagajo le takrat, ko jih lahko izdelajo v lekarni.

J. D.

Prihodnost SKD — etika v dejanjih

Letna konferenca OO SKD Novo mesto — Stranka z vsebino, ki kaže v prihodnost — Kmalu slovenski krščanski sindikat — Manj zagretosti med člani

NOVO MESTO — V prepolni kapiteljski dvorani je bila v nedeljo, 16. februarja, popoldne letna konferenca novomeškega občinskega odbora Slovenskih krščanskih demokratov, ki so se je kot gostje udeležili tudi Nace Poljnar, vodja poslanskega kluba SKD v republiški skupščini, Metka Karner-Lukač ter republiški poslanec Janez Lukač, od nedavnega član poslanskega kluba Slovenske ljudske stranke. Že pred tem so bile prav tako dobro obiskane letne konference krajevnih odborov SKD v Šentjerneju, Dolenjskih Toplicah in Žužemberku.

Prvi je dobil besedo Poljnar, ki je pozdravni nagovor izkoristil za to, da je opozoril na po njegovem neupravičene in krivične napade na vlado in zahteve po njeni zamenjavi. Zavzel se je za čimprejše sprejetje lastninskega zakona, poskus iskanja novega mandatarja vlade pa je po njegovem odložen »ure resnice«. Sicer pa Poljnar meni, da je SKD stranka z vsebino, ki kaže v prihodnost. »Slovenija brez krščanskih prvin ne bi mogla biti evropska država, to pa očitno nekaterim ne gre v račun,« je med drugim poudaril Poljnar in svoj nastop končal: »Etika v dejanju — to je naša prihodnost. Tisto, kar govorimo in na kar prisegamo, moramo tudi početi.«

Metka Karner-Lukač je govorila o sindikalnem gibanju na Slovenskem in o pripravah na ustanovitev slovenskega krščanskega sindikata, ki ne bo deloval po načelu sindikalnega boja. »Sindikalni boj, to je zelo boljšeistično in spominja na boj z razrednim sovražnikom. Tako so si Svobodni sindikati za svojega razrednega sovražnika izbrali kar vlado. Novo sindikalno gibanje pa naj bi temeljilo na načelu dogovarjanja,« je med drugim povedala Lukačeva.

Po poročilu o delu občinskega odbora v lanskem letu je spregovoril predsednik SKD Novo mesto in novomeški župan Marjan Dvornik, ki je opozoril, da med člani in simpatizerji

stranke ni več čuti začetne zagretosti, da niso več pripravljeni prevzemati odgovornih funkcij, kar se je še posebej pokazalo pri volitvah v krajevnih skupnostih. »Politična zrelost pa se kaže prav v tem, da vsak, ki je vreden zaupanja, prevzame odgovornost za javno dobro.« Kljub temu je Dvornik prepričan, da bodo na novih volitvah krščanski demokrati v novomeški občini dobili več glasov kot na prejšnjih in tako še bolj vplivali na dogajanja v občini.

Potem ko so izvolili dva člana za 2. kongres SKD, ki bo konec marca v Ljubljani, in potrdili vodstva novih krajevnih odborov v Novem mestu, je prisotne pozdravil še Janez Lukač, ki je poudaril, da med Slovensko ljudsko stranko in SKD ni razlik in da

• V bolj burnem nadaljevanju, ko sta predvsem Poljnar in Lukač odgovarjala na vprašanja prisotnih, pa je bilo slišati tudi marsikaj, kar je imelo z etiko, še posebej s krščansko, kaj malo opravka. A o tem več drugič.

eni brez drugih ne bodo mogli. »Vsi izhajamo iz istega krščanskega etosa, ki je bil dolga desetletja pri nas močno zanemarjen.« A. BARTELJ

Brezposelni predvsem mladi

Lani v novomeški občini 1270 brezposelnih

NOVO MESTO — Težki časi, v katerih smo se znašli, se poznajo tudi po vse večji brezposelnosti. Ne glede na to, da so se v novomeškem zavodu za zaposlovanje trudili, da bi bilo to število manjše, se je na območju novomeške občine brezposelnost lani v primerjavi s predlani povečala za 100 odst. K temu je pripomoglo več stečajnih postopkov in generacijski priliv ob koncu šolskega leta.

V novomeški občini je bilo lani decembra 1270 brezposelnih ljudi. Največ brezposelnih, 919, je starih do 26 let. Večina njih ima srednješolsko izobrazbo, največ je ekonomskih tehnikov, elektronikov, strojnih tehnikov, kuharjev in natakarjev. Med srednješolsko izobraženimi je kar 200 žensk. Zaposlenost se je zmanjšala predvsem v gospodarstvu, v negospodarstvu pa se je zadržala na isti ravni.

Da pa stvari le niso tako črne, kaže tudi 1940 ponujenih prostih delovnih mest; zapolnili so jih 1686. Precej je bilo tudi samozaposlovanja, ustanavljanja družinskih firm.

V lanskem letu so organizirali tudi

GABRJE S PORTOROŠKO ULICO?

GABRJE — Naselje Gabrje se je v zadnjih letih precej povečalo, skupaj šteje že 160 hiš. Sedanje oštrevljenje ni urejeno, saj so skupaj zelo različne številke. Občinska skupščina naj bi zato po javni razpravi sprejela odlok o uvedbi ulic v naselju Gabrje. Predlog imen je prišel večinoma iz Gabrja. Naselje naj bi imelo 13 ulic: Loko, Šumečji potok, Trdinovo pot, Gomile, Portoroško, K studencu, Kandijo, Staro naselje, Vedman, Kavce, Gospodično, Grček in Gabrsko goro. Večina imen je ledinskih oz. jih ljudje za posamezne predele že uporabljajo. Začetnje zbu-jata predvsem Portoroška ulica in Kandija, a slišati je, da brez obeh odlok ne bo šel skozi.

VSE VEČ SPOLNO ZLORABLJENIH OTROK

NOVO MESTO — Prejšnji teden je oddelek kriminalistične službe novomeške UNZ organiziral okroglo mizo z naslovom »Spolni napadi na otroke in kje poiskati pomoč?«. Okrogle mize se je udeležilo več strokovnjakov iz različnih področij: Katja Bašič, inšpektorica iz Upravne kriminalistične službe MNZ Slovenije, Franc Žunič iz novomeškega temeljnega sodišča, dr. Bernarda Babič, psihologinja iz splošne bolnišnice Novo mesto, dr. Željko Bošnjak, nevrolog, dr. Gabrijela Humar ter Estera Dvornik iz Centra za socialno delo. Povabljeni so bili tudi predstavniki šol in vrtcev. Ugotovili so, da je spolnih napadov na otroke tudi pri nas več, zato bi bilo napak še naprej zatiskati oči. Pri reševanju teh problemov bodo v bodoče morale sodelovati vse službe, ki so povezane z otrokom. Na okrogli mizi sta bili predstavljeni tudi brošuri Spolni napad na otroke in Ni opravičila — nikoli, ki ju je izdalo Ministrstvo za notranje zadeve republike Slovenije. Več o tej temi pišemo na straneh Priloge.

javna dela, predvsem na področju komunalnih in socialnih dejavnosti. Pet delavcev se je pri delih zelo izkazalo in so dobili stalno zaposlitev. Javna dela bodo organizirali tudi letos, le da o njih še razpravljajo.

Z večjo brezposelnostjo, je poraslo tudi število upravičencev do denarnih nadomestil in pomoči. V lanskem letu je v občini Novo mesto prejelo denarna nadomestila 1161 brezposelnih, 405 ljudi pa denarno pomoč.

Vodja novomeškega zavoda za zaposlovanje Frane Smerdu nam je dejal, da v letošnjem letu ne pričakuje tako visoke brezposelnosti kot lani. Upajo, da do množičnih stečajev ne bo več prihajalo. Zopet pa se bo pojavila nova generacija mladih, ki bo končala šolanje. Problem bo še večji, če do takrat ne bomo mogli poskrbeti niti za mlade, ki so lani končali šolo.

J. DORNJČ

1. SKLIC NOVOMEŠKIH ČASTNIKOV

NOVO MESTO — Novomeška občinska organizacija Zveze častnikov Slovenije prireja v nedeljo, 23. februarja, dopoldne za svoje člane 1. letošnji sklic v športni dvorani Marof v Novem mestu. 21. območni štab TO bo ob tej priložnosti pripravil ogled oborožitve in tehničnih sredstev TO, s svojimi veččinami se bodo predstavili člani občinske lokostrelske družine, Oprema iz Kočevja pa bo razstavila svoje izdelke. Svoj obisk na sklicu napovedujejo visoki občinski, pokrajinski in republiški vojaški predstavniki ter obrambni minister Janez Janša s sodelavci. Z ministrom Janšo je predviden tudi razgovor, ki ga bo vodil vladni predstavnik za tisk Janez Pezelj.

DO INŠPEKTORJEV Z RAZPISOM

NOVO MESTO — V letošnjem prvem četrtletju se izteka štiriletni mandat požarnemu in elektroenergetskemu inšpektorju Uprave inšpekcijskih služb Novo mesto. Na predlog načelnika Uprave naj bi novomeški izvršni svet dal soglasje za ponovno imenovanje obeh inšpektorjev, saj kandidata izpolnjujeta vse pogoje, imenovanje pa naj bi upravljevalo tudi njuno dosedanje delo. Izvršni svet sicer ni imel drugačnega mnenja, soglasja k ponovnemu imenovanju pa tudi ni dal. Menil je, da je že čas, da bi vsakokratno imenovanje speljali tako, kot predvideva zakon, torej na osnovi javnega razpisa. Elektroenergetskemu inšpektorju, ki mu je mandat potekel 1. februarja, so dovolili opravljati delo do zaključka razpisnega postopka. Za imenovanje požarnega inšpektorja pa je itak še dovolj časa, saj se mu mandat izteče 1. aprila.

POPRAVEK

V prejšnji številki Dolenjskega lista smo pomotoma zapisali, da so v Mirni Peči 10-letnico delovanja društva praznovali upokojenci. Upamo, da nam člani Društva invalidov občine Novo mesto spodsrljaja niso preveč zamerili.

KLIC V SILI

NOVO MESTO — Ta četrtek bo med 18. in 20. uro na telefonu 23-304 na vaš klic čakala psihologinja Renata Bačer.

GENERALKA — V torek je bil opozorilni štrajk delavcev slovenskega elektroenergetskemu. Ker pa je treba tako pomembno stvar, kot je štrajk, to skrajno sredstvo v boju za delavske pravice, dobro pripraviti, je imela skupina 10 do 15 elektrikařev dan pred tem, v ponedeljek dopoldne, generalko. V gostilno na Uršnih selih so se pripeljali z dvema Tamovima kombijema in več kot dve uri zagreto vadili štrajk tako, da so pili, kvartali in igrali biljard. Kaj bi šele bilo, če v elektroenergetstvu ne bi imeli tako dobrih plač ali če bi delavce na veljiko odpuščali, kot drugje v naši dolini Šentflorjanski.

GRADNJA — Prebivalci Žabje vasi, Grma in stanovalci z Zagrebške ceste se sprašujejo, kakšna gradnja raste v okviru IMV tako rekoč sredi mesta. Ni hče o tem nič ne ve, nihče jih ni o tem obvestil, kaj šele vprašal. Za druge veliko manj pomembne stvari pripravijo javne razprave, ta gradnja pa poteka potih, konspirativno, tako rekoč strogo zaupno. Govori se o veliki avtomobilski pralnici za potrebe Revoza, pa o novi lakirnici, pa tudi o obeh objektih. Iz občine se sliši nekakšno molmljanje o črni gradnji, inšpekcije so tiho, graditelji pa se delajo Francoze.

DOPISNIK — Časnik Slovenec je ob torkih uvedel posebno stran, ki prinaša novice iz Dolenjske in Bele krajine. Med dopisniki za to stran je zaslediti tudi novomeškega župana. Glede na raven in slog pisanja na tej strani imamo tudi v našem časopisu tako rubriko, le da pri nas take prispevke objavljamo pod zaglavjem »mladi dopisnik«.

ŠTUDENTJE — Včasih so novomeški študentje prirejali »novomeško pomlad«, danes pa tekmovanje v taroku in dominu. Časi se spreminjajo in študentje z njimi. Žal.

Ena gospa je rekla, da bi »kadrovi-ki« z županom na čelu, ki so onemogočili kandidatko za direktorico Centra za socialno delo, sedaj tej isti, če bi le hotela, kot tolažilno nagrado podliti ravnateljstvo novomeških vrtcev.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 4. do 11. februarja so v naši porodnišnici rodile: Tatjana Omerzu s Senovega — Žiga, Tanja Antončič iz Straže — Kajo, Vesna Boni iz Gorenjega Polja — Aleksandro in Tamaro, Vesna Knap iz Brežic — Boštjana, Alenka Rajk iz Straže — Mateja, Sonja Prešeren z Vrha pri Pahi — Petro, Anica Žura iz Zagrada — Jasmino, Metka Gotz iz Trebnjega — Miha, Katarina Gašperič z Velike Loke — Nino, Viđa Muhič iz Orklevca — Urško, Irena Ivanetič iz Omote — Poli, Ivanka Klemenčič iz Lazov — Urbana, Irena Perme iz Velikega Gabra — Gala, Slavica Bobnič iz Krškega — Žiga, Anica Zupančič iz Cerovega Loga — Aleksandro, Brigita Gašperič iz Mirne Peči — Gaja, Anči Ribič s Čateža — Aleksandro, Irena Seničar s Krke — deklko, Marija Murn iz Podgrada — dečka, Maksimiljana Bajuk z Mirne — deklko, Milena Ilar iz Stranske vasi — dečka, Marija Hrastar iz Smarjeških Toplic — deklko.

IZ NOVEGA MESTA: Darja Pavlenič, Ivana Roba 20 — Davorina, Cvetka Jožef iz Ločne 12 — Alenko, Natalija Košmerl, Pod Trško goro 33 — Mihaela, Vanda Tomljanovič Torčar, Slavka Gruma 88 — dečka, Čestitamo!

VLADO KRESLIN IN ŠTUDENTSKI DRUŽABNI VEČER

NOVO MESTO — V petek, 21. februarja, ob 21. uri bo v Pizzeriji na Glavnem trgu ples. Nastopal bo Vlado Kreslin z novomeško skupino Kaja. V soboto, 22. februarja, bo v javni restavraciji hotela Metropol študentski družabni večer z ogledom videoposnetka brucovanja. Vabljeni.

»DOMOVINI« V BRUSNICAH IN V PODBOČJU

BRUSNICE, PODBOČJE — Komorni moški pevski zbor z Otočca nadaljuje s svojimi dobro obiskanimi koncerti po dolenjskem podeželju. Z izborom slovenskih domoljubnih pesmi pod naslovom »Domovini« bo v petek, 21. februarja, ob 19. uri nastopil v brusniški osnovni šoli, v nedeljo, 23. februarja, pa ob isti uri v kulturnem domu v Podbočju.

Ko državna meja preseka vodovod

Metliška Komunala

METLIKA — Da je slovensko-hrvaška državna meja usodna zarezala med tukajšnje ljudi, ni fraza. Vse več ljudi se namreč vsakodnevno srečuje s problemi, ki so med drugim nastali tudi zaradi neurejenih meddržavnih odnosov med mladima državama. Med njimi so metliški komunalci, ki imajo kar dve zajeti metliške vodovoda onkraj meje, v Rajakovcih in Jamnikih.

Komunalcem so dali jasno vedeti, da v zakonu o državni meji ni predvideno, da bi imela ena država zajetje pitne vode v drugi državi. Mejo tam, kjer ni mednarodnega ali meddržavnega mejnega prehoda, lahko prestopajo le tisti, ki imajo potrdilo o dvovladstvi ali se vsak dan vozijo na delo v drugo državo. Komunalci ne spadajo v nobeno od teh kategorij. Torej jim preostane le, če želijo, da bi v dobro prebivalcev vodovod normalno obratoval, da kršijo zakon.

Seveda bi bila možna tudi drugačna rešitev: da na primer skrb za vodni zajetji na njihovem ozemlju prevzamejo Hrvači, saj navsezadnje iz njihje dobiva vodo tudi deset hrvaških vasi. Toda tudi Hrvači bi pri tem kršili zakon o prehodu državne meje, saj do vodnih zajetij v Žumberku sploh ne morejo priti, ne da bi prečkali slovensko ozemlje.

Za neprizadete pa bi bilo gotovo najbolje, če bi Metličani vodni zajetji v drugi državi odpisali. Kljub navidezemu odkrivanju vseh skrbi pa bi bila to tudi najbolj črna rešitev. Brez vode iz Rajakovcih bi namreč ostale suhe cevi v celotnem višinskem območju metliške občine, brez vode iz Jamnikov pa bi bile suhe še pipe v krajevnih skupnostih Radovica in Slamna vas, medtem ko bi načrtovani vodovod v Drašiče lahko odpisali. Zato gotovo ne preostane drugega, kot da se državi čim prej dogovorita, kako naprej, tudi zato, ker Hrvatje uporabljajo elektriko in telefon s slovenske strani.

M. BEZEK-JAKŠE

• **Ideja o univerzalnem razredu, ki bo osvobodil vse druge, je mesijanska, kristološka, odrešenjska in kot taka neznanstvena. Temeljna misel marksizma je napačna. (Semprun)**

• **V Rusiji ni človekovih pravic brez vodke. (Gustinčič)**

KIPARSTVO NEKOLIKO DRUGAČE — Kipar Martin Skoliber iz Črnomlja se je z razstavo, odprto preteklo soboto v metliškem Ganglovem razstavišču, predstavil z nekoliko drugačnim stilom kiparjenja, kot so ga Belokranjci sicer vajeni. Prav zato je bila morda otvoritev, ki jo je popestril kitarist Ervin Čirič, toliko bolj obiskana. Skolibra pritegujejo les, kovina, produkti, ki nastajajo pri obdelavi lesa, listje in glina. S kombinacijo vsega tega ali le nekaterih sestavin ter kiparjevo domišljijo so se rodile prav zanimive skulpture. Eno od njih je v Skolibrovi nagradni igri dobil iz njegovih rok tudi predsednik skupščine občine Metlika Branko Matkovič (na desni). (Foto: M.B.-J.)

MODRA KRONIKA — Alojz Podboj, za prijatelje tudi Slavec, je s svojo Modro kroniko izbrano zabavalno občinstvo. Če bi njegovemu Krjavlju in družini uspelo pričarati ob nagradnem žrebanju naročnikov Kmečkega glasa, da bi vsaj kakšna izmed najvrednejših nagrad ostala na Dolenjskem, bi bilo ljudstvo še bolj zadovoljno. A nič ne de. Tako vsaj vedo, da Slavec, na vsakoletni mokronski kresni noči tudi duhoviti Kresnič, ni coprnik, ki bi mu v časih inkvizicije grozila gramada, ampak čisto navaden, a podjeten človek iz mesa in kosti.

DEMOKRATI — Tajniku trebanjske Zveze kulturnih organizacij, Stanetu Pečku, so nekateri že privoščljivo očitali politično kameleonstvo, potem ko so v Dolenjskem listu zasledili, da je mešani pevski zbor sevnjske Lisce, ki vodi Peček, nastopil na zboru sevnjskih krščanskih demokratov. Je tudi to demokracija?

Franc Stariha (na levi) in Nace Poljnar v Vinici

Viničani se boje lastne občine

Z ustanovnega zbora viniškega KO SKD

VINICA — Pretekli teden se je več kot 500 krajevnim odborom Slovenskih krščanskih demokratov pridružil še viniški, sicer tretji v črnomaljski občini. To je, kot je na ustanovnem zboru dejal predsednik poslanskega kluba SKD v slovenski skupščini Nace Poljnar, tudi v skladu z njihovim motom, da želijo priti v vsako slovensko vas.

Potem ko so Viničani slišali precej o delu krščanskih demokratov in o prihodnjih volitvah, so bili sami najbolj glasni, ko je tekla beseda o bodoči viniški občini. Dejali so, da niso optimisti, sploh pa ne verjamejo, da se bo Vinica razvijala tako, kot jim to obljublja možje »od zgoraj«. Prav zaradi neuresničenih obljub so namreč že povsem otopeli. Občina bo po njihovem le še aparat več, ki jim bo odžiral kruh. In medtem ko na primer v Semčju že komaj čakajo na svojo občino, se je v Vinici boje.

Predsednik črnomaljskega občinskega odbora SKD Franc Stariha jih je potolažil, da ima Vinica velike možnosti, da se hitro razvije. Največji problem je pomanjkanje ljudi, vendar pa po njegovem demografsko ogrožena območja lahko upravičeno pričakuje pomoč in jo bodo tudi dobila. Toda čeprav je Vinica v osnutkih dokumentov o novih občinah zapisana kot občina, ni nujno, da to zares postane. O tem se bodo namreč prebivalci sami prostovoljno odločali.

M.B.-J.

Oddaja vojašnice ne bo na horuk

Ker je prostor, kjer je bivša vojašnica, za Črnomelj zelo dragocen, bodo temeljito premislili, preden ga bodo oddali v najem — Kako s klavnico?

ČRNO MELJ — Precej časa in energije so v Črnomlju porabili za to, da bi prostore vojašnice sredi mesta namenili dejavnostim, ki so za tja najbolj primerne. Prostor bodo dobili le tisti, ki izpolnjujejo pogoje, določene na občini. Šlo naj bi za preizvodno dejavnost, v kateri bi odprli čim več novih delovnih mest. Proizvodni programi, v katere naj bi podjetniki vložili čim več svojega denarja, pa bodo morali biti finančno uspešni, izvozni in ekološko čisti. Na nedavni seji občinskega izvršnega sveta je bilo vendarle moč slišati nekaj pomislekov.

Prostor, kjer stoji bivša vojašnica, je namreč za črnomaljsko občino zelo dragocen. Zato je vprašanje, ali je dobro, da ga trajno namenimo za proizvodno dejavnost. Ne nazadnje pa so poslopja stara že okrog 40 let in mnoga precej dotrajana, vprašljiva je tudi kakovost infrastrukture v teh objektih in lahko se zgodi, da bodo stroški gradbenih posegov zelo veliki.

Medtem ko je odziv zasebnikov za najem prostorov precejšen, pa se družbena podjetja z redkimi izjemami skoraj niso odzvala na razpis. Čeprav je iz ocen investorjev moč sklepati, da bi v začetku na novo za-

poslili v prostorih bivše vojašnice 179 ljudi, so nekateri člani izvršnega sveta menili, da je ta številka prenapihnje.

OPRAVIČILO

ČRNO MELJ — V zadnji številki DL je bilo na 1. strani objavljeno, da si je »kopino«, torej občinsko grajo pri urejanju in varovanju okolja, prislužil črnomaljski oddelek za družbeni razvoj. V resnici je »kopino« za prepočasno reševanje preče ekološke problematike ob občinskem prazniku prejel črnomaljski izvršni svet. Prizadetim se opravičujemo.

Zeleni za odprto mejo na Kolpi

Nov predsednik

METLIKA — Metliški Zeleni so, ko so na nedavnem letnem občnem zboru pretresali delo v preteklem letu, ugotovili, da je iz njihovih vrst prišlo kar pre-

Tone Bezenšek

cej ekoloških pobud. Sicer pa so dali velik poudarek ureditvi odluka o zbiranju in odvažanju odpadkov iz vseh naselij v občini. Največja akcija je bila zbiranje denarja za nakup 140 trenirk za črnomaljske otroke ter njihov obisk v Metliki, ki so ga pripravili skupaj z osnovno šolo. Zeleni pa so ponosni tudi na svojo pobudo, ki je bila v republiki uslišana, tako da bodo imele nove regi-

strske tablice na metliških avtomobilskih metliški grb.

V letošnjem letu čaka, po programu sodeč, metliške Zelene veliko dela. Potrudili se bodo, da bo začela delovati postaja za spremljanje onesnaženja zraka. Končno naj bi celovito zaščitili belokranjske streljane. Pripravili bodo akcijo, v kateri bodo očistili Kolpo pod železniškim mostom v Rosalnicah. Zavzemali se bodo za nadaljnje reševanje problema Krupe, za zaščito in sanacijo starih lip v občini, za ureditve naravnega regionalnega parka Kolpa in izdelavo katastra vseh onesnaževalcev v občini. Ena pomembnejših nalog pa bo prizadevanje za odprto mejo na Kolpi, kjer bo omogočeno svobodno kopanje, taborjenje, čolnarjenje in ribarjenje.

»Seveda imamo v načrtih tudi številne akcije, ki bodo trajale več let, na primer reševanje vprašanja centralne čistilne naprave v Metliki, zaščito območij nad rezervati pitne vode in ob vodnih izvirih ter zahtevo po gradnji posebne čistilne naprave za Beti.« je povedal novi predsednik metliških Zelenih Tone Bezenšek. »V programu imamo zapisano tudi sanacijo centralnega smetišča v Metliki, nameščenje kontejnerjev za sortiranje različnih vrst odpadkov, ne nazadnje pa si bomo prizadevali tudi doseči, da bodo trgovci s kemičnimi kmetijskimi sredstvi dolžni prevzemati prazno embalažo in jo vračati proizvajalcu.«

M.B.-J.

Sprehod po Metliki

BRANKO MATKOVIČ, župan metliški, je pred pričami izjavil, da bodo dobili vs trije metliški trgi novo asfaltovo prevleko še pred 22. majem. Tega dne bo namreč pričetek letos že desete vinarsko-turistične pridelitve Vinske vigne v Beli krajini. Gospod Matkovič se je še pridružil, da bo do imenovanega datuma tlakovano tudi grajsko dvorišče, ki je že nekaj let posuto s peskom. Metličani ne bi bili Metličani, če ne bi sklepali stav: polovica jih trdi, da je govoril gospod Matkovič prazne besede, druga polovica pa, da je gospod Matkovič mož beseda.

GOSTIŠČE NA DRAGAH je postalo dislocirani oddelek metliške osnovne šole. Nemalo mulcev se takoj po končanem pouku zapodi v gostilno, kjer je kar nekaj igralnih naprav, zapeljivih in denar pobirajočih. Bežeče slike, opremljene s pokanjem, zavijanjem in tuljenjem, omamijo odrasčajočo mladež, da pozabi na čas in se zato pozno vrača domov. Kaj se dogaja za stenami hiš, ne ve nihče, prav pa bi bilo, če bi otrokom kdo povedal, da so na svetu lepše in koristnejše reči.

Trebanjske iveri

JAKI — Alfonz Jaki z Brinja, eden najmočnejših kmetov v trebanjski občini, ni bil edini, ki je prišel iz trebanjskega konca na prireditve Kmečkega glasa v Tržišče, v sosednjo sevnjsko občino. Jaki, ki se v prostem času pomaleh tudi tožari po sodiščih, je v Tržišču med ogledom razstave domače obrti pocukal za rokav kmetijskega ministra dr. Jožeta Osterca. Minister ga je očitno takoj spoznal, ne vemo pa, po kateri »liniji«. Morebiti pa je tudi on svojčas prebiral v Dolenjskem listu reportažo in odmeve na Boj na Rakovškem polju. Je pa Jaki, tudi funkcionar Slovenske ljudske stranke, v Tržišču dokazal, da se zaveda medijske moči, »prebil led« na srečanju s predsednikom predstava Slovenije Milanom Kučanom in mu kot prvi poslušalec iz dvorane zastavil vprašanje.

MODRA KRONIKA — Alojz Podboj, za prijatelje tudi Slavec, je s svojo Modro kroniko izbrano zabavalno občinstvo. Če bi njegovemu Krjavlju in družini uspelo pričarati ob nagradnem žrebanju naročnikov Kmečkega glasa, da bi vsaj kakšna izmed najvrednejših nagrad ostala na Dolenjskem, bi bilo ljudstvo še bolj zadovoljno. A nič ne de. Tako vsaj vedo, da Slavec, na vsakoletni mokronski kresni noči tudi duhoviti Kresnič, ni coprnik, ki bi mu v časih inkvizicije grozila gramada, ampak čisto navaden, a podjeten človek iz mesa in kosti.

DEMOKRATI — Tajniku trebanjske Zveze kulturnih organizacij, Stanetu Pečku, so nekateri že privoščljivo očitali politično kameleonstvo, potem ko so v Dolenjskem listu zasledili, da je mešani pevski zbor sevnjske Lisce, ki vodi Peček, nastopil na zboru sevnjskih krščanskih demokratov. Je tudi to demokracija?

Komu še prodajati in kako vnovčiti

V metliški občini je močno padla industrijska proizvodnja, med drugim tudi zaradi izgube trgov — Zaradi državne meje pričakujejo olajšave

METLIKA — Medtem ko se je industrijska proizvodnja v metliški občini leta 1990 zmanjšala skoraj za 9 odst. v primerjavi z letom poprej, je bila lani še za 20 odst. manjša kot predlanskim. Vendar podatki veljajo le za lanskih 10 mesecev, kar pomeni, da se je v resnici lanska proizvodnja zmanjšala še za veliko več.

Proizvodnja močno pada tudi zaradi izgube trgov. Problem je namreč, komu v bivši Jugoslaviji sploh prodajati in kako to vnovčiti. V metliških podjetjih morajo na primer, ko prodajo blago na Hrvaško, račune napisati v hrvaških dinarjih, in ko jim jih končno uspe dobiti, jih težko vnovčijo ali zamenjajo za hrvaško blago. Izdelkov, ki jih Hrvači izvažajo in ki jih hkrati potrebujemo v Sloveniji, je

namreč zelo malo. Zato bodo morali, kot je bilo slišati na zadnji seji metliškega izvršnega sveta, menjavo s Hrvaško čim bolj zmanjšati, hkrati pa so obžalovali, da na meddržavni ravni na tem področju ni bilo narejenega tako rekoč nič.

Čeprav v metliški občini še ni prišlo do stečaja kot v številnih drugih občinah, pa je v podjetjih vse več primerov čakanja delavcev na domu,

saj se je marsikje proizvodnja skoraj ustavila. Medtem ko ponekod med delavci vlada apatija, drugod razsaja, strah pred odpuščanjem. Nemogoče je izplačati plače, kakršne po kolektivni pogodbi zahteva sindikat. Poleg tega je nastala velika anarhija zaradi na hitro sprejetega zakona o davkih, neizpeljanega lastninjenja, onemogočenega poslovanja z drugimi republikami ter brezpogojnih zahtev monopolistov, zaradi česar imajo nekateri

• **V Metliki sicer priznavajo, da podjetja nimajo denarja, da bi šola strokovni kader, ki bi ga nujno potrebovala, da bi se lažje izkopal iz težav. Po njihovem mnenju pa bi tukaj morala priskočiti na pomoč tudi vlada. Prav tako pa bi republika določene olajšave, dokler Slovenija in Hrvaška ne uredita razmer na meddržavni ravni.**

velike probleme z zamudnimi obrestmi.

M. BEZEK-JAKŠE

VIŠJE CENE V VRTCIH?

TREBNJE — Vzgojnovarstvena organizacija Trebnje je zaprosila trebanjski izvršni svet za soglasje k povečanju prispevkov staršev v trebanjskih vrtcih za 45,4 odst. od 1. marca. Starši bi za dnevno varstvo otroka v jaslih poslej plačali 4.100 tolarjev mesečno, za otroka v ostalih oddelkih pa 3.171 tolarjev.

• **Problem zase predstavlja klavnica, ki naj bi jo preselili iz sedanjih prostorov ob Ločki cesti nižje ob Lahinji prav tako v prostore bivše vojašnice. Zeleni in naravovarstveniki se s to seilitvijo strinjajo. Tudi veterinarska inšpekcija meni, da je nova lokacija boljša od sedanje, saj je bolj odmaknjena od stanovanjskih hiš, lažji in cenejši bi bil odvod odpadnih voda, ker pa bi bila višje kot sedaj, imajo veterinarski inšpektorji pomisleke zaradi morebitnega širjenja smrada. Nasprotno pa je sanitarna inšpekcija mnenja, da bi z dovozom živine v novo klavnico prometno še bolj obremenili že sedaj precej obremenjeno Ločko cesto. Poleg tega naj bi bila v bivši vojašnici pekarna, kar izključuje bližino klavnice. Sanitarna inšpekcija meni tudi, da bi klavnico težko priključili na čistilno napravo, prav tako pa je nepoznana roža vetrov na tistem območju.**

vidni pa bi morali biti tudi pri oddaji prostorov za skladišča.

M. BEZEK-JAKŠE

ZAHVALA ZA POMOČ

ČRNO MELJ — Črnomaljski občinski odbor Rdečega križa se zahvaljuje stranki PDS iz Riminija, ki je v začetku februarja v Črnomelj pripeljala 10 ton pomoči v oblačih, prehrani, otroški hrani in igračah za begunce iz Hrvaške.

Malomarnost prepogosto neti požare

Požari iz malomarnosti

TREBNJE — Malomarnost je lani največkrat priklicala »rdečega petelina« v gozdove, na travnike in gospodarska poslopja v trebanjski občini, to je razvidno iz poročila trebanjskega sekretariata za obrambo, ki govori o požarih v letu 1991. Kar polovico, to je sedem požarov, jih je zanela malomarnost. Lani so gasilci v trebanjski občini

• **Čeprav so bili lani štirje požari manj kot leto poprej, so ti povzročili v trebanjski občini sorazmerno večjo gmočno škodo kakor pa v preteklih letih. Izračunali so, da je bilo lani samo neposredne škode v teh 14 požarih za 1.432.000 tolarjev. Kot zanimivost naj omenimo, da so lani trebanjski gasilci zabeležili 4 požare, ki jih je povzročila ekstermna reakcija, to je sproščanje kemične toplote.**

najpogosteje gasili stanovanjska in gospodarska poslopja. Marec je najnevarnejši za gozdne požare, saj ljudje tedaj dostikrat nenaodgovorno požigajo travnišča. Lani je občinska skupščina sicer sprejela odlok, ki prepoveduje take indijanske igrice z ognjem, v občinskem štabu za civilno zaščito so pripravili obvestila, ki opozarjajo na večjo požarno ogroženost spomladi. Toda vse kaže, da trkanje na zavest ne zaleže dosti. Gotovo bi bilo bolj učinkovito preprečevanje tovrstnih malomarnosti, da ne rečemo že kar norečanja iz utrudljivega in požrtvovalnega dela gasilcev, če bi povzročitelji svoj odnos do požarne varnosti krepko občutili na svoji denarnici.

Enkrat je lani zagorel avto po prometni nesreči, drugkrat pa so ognjeni zublji zajeli tovornjak, naložen z gumami, ki je bil na parkirnem prostoru. Povedati pa je treba, da so bili lani v vseh 14 požarih angažirani gasilci iz trebanjske občine. Le en požar so gasili novomeški poklicni gasilci, ki so bili pač takrat prvi obveščeni. Gasilci so prihajali na požarišča naglo in so s svojimi intervencijami preprečili še večjo gmočno škodo.

P. P.

Tajnost je izvala vznemirjenje

Potreba po obveščanju vzpodbudila sklic razširjene seje predsedstva

KOČEVJE — Razširjena seja predsedstva kočevske občinske skupščine, ki je bila prejšnja sredo, je bila namenjena medsebojnemu obveščanju o nekaterih odprtih problemih v kočevski občini in oblikovanju načelnih stališč.

Predsednik občinske skupščine dr. Mihael Petrovič je povedal, da tajnost izdelave predlogov za drugačno

ureditev občin med ljudmi povzroča vznemirjenje. Tako denimo Stružanci izjavljajo, da kočevska občina zanje ni bila najboljša občina, da pa boljše nikoli niso imeli, kljub temu pa ostaja odprto vprašanje, kakšen bi bil izid referenduma o odcepitvi krajevne skupnosti Struge od kočevske občine. Po neuradnih podatkih naj bi namreč kočevska občina ostala ena občina in bi bila tako največja občina v republiki. Ker pa obstaja mišljenje, da bi se občine organizirale tudi tam, kjer je manj kot 3.000 prebivalcev

• Glede reorganizacije šolstva v Kočevju se predstavniki nekaterih strank niso strinjali z obrazložitvijo predsednika kočevskega izvršnega sveta Alojza Petka, da je najboljša rešitev ustanovitev treh samostojnih šol. Ker so obstoječe šole v Kočevju potrebne popravil, denarja za vsa potrebna obnovitvena dela pa ni, je nekdo predlagal, naj se prodaja stavba stare gimnazije, denar pa nameni za obnovo šol.

(spodnja meja ob tem še ni določena), torej tudi na demografsko ogroženih območjih, pa obstaja tudi različica razdelitve kočevske občine. Tako naj bi se krajevna skupnost Struge priključila občini Videm — Dobre polje, Poljanska dolina črnomaljski občini in Podpreska in Draga Loškemu potoku.

Tako, kot so bili prisotni na seji v bistvu enotnega mnenja, da tajnost v zvezi z bodočo ureditvijo občin ustvarja cel niz dezinformacij in nepotrebnega razburjanja med ljudmi, pa so bili enotni tudi v ocenitvi potrebe po vzpostavitvi sistema javnega nadzora nad sredstvi, pridobljenimi iz sklada za demografsko ogrožena območja. Ker so nekateri predstavniki strank zahtevali, naj se poimenski seznam tistih, ki so prejeli kredite iz republiških sredstev, namenjenih za demografsko ogrožena območja, predloži na naslednji seji skupščine, predstavniki občine pa so menili, da bi ti podatki morali ostati nekakšna poslovna skrivnost, so prisotni podprli predlog predsednika kočevskih socialistov Marka Rovana, da se ustanovi poseben odbor za nadzor nad temi sredstvi.

M. LESKOVŠEK-SVETE

DRAŽJI VRTEC

RIBNICA — Ribniški izvršni svet je pred kratkim sprejel novo ekonomsko ceno za vrtec, ki sedaj znaša 7.165 tolarjev za jasli in 5.268,70 tolarjev za vrtec. Na svoji zadnji seji 14. februarja pa je sprejel 17-odst. povišanje prispevka staršev na mesec februar, vendar samo za tiste starše, ki plačujejo poln prispevek. Tako bodo morali ti že za februar odšteti za jasli 2.550 tolarjev in za vrtec 2.000 tolarjev, v marcu, ko bo 45,4-odst. povišanje zajelo vse starše, pa bodo morali plačati za jasli 3.707 tolarjev in za vrtec 2.911 tolarjev.

Vračilo lastne udeležbe

Zahtevkov že za 7 milijonov tolarjev

RIBNICA — Skupščina je dobila s prodajo 60 stanovanj približno 15 milijonov tolarjev, zahtevkov za vračilo lastne udeležbe pa je že v višini 7 milijonov tolarjev. Da ne bi bremenili občinskega proračuna, je ribniški izvršni svet 14. februarja sprejel nekatere sklepe v zvezi z vračilom lastne udeležbe.

Vsi, ki so plačali lastno udeležbo in so po zakonu upravičeni do vračila revalorizirane lastne udeležbe, bodo ostali upravičeni tudi v bodoče, spremeni se le nekateri roki izplačila. Če se prejšnji imetnik stanovanjske pravice v obdobju dveh let po uveljavitvi zakona izseli iz stanovanja, se mu plačana lastna udeležba v realni vrednosti vrne tako po izselitvi iz stanovanja. Do takojšnjega vračila lastne udeležbe v realni vrednosti je upravičen tudi prejšnji imetnik stanovanjske pravice, ki se je iz stanovanja izselil že pred uveljavitvijo stanovanjskega zakona. Če pa prejšnji imetnik stanovanjske pravice ostane v stanovanju in z lastnikom sklene najemno pogodbo, se mu plačana lastna udeležba v realni vrednosti vrne po preteku dveh let po uveljavitvi stanovanjskega zakona.

Izračun realne vrednosti lastne udeležbe se v vseh primerih opravi na način, ki je veljal pri dosednji prodaji.

M. L.-S.

ŠE SLABŠE VZDRŽEVANJE CEST

RIBNICA — Seja ribniškega izvršnega sveta minuli petek je potekala predvsem v znamenju brezplodne razprave o črni gradnji v ribniški občini. Konkretno sklepe pa so člani izvršnega sveta sprejeli tako glede prijavljenih programov javnih del kot problematike vzdrževanja lokalnih cest. Izvršni svet bo sofinanciral vse prijavljene programe javnih del razen programa podjetja ITPP. Čeprav je minister za finance Dušan Šešok obljubil več denarja za vzdrževanje cest, so bili člani izvršnega sveta mnenja, da je nujno potrebno znižati raven vzdrževanja cest, vsaj dokler se ministrove obljube ne uresničijo. Sprejeli so predlog Tonega Tanka, po katerem naj bi program plujevanja tako lokalnih kot nekategoriziranih cest ostal v bistvu nespremenjen, racionalnejše pa naj bi bilo predvsem posipanje cest.

RAZPIS ZA DOM JLA

RIBNICA — Prejšnji teden je bil objavljen razpis za oddajo doma JLA v Ribnici v najem. V razpisu so navedeni pogoji oziroma nekakšne omejitve glede dejavnosti, ki naj bi se v bodoče izvajale v bivšem domu JLA. Stavbo bodo oddali v celoti najboljšemu ponudniku.

M. L.-S.

Gre jim za pravično odškodnino

Društvo izgnancev Slovenije je po Bučki dobilo še krajevno organizacijo na Studencu — Predsednik Jože Žibert

STUDENEC — Zahtevki za vojno odškodnino okrog 54.000 slovenskim izgnancem ne morejo zastarati zaradi pravnih, zgodovinskih in moralnih razlogov. Ob združitvi Nemčiji so svoje zahtevke za vojno odškodnino že postavile nekatere evropske države in delno uspele. Zato ne bi bilo nič nenavadnega, če bi to storila tudi slovenska država.

To je poudarila predsednica komisije za socialna vprašanja in odškodnine pri Društvu izgnancev Slovenije, prof. Ivica Znidaršič, na ustanovnem zboru krajevne organizacije izgnancev na Studencu. Ta šteje 244 članov, upoštevajo tudi izgnance iz krajevne skupnosti Primož, medtem ko ima krajevna organizacija na Bučki, ki so jo v sevniški občini najprej ustanovili, 77 članov. Slovenski izgnanci so bili med 2. svetovno vojno prisilno izgnani v okrog 300 taborišč tretjega rajha, na njihove domove pa so naselili kočevske Nemce, ki so zasedli tudi celotno njihovo imetje. Za porušeno in odvzeto premoženje, za prisilno delo, trpljenje, izgubo zdravja in umrle svoje niso dobili slovenski izgnanci prav nobenega nadomestila ali vojne odškodnine.

V Nemčiji so sprejeli tudi predpise o »skrbni za žrtve vojne« in imajo na tej osnovi njihovi uradniki široka pooblastila. Toda slovenski izgnanci za-

Obljube so poceni

Brez republiške pomoči bo Obkolpje ostalo s problemi tam, kjer je

KOČEVJE — Kočevje, ki je po površini druga največja občina v Sloveniji, ima kar 70 odstotkov ozemlja demografsko ogrožena. Njena posebnost so tudi zaprta območja, ki so bila dolga leta pod posebnim režimom. Da bi spodbudili razvoj in ljudem omogočili normalno življenje, je vodstvo službe za revitalizacijo Kočevskega izdelalo program, ki predvideva več dolgoročnih nalog.

Prednost bo imela infrastruktura. Gre za cestne povezave v smeri Fara—Žaga—Predgrad, ceste Kočevje—Koprivnik, Kočevje—Struge in del cestnega omrežja v KS Kočevska Reka. Prednostni vrstni red je v veliki meri spremenila uvedba državne meje s Hrvaško, saj občina Kočevje meji s to državo kar na dolžini 75 km. Uresničitev cestnega programa pa tudi drugih najnujnejših investicij, v kar štejejo tudi ureditev centralne dopenije za smeti, se že sedaj postavlja pod vprašaj. Če k temu dodamo še željo po napeljavi plinovoda ter sanaciji kompletnega vodovodnega omrežja, bo za izvedbo teh programov potrebno zagotoviti vsaj polovico lastnih sredstev, ki jih ni mogoče v celoti zagotoviti v proračunu občine Kočevje.

Nova obremenitev bo tudi izgradnja 17 km dolge regionalne poti od Petrine do Osilnice in naprej do Drage. Gre za cestjo, ki naj bi jo finansirala republika, saj občina za to nima denarja. Tudi oskrba z elektriko bo v okoliških vaseh delala še velike preglavice, saj se petdeset vasi napaja z elektriko iz hrvaškega elektro gospodarstva. Ali bo večino projektov ob Kolpi iz svoje blagajne plačala republika? Za sedaj obstajajo le delne obljube, kot recimo ta, da prihodnje leto država računa na gradnjo ceste Petrina—Osilnica—Draga.

M. GLAVONJIC

MAJHNE MOŽNOSTI ZA TV KOPER

RIBNICA — Po mnenju RTV Slovenije — Oddajniki in zveze so možnosti, da bi lahko v Ribnici ponovno gledali program TV Koper še pred začetkom naslednje zime (saj se ta še ni iztekla), zelo majhne. Kot vse kaže, pa so majhne tudi možnosti, da bi v Ribnici namesto kopskega programa lahko gledali program kanala A. Oddajniki in zveze namreč, kot pravijo monopolisti, ne kažejo velikega zanimanja za dogovor o »neki razumni ceni za vzdrževanje oddajniških naprav.

OČENJEVANJE VZORCEV VINA

SEVNICA — Društvo vinogradnikov Dolenjske — podružnica Sevnica —Boštanj vabi svoje člane in tudi vse, ki bi radi preverili svoje vinogradniške in kletarske sposobnosti, da prisene v četrtek, 27. februarja, ob 14. uri v gostilno Kragl na Glavnem trgu v Sevnici 3 litre svoje kapljice, ki jo bodo strokovnjaki ocenili 29. februarja.

BREZ PRISILE — Po razširjeni seji predsedstva kočevske občinske skupščine je bilo s strani nekaterih predstavnikov slišati, da so tovrstna srečanja v bistvu le »mlatenje prazne slame« in da zato niso potrebna. V vabilu za večeršnjo razširjeno sejo predsedstva je bilo zato posebej navedeno, da udeležba za predstavnik strank po statutu občine ni obvezna. Tako se lahko vsi tisti, ki dvomijo o potrebnosti in koristnosti takšnih razširjenih obravnav, sami odločijo, ali bodo sodelovali ali ne.

TEŽAVE Z »RDEČO HISO« — Direkcija za stanovanjsko gospodarstvo občine Kočevje bi morala že s 1. januarjem prevzeti v upravljanje stavbo na Ljubljanski 7, Kočevcem znano, kot »rdeča hiša«. Tega še ni storila, saj se današnje stranke in nekdanje družbenopolitične organizacije, ki so v hiši domovale vrsto let, ne strinjajo z višino najemnine. Direkcija, ki jo podpira kočevski izvršni svet, meni, da morajo tudi stranke plačati enako najemnino kot drugi najemniki prostorov v tej stavbi. V kolikor imajo stranke prevelike prostore, jih bodo pač morale v prihodnje deliti z drugimi. Tako tudi Zvezi borcev ne bodo znižali najemnine — v ta namen jim bodo raje povečali dotacijo.

TEŽKA POJASNILA — V krajevni skupnosti Kotel kar nekaj ljudi čaka težko pojasnjevanje tega, kdaj, kje in kako so bila porabljena določena sredstva, namenjena tej krajevni skupnosti. Med drugim bo potrebno odgovoriti tudi na vprašanje, koliko kamionov peska je bilo odpeljanega iz kostelskega kamnoloma na mejni prehod v Petrinu.

Ribniški zobotrebci

IZID GLASOVANJA — Društvo rejcev malih živali iz Ribnice bo moralo za prostore, v katerih bi imeli pisarno, še malo počakati. Kljub pozitivnim mnenjem k oddaji prostorov, ki so jih izdale krajevna skupnost in pristojne inšpekcijske službe, je ribniški izvršni svet menil, da morajo ostati prostori v stavbi, v kateri so sicer blagovne rezerve občine Ribnica, prazni. Člani izvršnega sveta so imeli glede tega različna mnenja, tako da je še izid glasovanja prinesel odločitev, da bo za Društvo rejcev malih živali potrebno poiskati drugo rešitev.

LETNI PRIPIS — Da lahko majhen popravek veliko pomeni, dokazuje dopolnitev določila o zamudnih obrestih za podpisnike kupoprodajnih pogodb za stanovanja v občini Ribnica. Obresti so še vedno 1,2% na dan, vendar jih ne bodo obračunavali z dnevnim, ampak z letnim pripisom.

DOPOLNITEV POGODB — Ministrstvo za obrambo še ni podpisalo najemnih pogodb za prostore v bivši vojašnici v Ribnici. Vzrok za to je v drobnih spremembah, ki jih bodo vnesli v pogodbe, tako, denimo, da bo najemnik moral nekaj prispevati tudi za zavarovanje teh objektov. Bistvenih sprememb pa po zatrdilih ministrstva ne bo.

Sevniški paberki

KRUHA IN IGER — Med 34.000 naročniki Kmečkega glasa jih je tudi precej iz Dolenjske, žal pa na kulturno-zabavni praznik v Trzinu, ki so jo poleg Jerca Mrzelit, citiraja Karlija Gradšaka in učencev tržiške osnovne šole zabelili še člani Modre kronike, le-ti pri zrebanju desetih najlepših nagrad naročnikom Kmečkega glasa niso prinesli sreče nobenemu Dolenjcu. Pa kaj je to v primerjavi s tistimi brezimnimi otroki iz Maribora in od drugod, ki v zadnjem času pogosto pišejo predsedniku slovenskega predsedstva in ga sprašujejo, ali jim lahko pomaga, da bodo spoznali, kaj je to sadje in meso. Milan Kučan je, s takole površno povzeto eno izmed vsebin pisma, odgovoril na vprašanje, zakaj je razumel ženske, ki so protestirale zoper ukinitve 55. člena slovenske ustave o svobodni odločitvi o rojstvu otrok. In predsednik je za to pretresljivo pripoved požel močan aplavz občinstva v nabito polni dvorani.

VODSTVO — Tovarna obute na Loki naj bi začela s poskusnim obratovanjem že v prvi polovici marca. Dobro bi bilo, če bi ljubljansko zasebno podjetje Andrea, ki bo organiziralo proizvodnjo, čimprej sklicalo kakšno novinarsko konferenco, ki jo objavlja tudi sevniška vlada, da bi uradno zvedeli tisto, da so vse pomembnejše stolčke v tovarni že razdelili. Ali res predvsem tistim, ki imajo zveze, kot že čivkajo vrabci na sevniških strehah?

ZAVAROVALNIK DRUGIČ — Čisto »tpravil« direktor krške zavarovalnice Triglav je po objavi bodičke na tem mestu v prejšnji številki očitno napel kozjih molitvic svojemu podrejenemu. Ta je odločno zanikal (tudi kolegicam s sevniškega radija), da bi bil on tisti, ki se na terenu predstavlja za direktorja. Menda se bo poslej bolj izogibal sevniškemu radiju. Žalovanja še ne bo.

DRAŽJE KOMUNALNE STORITVE IN NAJEMNINE

KOČEVJE — Že v tem mesecu bodo cene komunalnih storitev v Kočevju v povprečju višje za 25%, kar pomeni, da se je voda podražila za 41%, ogrevanje za 19%, čiščenje odpadnih voda za 10% in odvoz odpadkov za 40%. K temu je potrebno dodati še 5-odst. povišanje novo oblikovanih cen zaradi predpisane davka na storitve. Takšno povišanje je omogočil republiški izvršni svet, ki je že konec preteklega leta odvzel občinam vse pristojnosti pri določanju cen komunalnih storitev, konec januarja pa izdal odlok o načinu oblikovanja teh cen, po katerem je možen dvig v višini 80% povišanja življenjskih stroškov. Ob potrditvi novih cen komunalnih storitev je kočevski izvršni svet 13. februarja sprejel tudi 25-odst. povišanje stanarin. Čeprav s tem povišanjem najemnin še vedno ne pokrivajo niti stroškov enostavne reprodukcije, saj bi ekonomske stanarine morale biti sedaj že okoli 7.000 tolarjev, kočevski izvršni svet za zdaj še ni izkoristil možnosti, da republiški izvršni svet zaprosi za večji odstotek povišanja najemnin.

BOŠTANJČANI Z NOVIM SPOREDOM

BOŠTANJ — Boštanjčani cenijo ljubiteljsko kulturo. To so znova potrdili pretekli petek, ko so spet v velikem številu prišli v dvorano domačega TVD Partizana in so številni stoji vztrajali do konca priložnostnega kulturnega sporeda ob slovenskem kulturnem prazniku. Oktet Boštanjki fantje se je prvič predstavil pred domačim občinstvom z novim sporedom in doživel zelo lep sprejem. Seveda poslušalci niso hranili svojih dlani niti pri nastopu dekliskega okteta Corona in učencev boštanjke osnovne šole. Ti so bili za marsikoga celo najbolj prijetno presenečenje, saj kakovost obeh omenjenih oktetov ni sporna.

Država »nagradi« obrtnike

Z zbora sevniških obrtnikov — Večje olajšave

SEVNICA — »Terjamo od države, da vzpostavi sistem finančne discipline med kupci in dobavitelji, zamudne obresti za svoje terjatve pa zniža tako, da ne bo v zvišenem položaju glede na davkoplačevalce.« so poudarili na sobotnem zboru obrtnikov iz sevniške občine.

Predlagali so tudi povečanje vsestransko upravičenih olajšav za vlaganja v osnovna sredstva in zaloge do višine vlaganj. V luči razprave Janeza Hohkrauta, ki je orisal, v kakšnih zagatah se je znašla lesnopredelovalna obrt in industrija, so na zboru sevniških obrtnikov med svoje sklepe zapisali, da »se naj izvozna taksa za lesne sortimente odpravi. Les za predelavo v lesnopredelovalni obrti pa naj se smatra kot reprodukcijski material.«

Sevniški obrtniki so pooblastili Obrtno zbornico Slovenije, da jih zastopa pri zahtevku do republiške vlade in Ljubljanske banke, d.d., da bi obravnavali »zamrznjene« devize obrtnikov na bančnih računih kot poslovna sredstva obrti. Obrtniki se namreč nikakor ne morejo strinjati z zamrznitvijo njihovih deviznih vlog za 10 let.

Predsednik sevniške obrtne zbornice Slavko Vilčnik je dejal, da lani razvojni sklad za drobno gospodarstvo v občini zaradi spremenjene davčne zakonodaje ni dobival svežih virov. V tem položaju pa je obrtnikom priskočil na pomoč občinski proračun s 4 milijoni tolarjev

svežega kapitala. Čeprav so tega razdelili po nižini obrestni meri, visoka inflacija zahteva še zmeraj visoke obresti za obresti, kar povzroča pri posojiljemalcih precej nejevolje.

Še letos bi radi ustanovili svojo hranilnico in posojilnico, v kateri bi obrtnikom in drugim varčevalcem zagotovili višje obresti na vloge in nižje obresti na posojila. Menijo, da bodo lažje našli denar za ustanovitev te službe kot pa primerno strokovno podkovanje ljudi, ki bi jim obrtniki zaupali. Imajo pa za to poteto vso podporo občinskih mož, kar je zagotovilo na zboru obrtnikov tudi predsednik sevniške vlade Marjan Kurnik. Na zboru sta direktor

• Ob začetku lanskega leta je bilo v sevniški občini 329 rednih obrtnikov, ob koncu leta pa 369. Ti so na začetku zaposlovali 207 delavcev, na koncu leta pa že 295 delavcev. Predsednik sevniškega izvršnega sveta Marjan Kurnik je spomnil, da so lani v občini ustvarili v obrti 106 novih delovnih mest, medtem ko je Krčanom uspelo zagotoviti le 31 in Brežičanom 27 novih delovnih mest.

občinske uprave za družbene prihodke Slavko Golob in njegova sodelavka Erika Volčanšek seznanila obrtnike z nekaterimi spremembami s področja davčne zakonodaje.

P. P.

Jože Žibert

P. P.

STRAH PRED SNEMANJEM — Seje krške občinske skupščine zadnje čase snemajo, in to ne z občaninami pač pa s filmsko kamero. Vsi v sejni dvorani se ne veselijo te parlamentarne novosti. Na zadnji seji je bil jezen delegat Janez Zarn. Je rekel, koliko neki stane tole snemanje. In kakšen smisel ima snemanje? Nikakršnega, ko pa nimamo kabelske, je rekel. To je torej jeza tehnične narave. Ve se tudi za neveljavo drugačne sorte. Pred kakim letom so že poskusili snemati skupščinske seje, vendar so morali odstopiti od te namere. Neki delegati so kratko malo rekli, da imajo slabe izkušnje z novinarji. Ampak saj dogajanje beleži kamera, za božjo voljo. Se pravi, da je velika verjetnost, da so se delegati tedaj zbal sami sebe in svojih parlamentarnih dejanj.

NA POMOČ — V Krškem imajo težave, ko je požar, saj menda nekateri gasilci le stežka zvedo, da gori. Mogoče imajo v Krškem pokvarjene sirene, če pa niso odgovorili na instrumenti, so pa ljudje, ki alarmirajo gasilska moštva. Vrag sigavedi, če niso gasilci nevoščljivi drug drugemu in se nočejo obveščati o požaru, da bi bili vsi prvi na pogorišču. Toda Slavko Šribar in stanovski kolegi imajo idejo: naj župnikova ekipa udari plat zvona, če so posvetne sirene tiho.

BREZPOSELNI — Dr. Stane Sunčič in Miran Resnik na pogovoru v Ljubljani nista mogla iz dr. Lea Sečerkar in Miha Jazbinška izbežati zagotovila, da sedanji delavci krške atomske elektrarne ne bodo ostali brez zaposlitve, ko bi se nuklearka zaprla. Ker se slovenski vladi dokaj mudi in ker včasih na kaj tudi pozabi, se da predvideti končno stanje: nuklearniko moštvo bi lahko bilo na čakalju. Dokler se stvari ne uredijo, seveda, ali pa dokler ne bo dragih učenjakov kdo iz sveta odkupil po dnevnih tržni ceni, kakor piščanca ali jajce. In blagor deželci, ki utegne imeti doktorje celo v armadi rezervne delovne sile.

Novo v Brežicah

VELJAVNO — Da je treba Srbe na vrbe, se nekemu v Brežicah nikakor ne zdi pravilno. Po njegovem je pametno vzeti šmajser v roke pa bum po Hrvatih. Svoj tovrstni moralni kategorični imperativ je neznani pisec lepo dokazal z barvanjem hišnega pročelja v Levstikovi ulici. Tam je bilo očitno še več ljudi s podobnimi možganskimi predznaki. Za vsak primer je tudi za take grafitne slovenski kmetiček zdrave pameti že zdavnaj izumili tisto priljubljeno geslo o oslu in dlakih.

ZAPUŠČENO — Slovenci naj bi si v bodoče delali elektriko tudi iz nekaj dodatnih plinskih — parnih elektrarn, česar ne bi bilo drugače. Toda kje bi se dalo narediti tako tovarno elektrike? Odgovorijo lahko Brežičani. Oni imajo Bregansko selo, Bregansko selo ima Tehnično remontni zavod in Tehnično remontni zavod ima kotlovnico, ki je tolikšna kot del manjše elektrarne. Kot v podjetju na splošno, se tudi v kotlovnici ne dogaja kaj dosti koristnega, slovenski minister - obrambni ali drugi — pa nič ali skoraj nič.

KOSTI — Na brežiškem komunalnem smetišču v Dobovi in poleg njega dobite ležaje, štedilnike, elektromotorje in Rome. Če bi radi kosti, lahko dobite tudi te. Ravno ta trenutek na smetišču niso na voljo, vendar velja počakati, ker včasih ležajo tam. Nekaj časa nazaj, ko so po ozračju še letale poznojesenske mesarske muhe, je nekdo, ki pa ni Rom, pripeljal na smetišče celo prikolico živinskih kosti, primernih za okusno juho. Se pravi, da se bodo morali Romi kmalu posloviti od smetišča, saj si na deponiji očitno neki drug Dobovčan ureja vse potrebno za bivanje in prehranjevanje na smetišču.

PRISPEVKI ZA MEDICINSKO OPREMO

BREŽICE — V sklad za nabavo medicinske opreme pri splošni bolnišnici v Zdravstvenem centru Brežice so prispevali: Lizika in Ivan Pečnik iz Papišniške 2 v Krškem 1.850 SLT, upravni organi SO Brežice 500 SLT namesto izplačila Albini Krulc za delo pri občinski volilni komisiji, Anton Komočar iz Krške vasi 48 30.000 SLT, Franc Rajtarič iz Stare vasi 60 pri Bizeljskem 210 SLT, PD bratov Milavce 1.500 SLT namesto venca za pokojne Korberjeve, Ferencak in Aringer, srednja šola Brežice 5.000, družina Longo iz Kidričeve 3 v Krškem 3.000 in kolektiv Centralne lekarnarne na Prešernovem trgu 3 v Ljubljani 4.000 SLT - vsi namesto venca za pokojnega prim. dr. Vladimira Bergeleza. Splošna bolnišnica Brežice 10.000 SLT namesto venca za pokojne Marijo Ilovar, Vladimira Levojeviča, prim. dr. Vladimira Bergeleza in Jožeta Vimpoška. Prispevki znašajo skupno 137.484,20 SLT. Odbor, ki vodi sklad, se darovalcem zahvaljuje.

• Bolj ko se zgoraj kvasi, manj je spodaj kruha. (Sajher)

Razlika med mlinom in nuklearko

S čim na referendum?

KRŠKO — Petega februarja letos je prišlo do razpoke in puščanja pare na slepem in začepljenem izhodu iz visokotlačne turbine, kot je pojasnila Republiška uprava za jedrsko varnost vedavno zaustavitelj krške nuklearke. To je lahko nov povod za pogovore, kako nevarna je atomska stvar na Krškem polju, kateri je Tito ob polaganju temeljnega kamna menda namenil besede dvoma: »Rajši bi položil temeljni kamen za mlin na tem polju kot pa za tole elektrarno.«

Toda časovno bližja od Brozove skepe nam je informacija RUJV, da je omenjene srede ob 12.20 pustila pred 60-atmosferskim parnim pritiskom korodirana pločevina na pokrovu neke prirobnice v krški atomski elektrarni. Je ta zarjava in za več kot tretjino stanjšana pločevina razlog za plat zvona minutko pred dvanajsto?

Na nedavni seji sveta posavskih občin so »zelenega« Ivana Tomšeta malce cinično povprašali, čemu se slovenski zeleni stranki toliko mudi z zapiranjem slovenske nuklearke, ko pa njeni francoski somišljeniki dandanašnji prav mirno gledajo svojih nekaj deset nukleark. Ta zbadljiva radovednost je na mestu, če držijo zagotovila, da je jedrska elektrarna v Krškem ena najbolj varnih na svetu. Je umestna, če je imel vzrok za svojo zahtevo tisti predstavnik nemške elektronske grupacije Siemens, ki je pred dnevi zahvaloval takojšnje zaprtje 16 črnobilskih nevarnih nukleark v Vzhodni Evropi in ki med temi sploh ni omenil slovenske. In ni umestna, če ljudstvo, ki naj bi šlo junija na vseljudsko glasovanje, ne ve prav veliko krški atomski resnici. Trenutno v zvezi z nuklearko vladajo ugibanja in domneve, ker se nekako ne da naleteti čistega vina tako o naših lastnih kot o objavljenih avstrijskih kilovatih elektrike. Nedvomno ima prav dr. Andrej Stritar iz Črnuče, ko pravi: »Pojasnilo Slovincem vsak svoja stališča o jedrski energiji. Toda soočimo dejstva, ki se jih da podkrepite tudi z dokazi.«

M. LUZAR

OCENJEVANJE VIN

CERKLJE — Podružnica Društva vinogradnikov Dolenjske Cerklje ob Krki obvešča vinogradnike s svojega območja, da bo v zadnjem tednu februarja izvedla ocenjevanje vin letnika 1991. Zainteresirani pridelovalci vin naj zato prinesejo v nedeljo, 23. februarja, po dva litra vzorcev vin k Ivanu Golobu na Dol. Pirošice. Degustacijska komisija, ki jo bodo sestavljali: inž. Franc Berzjak, enolog, inž. Jože Ajster, Jože Horžen, Jože Pečelnik in Franc Žibert, bo v četrtek, 27. februarja, ocenila vzorcev vin. Rezultate bodo predstavili na srečanju v nedeljo, 1. marca, v šoli Buševa vas, ki se bo pričelo ob 15. uri. Pridelovalce vin vabimo, da se srečanja udeležijo v čim večjem številu.

F. Z.

Ogrožata preteklost in sedanost

Brežiška občina snuje načrt za razvoj demografsko ogroženega območja — Meja je postavila nova vprašanja — Dober dan, Hrvatski radio

BREŽICE — Za demografsko ogrožena območja je imela Slovenija lani na voljo komaj petino potrebnega denarja. Za letos je količina neznan, najverjetneje pa bodo tako kot lani iz revnih občin pisali v Ljubljano za denar. Najbrž bodo prošnjam dodali kako opazko o lokalnih podrobnostih.

V brežiški občini, kjer so se pred časom na več sestankih obširno pogovarjali o lastni demografski ogroženosti, so zasnovali razvojni načrt za 17 krajevnih skupnosti. Te so na Dobovskem polju z Obsoletjem, na Brežiškem polju z Okolico, v bizeljsko-sremškem predelu in na območju Gorjancev in Čateškega polja. Tako uradno tolmačenje pravzaprav dokazuje, da je večji del brežiške občine demografsko ogrožen. Do danes niso uspeli v teh krajih razviti komunalne, energetske in prometne infrastrukture in preprečiti izseljevanja domačinov. Sedaj, ko v občini skušajo nadoknaditi zamujeno, dosti poudarjajo primernost razvojnih načrtov. Po

LETNA KONFERENCA KMEČKE STRANKE

KRŠKO — Krška podružnica Slovenske ljudske stranke je preko svojih šestih poslancev v občinski skupščini izposlovala sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in veterinarstvo strokovno svetovalno službo. Iz občinske proračuna je v letu 1991 pridobila pet milijonov tolarjev za kmetijske programe. Svetovalno službo je sodelovala v ciklusu zimskih predavanj, ki so v teku. S sodelovanjem podružnice so izvzeli v Nemčijo prvo pošiljko jabolk. Kmečki mladini je krška podružnica zagotovila delovno prakso na nemških mojstrskih kmetijah in prvi udeleženci bodo odšli tja že v mesecu marcu. Kmetom bo podružnica pomagala pri izpolnjevanju obrazcev davčne napovedi. O vsem tem in drugih dejavnostih se bodo člani krške podružnice Slovenske ljudske stranke pogovorili v nedeljo, 23. februarja na letni konferenci podružnice. Konferenca, na katero so vabljivi člani in vsi kmetje, bo ob 9. uri v Kulturnem domu v Krškem.

POMEN ZAČETNE SPODBUDE

BREŽICE — Brežiški socialisti ocenjujejo, da je občinski program razvoja demografsko ogroženih območij primeren in potreben, vendar se sprašujejo, če bo ta načrt odločilno pospešil napredovanje nerazvitih krajev. Menijo, da ne zagotavlja poselitve najbolj ogroženih krajev. Zato socialisti predlagajo, naj bi bilo v prihodnje v ogroženih območjih dovoljeno graditi na nerodoviti in torej nekmetijski zemlji brez plačila spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča.

Nihče ni povedal, kako je prav

V KS Koprivnica bi radi dokončali napol sezidano večnamensko zgradbo, v kateri bo tudi otroški vrtec — Neurejen prostor — Park ni prednost

KOPRIVNICA — V Koprivnici bodo verjetno kmalu naredili otroški vrtec. Tako se bo koprivniška krajevna skupnost lažje prebila iz sedanje demografske ogroženosti, vendar ji vse skupaj ne bo dosti pomagalo, če ne bo imela prostora, kjer bi Koprivničani, potem ko bodo prerasli otroški vrtec in šole, lahko zidali hiše.

Za vrtec je odločilnega pomena koprivniški krajevni samoprispevek, ki se je iztekel v letu 1990. Od samoprispevka so bili namenili 40 odst. denarja za gradnjo šole, v kateri je tudi vrtec, 50 za komunalno infrastrukturo in 10 odst. za skupne potrebe. »V prvih treh letih samoprispevka smo namenili ves denar za ceste in s pomočjo občine posodobili kar 10 kilometrov cest. Nekako v dveh intervalih smo gradili tudi telefonsko omrežje. Zaostaja pa tretji del programa, to je gradnja osnovne šole Koprivnica in vrta v sklopu šole,« pojasnjuje gradbeni in naložbeni zaostanek Franc Bogovič, predsednik sveta KS Koprivnica. V krajevni skupnosti imajo zdaj nekaj zagotovilo, da bo izvršni svet pomagal dograditi omenjeno večnamensko stavbo. Objekt, ki je dozidan k stari šoli, je za zdaj samo pod streho. Ko bo gotov, bo v njem dobilo prostor tudi koprivniško prosvetno društvo.

Vsako zidanje je v Koprivnici nekakšno pionirsko delo, kajti za krajevno skupnost ni prostorske dokumentacije.

Zaradi tega pomanjkanja je v koprivniški krajevni skupnosti možna samo nadomestna gradnja. »Ni parcele, na katero bi se lahko mlad človek vselil,« gleda skozi krajevna očala celotno zadevo predsednik Bogovič.

Oddaljeni in nepoučeni bi videli ključ reševanja za vse probleme krajev-

Franc Bogovič

vozniki »vžigajo« številne parkirane kamione. Na vozilih naloženi tovor ob carinarnici muka in zaudarja. Slovenija ne reče ne bev ne mev o nekaj.

• Za Slovenijo je mogoče posebej nespodbudno, da njene državljane na območju Velike Doline dosega jo valovi hrvaške televizije in radia, medtem ko sta slovenska medija slabo slišna. Menda rešuje državno čast v tem pogledu brežiški radijski studio, ki na lastno pest »sli« s slovenskim programom v to svojevrstno karanteno.

terih hrvaških medijskih napovedih, zato se prebivalci na slovenski strani meje bojijo, da jih bo Slovenija prodala Hrvaški.

M. LUZAR

Pred referendumom stvarno mnenje

Na seji sveta posavskih občin ocenili, da morajo pred vseljudskim glasovanjem o zaprtju JE Krško svoje povedati strokovnjaki — Plin je napaka

KRŠKO — Člani sveta posavskih občin, nekateri republiški poslanci in vodje poslanskih klubov so na izredni razširjeni seji sveta posavskih občin 11. februarja menili, da v Sloveniji ne more biti referenduma glede zapiranja Jedrske elektrarne Krško, dokler ne bodo narejene strokovne podlage za zapiranje elektrarne. To tudi pomeni, da morajo državljani izvedeti, kaj bi z zapiranjem elektrarne pridobili in kaj izgubili.

Republiški poslanci Janez Kopač, Niko Rainer in Metod Šonc so prepričani, da republiška vlada pripravlja referendum prenaplajeno in zato premalo strokovno. Če je menil republiški poslanec in krščanski demokrat Ciril Kolešnik, bo morala vlada pred referendumom poiskati trajno odlagališče radioaktivnih odpadkov, narediti projekt razvoja Posavja in rešiti vprašanje rente. Republiški poslanec in član stranke Zelenih Ivan Tomše je podprl razpis referenduma. Krčanom je očital, da štiti nuklear-

ko in da niso vprašali za mnenje so-sednjih dveh občin, preden so v občinski skupščini sklepali v zvezi s širitivijo začasnega skladišča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov. Tomše, ki je predsednik parlamentarne komisije za proučitev okoliščin gradnje JE Krško, je opozoril, da pravkar zgrajeni plinovod za Posavje in Dolenjsko ne sodi v 15-kilometrski pas, tj. v bližino nuklearke. Tomše je predlagal ustanovitev posavske komisije, ki bi ljudem vsestransko po-

jasnila problematiko nuklearke. Ivan Tomše in Ciril Kolešnik sta v dobrem delu seje vodila polemichen dialog, ob koncu katerega je Kolešnik dejal, da bo predlagal razrešitev

• Na seji je prišla do izraza bojazen Krčanov, da bi s predčasnim zaprtjem nuklearke slovenska vlada nehala iskati trajno odlagališče visoko radioaktivnih odpadkov in da bi tako vse tovrstne material ostal za vselej v Krškem.

Tomšeta s funkcije predsednika komisije za proučitev okoliščin gradnje JE Krško. Zamenjava bi po Kolešnikovem mnenju koristila objektivni osvetlitvi okoliščin.

L. M.

Soliden začetni program

Brežiška SDP o skrbi za demografsko ogrožena območja — Obstajajo prednostne naloge

BREŽICE — Klub delegatov brežiške Stranke demokratične prenove je pred časom obravnaval osnutek programa razvoja demografsko ogroženega območja v občini in ugotovil, da program dokaj stvarno prikazuje doseženo razvojno stopnjo posameznih območij in da je tako solidna osnova za začetek razprave.

Stranka ob tem kritično pripominja, da bi moral program izhajati iz krajevnih skupnosti kot še vedno veljavni temeljni oblik lokalnega in političnega organiziranja. Program deli občino na območja, ki se ujemajo s predvideno politično razdelitvijo Slovenije, vendar

ne bi smeli nikakor prejditi na ustanavljanje bodočih občin. Omenjeni razvojni načrt bi se moral omejiti izključno na tiste krajevne skupnosti, ki jih zakon opredeljuje kot demografsko ogrožene. Po mnenju v SDP je predlagatelj programa nedosleden, ker v nekaterih primerih obravnava probleme načelno, drugod našteva podrobnosti.

Brežiška SDP se ne strinja, da je za večje posejavanje predvideno predvsem ravninsko območje ob Savi, Krki in Sotli. Taka politika pomeni načrten poseg v površine, primerne za poljedelstvo, in ne daje upanja, da bi se razseljevanje v višinskih predelih zaustavilo. Zavzemamo se za racionalno in načrtno poseganje v prostor, tako da bo možno graditi stanovanja tudi zunaj mestnih območij. Pri izdelavi predloga tega programa je potrebno upoštevati tudi dejstvo, da precej krajevnih skupnosti leži ob državni meji ali v ožjem obmejnem pasu. Osnutek tega ne upošteva zadosti. Manjka mu izvedbeni načrt vsaj za tekoče leto. V SDP menijo, da bi se morali v občini in tudi v omenjenem razvojnem programu prednostno zavzemati za uresničitev programov sprejetih samoprispevkov in za oskrbo prebivalcev s tekočo pitno vodo, električno energijo in telefonijo. Vsem prebivalcem v občini in Sloveniji je potrebno omogočiti kakovosten sprejem slovenskega radijskega programa. Ni namreč sprejemljivo, da v tem času neposredno ob državni meji, a tudi sicer, ni možno sprejemati kakovostnega programa RTV Slovenije, menijo v klubu delegatov brežiške SDP.

M. LUZAR

L. M.

Živahna starost »Ivana Kobala« iz Krške vasi

65 let delovanja — Gallusova priznanja

KRŠKA VAS — Nedo dolgo tega sta nastopila pevski zbor iz Krške vasi, in sicer na krajevnem odru. Dogodek je temeljito pripravilo Prosvetno društvo Ivan Kobal iz Krške vasi, to pa zato, da bi lepo počastilo 65-letnico delovanja in ker so pevci duša tega prosvetnega društva. Pevec je torej za dva sestava. Poleg moškega pevskega zbora, ki vadi in poje daljši čas, deluje tudi oktet »Kranjci«.

Florijan Resnik, ki je član v prvem zboru in tajnik prosvetnega društva, pravi, da pevci nastopajo na občinskih revijah pevskih zborov odraslih, da večkrat privedejo koncert v domu v Impoljci, da pejejo na pogrebnih svečanostih v Krški vasi in tudi izven, da so pred leti snemali na takratnem Radiu Ljubljana, da so nastopili na vsakoletnih proslavah za 8. marec, da pevci v Krški vasi vadijo razen med počitnicami kar skozi celo leto vsak petek, da je pet pevcev moškega pevskega zbora aktivnih tudi v brežiškem upokojenskem pevskem zboru, ki vadi redno ob torkih jutraj, in da pevski kulture in Prosvetnega društva Ivan Kobal v sedanji svetli

in priljubljeni podobi gotovo ne bi bilo, če ne bi krajevna skupnost Krška vas tako dobrohotno pomagala kulturnikom.

V ljubiteljskem Prosvetnem društvu Ivan Kobal, v katero so Krško-vasčani z leti povzdignili 1927. leta ustanovljeno pevsko društvo Vrbenica, pišejo interno zgodovino člani vsak po malem. Tako so po svoje vtisnili pečat tudi Franc Baškovič, »legenda zborovskega petja«, Jože Prah mlajši, kot organizator »Kranjcev«, in Ivan Prah, društveni predsednik, »brez katerega ni bilo v Krški vasi nobenega kulturnega dogodka«.

Na nedavni dobro obiskani proslavi 65-letnice so podarili pevcem moškega zbora Gallusove značke. Bronastega Gallusa so prejeli Vlado Bogovič, Dušan Prah, Florijan Resnik in Mirko Smrekar, srebrnega Dušan Beribak, Franc Janjanc in Marjan Tomše. Zlate Gallusove značke pa so dobili Jože Prah starejši, Zdravko Tomše in Franc Vojgrinc.

M. LUZAR

Florijan Resnik

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 20. II.

SLOVENIJA 1

9.35 — 0.45 TELETEKST
9.50 VIDEO STRANI
10.00 PROGRAM ZA OTROKE
PEDENJŽEP
MAČKON IN NJEGO TROP, rjsanka
10.55 ŠOLSKA TV, ponovitev
12.00 POROČILA
16.15 NAPOVEDNIK
16.20 EP VIDEO STRANI
16.25 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SLOVENSKA KRONIKA
17.20 PROGRAM ZA OTROKE
SUPER BABICA, angl. naniz., 6/13
ŽIV ŽAV
18.40 ŽE VESTE..., svetovno izobraževalna oddaja
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 RAZREDNIK, amer. naniz., 13/22
20.25 MAJA VAM PREDSTAVLJA
21.30 TEDNIK
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 POSLOVNA BORZA
23.00 NAPOVEDNIK
23.05 SOVA
NEMOGOČI VOHUN, angl. nadalj., 1/2
CELLINI, italij. nadalj., 3/6
0.35 VIDEO

SLOVENIJA 2

9.35 Video strani — 9.45 Zimske olimpijske igre — 15.45 Sova (ponovitev) — 17.00 Zimske olimpijske igre in Euroritem (36. oddaja) — 19.00 Video lestevica — 19.25 Napovednik — 19.30 Dnevnik RAI — 20.05 Žarišče — 20.30 Marlboro music show — 21.00 Zimske olimpijske igre — 23.00 Yutel

PETEK, 21. II.

SLOVENIJA 1

9.10 — 12.10 in 16.20 — 2.00 TELETEKST
9.25 VIDEO STRANI
9.35 PROGRAM ZA OTROKE
LEGENDE SVETA, 5. epizoda kanadske naniz.
PRAVLJICE IZ LUTKARJEVA GA VOZIČKA
PRIDI MOJ MILI ARIEL, zadnji del
10.50 EURORITEM, ponovitev
11.10 TEDNIK
12.00 POROČILA
16.45 NAPOVEDNIK
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SLOVENSKA KRONIKA
17.20 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.55 FORUM
20.15 KARKOLI DRUGEGA BI BILO
POHLEPNO, angl. nadalj., 5/6
21.10 ZGODOVINA Vatikana: OD PETRA DO KONSTANTINA
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 NAPOVEDNIK
22.35 SOVA:
PRI HUXTABLOVIH, 30. epizoda amer. naniz.
NEMOGOČI VOHUN, zadnji del angl. nadalj.
MESEC ŽETVE, švicarski film
1.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

9.35 Video strani — 9.45 Zimske olimpijske igre — Euroritem (ponovitev) — 14.35 Sova (ponovitev) — 16.15 Zimske olimpijske igre — 19.30 Dnevnik ZDF — 20.00 Koncert simfonikov RTV Slovenija (1. del) — 20.45 Zimske olimpijske igre — 1.00 Yutel

SOBOTA, 22. II.

SLOVENIJA 1

8.05 — 2.10 TELETEKST
8.20 VIDEO STRANI
8.30 IZBOR
8.30 ANGLEŠČINA - FOLLOW ME, 37. lekcija
8.50 RADOVEDNI TAČEK
9.05 ZLATI PRAH
9.15 KLUB KLOBUK
11.00 MAJA VAM PREDSTAVLJA
12.00 POROČILA
12.40 NAPOVEDNIK
12.45 SOVA, ponovitev
13.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, ponovitev
14.25 KOLEDAR: JANUAR, ponovitev
14.40 ALF, ponovitev
15.05 TOK TOK, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KNJIGA O DŽUNGLI, angl. film
18.55 EP VIDEO STRANI
19.00 RISANKA

19.08 NAPOVEDNIK
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.00 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.55 UTRIP
20.15 KOMU GORI POD NOGAMI?
21.20 DELO NA ČRNO, amer. naniz., 4/10
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 NAPOVEDNIK
22.40 SOVA:
MURPHY BROWN, 12. epizoda amer. naniz.
ZAROTA MOLKA, kanadska nadalj., 1/4
SALAMANDER, angl. film
LJUDJE POČNEJO VSE MOGOČE, amer. varietejski program
2.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

9.05 Video strani — 9.15 Sova (ponovitev) — 9.45 Zimske olimpijske igre — 19.00 Klasika — 19.25 Napovednik — 19.30 Dnevnik RTV Srbija — 20.00 Zimske olimpijske igre — 1.00 Yutel

NEDELJA, 23. II.

SLOVENIJA 1

8.30 — 13.20 in 13.55 — 0.30 TELETEKST
8.45 VIDEO STRANI
8.55 PROGRAM ZA OTROKE, ponovitev:
ŽIV ŽAV
SUPER BABICA, angl. naniz., 6/13
10.15 PLES POD SLOVENSKO LIPO, 3. oddaja
10.45 GALA BIG BAND, posnetek iz CD
11.30 POROČILA DUHA
12.00 POROČILA
12.10 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 DOMAČI ANSAMBLI: ZRELO KLASJE
14.10 SVET PRIHODNOSTI, amer. film
15.55 NAPOVEDNIK
16.00 EDUARD IN NJEGOVE HČERE, franc. nadalj., 6/6
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 ZASLEDUJTE TO LETALO, franc. film
18.50 MERNIK
19.05 RISANKA
19.13 NAPOVEDNIK

19.20 SLOVENSKE LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.55 ZRCALO TEDNA
20.15 ZDRAVO
21.20 PODARIM - DOBIM
21.40 ŠPANSKA DRAMA, angl. dok. oddaja, 1/3
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 NAPOVEDNIK
23.00 SOVA:
KO SE VNAME STAR PANJ, angl. humor. naniz., 6/13
ZAROTA MOLKA, kanadska nadalj., 1/4
0.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: Albertville - zimske olimpijske igre 92: 13.50 studio+prenos; 18.40 zaključek
13.40 Video strani — 17.15 Napovednik — 17.20 Sova (ponovitev) — 20.15 Potovanja (angl. poljudnoznan. serija, 4/9) — 21.05 Vida Zei: Recepcija (izvirna TV igra) — 22.20 Navihanka (posnetek baleta) — 0.00 Yutel

PONEDELJEK, 24. II.

SLOVENIJA 1

8.30 — 12.10 in 16.00 — 0.45 TELETEKST
8.45 VIDEO STRANI
8.55 PROGRAM ZA OTROKE
10.25 KARKOLI DRUGEGA BI BILO
POHLEPNO, angl. nadalj., 4/6
11.15 TV MERNIK, UTRIP, ZRCALO TEDNA ponovitev
12.00 POROČILA
16.15 VIDEO STRANI
16.25 NAPOVEDNIK
16.30 PODARIM - DOBIM, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SLOVENSKA KRONIKA
17.20 PROGRAM ZA OTROKE
18.10 OBZORJA DUHA, ponovitev
18.45 BOJ ZA OBSTANEK, angl. poljudnoznan. oddaja
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽENSKES IN MOŠKI, amer. nadalj., 2/3
20.40 MEDNARODNA OBZORJA: RUSIJA
21.25 SA 204-272, drama TV Sarajevo
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 NAPOVEDNIK

22.55 SOVA:
ZAROTA MOLKA, kanadska nadalj., 3/4
ZVEZDNE STEZE, 8. epizoda amer. naniz.
0.35 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.35 Video strani — 16.45 Sova (ponovitev) — 18.10 Euroritem — 18.30 Sportni dogodek (ponovitev) — 19.00 Videošpon — 19.25 Napovednik — 19.30 Dnevnik KP — 20.05 Žarišče — 20.30 Zelena ura — 21.30 Videogodba — 22.00 Alpe-Donava-Jadran — 22.30 Sedma steza — 22.50 Ciklus filmov A. Hitchcocka: Tujca na vlaku (amer. film, CB) — 0.30 Yutel

TOREK, 25. II.

SLOVENIJA 1

8.55 — 12.10 in 14.15 — 0.40 TELETEKST
9.10 VIDEO STRANI
9.20 PROGRAM ZA OTROKE
10.20 ŠOLSKA TV
11.20 SEDMA STEZA, ponovitev
11.40 EURORITEM, ponovitev
12.10 POROČILA
14.30 VIDEO STRANI
14.40 NAPOVEDNIK
14.45 TUJCA NA VLAKU, ponovitev amer. filma
16.20 ALPE-DONAVA-JADRAN, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SLOVENSKA KRONIKA
17.20 PROGRAM ZA OTROKE
18.30 SVET POROČA
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 PRAVI JUNAK, angl. nadalj., 2/6
21.00 NOVOSTI ZALOŽB
21.10 OSMI DAN
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 POSLOVNA BORZA
22.40 AVSTRALIJA, avstral. dok. oddaja, 1/7
23.10 NAPOVEDNIK
23.15 SOVA:
V OBMOČJU SOMRAKA, 22. epizoda amer. naniz.
ZAROTA MOLKA, kanadska nadalj., 4/4
0.30 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: Maribor - SP v alpskem smučanju (mlad.)
16.10 Video strani — 16.20 Sova (ponovitev) — 18.00 Regionalni programi - Koper — 19.00 Orion — 19.25 Napovednik — 19.30 Dnevnik SA — 20.05

Žarišče — 20.30 Dokumentarna oddaja — 21.25 TV tribuna — 23.25 Alternativni program — 23.55 Yutel

SREDA, 26. II.

SLOVENIJA 1

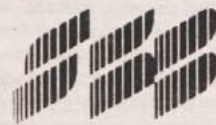
8.05 — 12.10 in 15.30 — 1.00 TELETEKST
8.20 VIDEO STRANI
8.30 PROGRAM ZA OTROKE
9.30 NAVIHANKA, posnetek baleta
11.10 PRAVI JUNAK, angl. nadalj., 2/6
12.00 POROČILA
15.55 NAPOVEDNIK
16.00 POTOVANJA, angl. poljudnoznanstvena serija., 4/9
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SLOVENSKA KRONIKA
17.20 PROGRAM ZA OTROKE
KLUB KLOBUK
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FILM
OBLJUBLJENI ČUDEŽ, amer. film
21.45 J. GREGORC: ŽICA, koncert Big banda in simfonikov RTV Slovenija
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 NAPOVEDNIK
22.45 SOVA:
KRILA, amer. naniz., 4. epizoda
MONTE CARLO, amer. nadalj., 1/4
ZGODBA O MAGNUMU, angl. dok. serija, 3/3
0.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.20 Video strani — 15.30 Osmi dan — 16.20 Sova (ponovitev) — 17.40 Euroritem (ponovitev) — 18.00 Regionalni programi - Maribor — 19.00 Psiho — 19.25 Napovednik — 19.30 Dnevnik ORF — 20.05 Žarišče — 20.30 Športna sredo — 22.30 Poglej in zadeni — 23.00 Komorna glasba skozi stoletja: Med klasično in romantiko (ponovitev) — 23.40 Yutel

IZ NOVOMESKE PORODNIŠNICE

V času od 8. do 22. januarja so v novomeški porodnišnici rodile: Vera Ivanež iz Gabrja — Jožica, Janja Novak iz Stranske vasi — Grega, Jolanda Božič iz Kostanjevice — Tjaša, Sonja Grabnar s Cikave — Sonjo, Marija Ambrožič iz Mirne Peči — Tadeja, Biserka Špehar iz Bosiljeva — Antonio, Vanja Marolt iz Velikega Gabra — Ksenija, Melita Krošelj iz Arnovega sela — Uroša, Andjela Muhič iz Karlova Marka, Tatjana Weis iz Črnomlja Matjaža, Helena Željko iz Tribuč — Ivo, Jožica Ogulin iz Jurke vasi — Janeza, Anica Špental iz Biške vasi — Jožefa, Zdenka Tomc iz Brdarcev — Andrejo, Jožica Pirnat iz Poljan pri Žužemberku — Tjašo, Jagoda Car iz Metlike — Dajano, Magdalena Kolenc iz Rdečega Kala — Tomaža, Nataša Smolič iz Vrbovca — Matjaža, Suda Grubar iz Gor. Vrhpolja — Damjana, Jožica Konda z Gradnika — Mateja, Olga Oblak iz Trstenika — Sabino, Jožica Bukovec iz Petan — Jožico, Mile na Benedik iz Mihovice — Evo, Mihaela Mežnar iz Gabrja — Luka, Ljudmila Robida iz Stranske vasi — Tino, Sabina Jerič iz Trebnjega — Jana, Irena Ferko iz Mišincev — Marijana, Ljubica Šopčič iz Ribnika — Josipa, Karmen Švajc iz Dol. Brezovice — Saro, Silva Adleš iz Purge — Žiga, Marta Pekolj iz Dobriča — Urško, Marjeta Bartelj iz Mokronoga Žiga, Marica Deželan iz Vel. Brusnic — Tadejo, Darinka Pirc iz Vel. Podljudna — Bojana, Martina Ključ iz Hrastulj — Petro, Marjana Sintič iz Krškega — Domna, Ana Kodrič iz Otočca — Vida, Suzana Prahovič iz Kamanja — Stjepana, Biserka Babič iz Jurovskega Broda — deklico, Vida Vodopivec iz Družinske vasi — dečka.
IZ NOVEGA MESTA: Jasminka Ivanič, Slavka Gruma 26 — Božena Alenka Kavšček, V Brezov log 32 — Saro, Lidija Mesojedec, V Brezov log 51 — Armina, Jožica Sovič z Zagrebške ceste — Tjašo, Slavica Buzar iz Dr. lančeve ulice 1 — dečka, Mojca Radovan iz Ul. 12. udarne brigade 3 — dečka.
Čestitamo!

PODJETJE ZA PROMET Z NEPREMIČNINAMI d.o.o. SKB - REAL ESTATE BROKING FIRM Ltd.

UGODNA PONUDBA ZA NAKUP:

- POSLOVNIH PROSTOROV
- STANOVANJ
- SKLADIŠČNIH PROSTOROV

1. POSLOVNI PROSTORI

— **Trgovsko poslovni center — Metlika**
namembnost: trgovska, poslovna in druga storitvena dejavnost
velikost: lokali od 88 — 746 m²
prostori bodo finalizirani po dogovoru s kupci
— **Trgovsko družabni center »Marles« Grosuplje**
namembnost: trgovska, gostinska in druga storitvena dejavnost
velikost: lokali od 22 — 64 m²
prostori bodo dograjeni do III. gradbene faze

2. STANOVANJA

— **Ljubljana — Metelkova ulica**
Nova stanovanja različnih velikosti od 62,00 m² do 187,39 m² s parkirnimi prostori. Stanovanja bodo vseljiva v mesecu septembru 1992.
— **Pavlinov hrib — Trebnje**
Na odlični lokaciji v centru Trebnjega prodajamo stanovanja v velikosti od 23 — 68,95 m², stanovanja vseljiva od 15. 6. 1992 dalje.
— **Trgovsko družabni center »Marles« Grosuplje**
V I. nadstropju in mansardi družabnega centra prodajamo stanovanja v velikosti 37 — 79 m², stanovanja vseljiva od 15. 6. 1992 dalje.

— **Kidričevo naselje — Metlika**
Prodajamo dve 3 1/2 sobni stanovanji v velikosti 75,37 m²
— **Hrastina — Brežice**
Prodajamo stanovanje v velikosti 56,05 m²
— **Kriška vas — Grosuplje**
Vikend zgrajen do V. gradbene faze z zemljiščem 600 m²

3. SKLADIŠČNI PROSTORI

— **Primarni center »Fužine« — Ljubljana**
Moderni skladiščni prostori za skladiščenje vseh vrst blaga, z uvozno in izvozno rampo, velikost je 608 m²
— **Skladiščni objekt — Krško**
Velikost zaprtega skladiščnega prostora je 675 m², višina prostorov je 6 m.
Primeren za vse vrste regalnega skladiščenja.
— **Odprti skladišni prostor velikosti 5498 m².**
Za posamezne objekte nudimo možnost obročnega plačila na 48 mesecev ob 30% začnem pologu. Ponudba velja za fizične in pravne osebe.

INFORMACIJE:

SKB Podjetje za promet

z nepremičninami d.o.o.

Slovenska 56, Ljubljana

soba 305 in 309

TELEFON: 061-313-468

061-301-632

061-128-076

TELEFAX: 061-121-202

Terme Topolšica

TERME TOPOLŠICA, HOTEL VESNA

POIŠČITE SVOJ MIR V POMLADNEM PREBUJANJU NAŠIH GOZDOV

februar, marec, april '92

NUDIMO VAM 7 ali 10 DNEVNI ODDIH PO IZJEMNO UGODNIH CENAH:

UPOKOJENCI IN INVALIDI

7 dni	175 DEM	155 DEM
10 dni	240 DEM	205 DEM

PAKETI VSEBUJEJO:

- 7 ali 10 polnih penzionov v 1/2 sobi
- 1 x zdravniški pregled
- 1 x medicinska storitev po odredbi zdravnika
- neomejeno kopanje v termalnem bazenu in uporaba savne
- vsak dan, razen nedelje, telovadba v bazenu in telovadnici
- zabavne prireditve, rekreacija, plesni večeri, kulturne prireditve...

POPUSTI:

- otroci do 5 let imajo brezplačno bivanje
- otroci od 5 do 12 let imajo 40% popusta (na tretjem ležišču oz. če spijo s starši)

INFORMACIJE: Terme Topolšica, hotel Vesna
REZERVACIJE: (063) 892-120/141/049,
FAX: (063) 892-212

Petnajstkrat večji obisk

Jutri bo v ribniški knjižnici čitalniški večer — Med obiskovalci tudi minister dr. Capuder

RIBNICA — Za ribniški kulturni hram Miklova hiša in za knjižnico v njem je pisatelj dr. Matjaž Kmecl, član slovenskega državnega predsedstva, svojčas dejal, da sta takšna kot kaka lekarna. Na to so ponosni tako krajani kot zaposleni v javnem zavodu Miklova hiša, ki je v ustanavljanju. Po lanskoletnih junjskih dogodkih oz. po vojni so bili v knjižnici, ki je prej domovala v domu JLA, veseli, da so morali zapustiti za knjižnično dejavnost neprimeren objekt, čeprav so morali storiti v nekaj urah in z desetimi tonami knjig vred. Knjige so potem čakale tri mesece v kartonskih škatlah, vse do septembra, ko so dobili novo opremo in tudi prve bralce.

Ribniška knjižnica ne samo izposoja knjige, temveč si prizadeva pripraviti še kaj drugega, med drugim predstavitev novih knjig za mlade obiskovalce, predavanja, seminarje, diskusijske večere itd. Jutri, v petek, 21. februarja, bo v

knjižnici čitalniški večer z recitalom in plesom in napovedano je, da bo prireditelj obiskal tudi kulturni minister dr. Andrej Capuder. In če za hip pogledamo še v prihodnje tedne, vidimo, da se marca obeta predavanje o lepem vedenju in da naj bi se potem začel cikel predavanj raznih svetovnih popotnikov.

Odkar je knjižnica v Miklovi hiši, je obisk zelo porasel, ugotavljajo, da je deset do petnajstkrat večji kot prej, ko je knjižnica poslovala v domu JLA. Temeljna knjižna zaloge šteje okoli 20.000 knjižnih enot, znatno se je povečala z lanskim nakupom novih knjig. Odrasli bralci segajo najraje po aktualnem branju z raznih področij in po strokovni literaturi, seveda pa jih zanima tudi leposlovje in pri tem kažejo primerno izbrusen bralni okus. Mlajšim pa je, kot kaže, blizu literature, ki razvema romantična počutja. Sicer pa si knjige vsakdo sam izbira in knjižnica jih ima za vse.

M. GLAVONJČ

Trebanjski glasbeni večer bo v soboto

Pevcem in pevkam Gallusove značke — Na Mirni so jih že podelili

TREBNJE, MIRNA — V soboto, 22. februarja, bo v tukajšnjem kulturnem domu glasbeni večer v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Nastopila bosta domača pevka sestava, in sicer Komorni zbor pod vodstvom Igorja Teršarja in Oktet Lipa, ter učenci trebanjske glasbene šole. Na prireditvi, ki se bo začela ob 19. uri, bodo 32 pevcem in pevkam za njihovo dolgoletno zvestobo zborovskemu prepevanju podelili Gallusova odličja. Srebrne Gallusove značke bo prejelo 10, bronaste pa 22 posameznikov.

Na Mirni so imeli takšno prireditev že 8. februarja, nastopila pa sta Mešani pevski zbor Svobode z Mirne in Moški pevski zbor KUD Emil Adamič iz Mokronoga. Tudi tu so med koncertom podelili Gallusove značke. Člani mirenškega zbora so dobili 4 zlate, 6 srebrnih in 5 bronastih, mokronoški pevci pa eno zlato, tri srebrne in štiri bronaste Gallusove značke.

NOVA KNJIŽNICA — »Misel o nas samih se začne s knjigo. In od srede 16. stoletja imamo potem v bistvu neke vrste kontinuiteto tega, kako smo, kaj smo in svojega lastnega premisleka. In potem čez 200, 300 let pride šele do prve nastajajoče mreže slovenskih knjižnic, ki naj bodo srce, živčna središča tega našega zgodovinskega spomina in tega samozavedanja. Če hočemo biti moderna država, moramo to svojo tradicijo razvijati tudi naprej, tudi iz odgovornosti do prihodnosti.« je med drugim dejal član predsedstva Republike Slovenije dr. Matjaž Kmecl v priložnostnem govoru ob petkovi otvoritvi nove sevniske knjižnice (na posnetku). Predsednik sevniske vlade Marjan Kurtnik pa je povedal, da zahteva nadaljevanje 12 milijonov tolarjev vredne naložbe predvsem povečanje knjižnega fonda, ki obsega le 16.000 enot. (Foto: P. P.)

Mirnopečani gostujejo

MIRNA PEČ — Gledališka skupina mirnopeškega kulturnega društva uspešno nastopa tudi to sezono. Zvesta tradiciji je tudi tokrat naštudiralna komedija, delo domačega avtorja V. Novaka »Dobrodošla, miss Agata«, pri čemer se je v režijski vlogi prvič preizkusil Jožef Matijević, v Mirni Peči udomljeni umetnostni zgodovinar iz Dolenjskega muzeja v Novem mestu, ki se je v skupino vključil prejšnjo sezono, in to kot igralec. Do zdaj so Mirnopečani igrali že trikrat: dvakrat na domačem odru, minulo soboto pa v Metliki, kjer jih je sprejela polna dvorana obiskovalcev. S komedijo »Dobrodošla, miss Agata« gredo drugič na pot jutri, v petek, 21. februarja, in sicer v Šentjerneji, predstava pa se bo začela ob 19. uri. Mirnopeške igralce čaka novo gostovanje že dva dni kasneje, in sicer bodo v nedeljo, 23. februarja, igrali na Dobu v tamkajšnjem KPD za obsojence in osebe doma. Gostovati pa nameravajo še v drugih krajih.

Godčeve viže

Jutri zvečer v Mladinskem kulturnem klubu Bele krajine v Črnomlju

ČRNOMELJ — Jutri, v petek, 21. februarja, bo ob 20. uri v prostori Mladinskega kulturnega kluba Bele krajine na Trgu svobode 1 v Črnomlju koncert skupine Trinajstov prase iz Ljubljane. Ta glasbeni trio, ki goji pretežno godčevski del slovenskega ljudskega glasbenega izročila, večinoma ljudske pesne viže izpred 100 let, bo tudi na tem koncertu izvajal godčevske viže. Med koncertom in po njem bo skrbel za glasbeno opremo Rudolf Vlaisič, in sicer bo predvajal program iz svetovne etnične glasbe. Mladinski kulturni klub Bele krajine vabi k polnoštevili udeležbi.

Marinč v Arsu

Razstavlja dela, ki so že bila na ogled v Novem mestu

LJUBLJANA — V Dobah pri Kostanjevici na Krki udomljeni akademski slikar Jože Marinč razstavlja že drugič v ljubljanski galeriji Ars. Prvič se je likovnemu občinstvu, ki obiskuje to galerijo, predstavil s svojimi deli leta 1987. Tokrat gostuje s slikami, ki so bile lani ob 28. novembra pa vse do novega leta na ogled v Dolenjski galeriji v Novem mestu. Razstavo v galeriji Ars so odprli v četrtek, 13. februarja, in se bo iztekla s 5. marcem. Marinč, ki je seveda član Društva slovenskih likovnih umetnikov, se bo letos, najverjetneje v jesenskem terminu, s to razstavo predstavil tudi v Galeriji Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani, kjer pa bo gostoval prvič. Razstavo v galeriji Ars spremlja

kultura in izobraževanje

Večer s pesnikom Lukom Paljetkom

Danes ob 19. uri v novo-meški študijski knjižnici

NOVO MESTO — Hrvaški pesnik in prevajalec Luko Paljetak iz Dubrovnika bo danes, v četrtek, 20. februarja, gost študijske knjižnice Mirana Jarca. V veliki čitalnici knjižnice bo ob 19. uri literarni večer, na katerem bo Paljetak bral pesmi iz svoje najnovejše pesniške zbirke Ubežne pesmi — Izbjegle pjesme, ki jih je v hrvaškem izvirniku in slovenskem prevodu izdala Mladinska knjiga iz Ljubljane skupaj s svojo založniško podružnico v Zagrebu. Slovenske prevode Paljetkovih pesmi bo bral recitator. Prireditve se bosta udeležila tudi prevajalec Tone Pretnar in Boris A. Novak.

Paljetak je cikel Ubežne pesmi — Izbjegle pjesme, po katerem je dobila omenjena zbirka naslov, napisal v Sloveniji — kot ubežnik. K nam je namreč prišel lani na pisateljsko srečanje v Vilenico, vrtni pa se ni mogel več, ker je medtem njegov rojstni Dubrovnik že zajela vihra vojne. Slovenija ga je sprejela kot še posebej draga gosta, kajti Paljetak je pri nas znan zlasti po tem, da je celotnega Prešerna odlično prepsnil v hrvaščino.

V muzeje »sončno« in »senčno« zgodovino

Muzeji NOB in ljudske revolucije v Sloveniji pred vsebinsko preobrazbo

Po političnih spremembah pri nas je postalo moteče malone vse, kar je nastalo med vladavino enoumja v zadnjih štirih desetletjih in pol in kar spominja na NOB in ljudsko revolucijo. V nemilost so prišli ne samo spomeniki, postavljeni NOB, temveč tudi ustanove, ki se ukvarjajo s partizanstvom in revolucijo.

Med prvimi so dobili negativni predznak muzeji revolucije in oddelki muzejev z enobejsko vsebino, kot jih je nekaj tudi na dolensko-belokranjsko posavskem območju. Tako pa niso označeni samo na ministrstvu za kulturo, ampak celo v nekaterih muzejskih krogih, kar neprijetno preseneča. Očitno je namreč, da je takšen odnos do omenjenih muzejev lahko le posledica nepoznavanja njihove dejavnosti. Bistvo dela teh muzejev je bila vseskozi skrb za ohranjanje in varovanje nacionalne dediščine, seveda pa je bilo treba zaradi političnih razmer poudariti predvsem NOB in revolucijo. Navsezadnje pa je bil to le del njihovega zgodovinskega poslanstva.

Ministrstvo za kulturo ostaja še naprej pri svojem prepričanju in temu ustrezno ravna v postopkih do muzejev revolucije. Njegovo stališče je, da morajo ostati sredstva za te muzeje zamrznjena vse dotlej, dokler ne bo pojasnjen njihov status v mreži slovenskih muzejev. Bržkone je v tak-

šnem stališču ministrstva skrita zahteva, da se morajo muzeji NOB in ljudske revolucije vsebinsko spremeniti oziroma postati ustanove za »sončne« in »senčne« strani slovenske zgodovine, da torej morajo vključiti tudi tisti del zgodovine, ki je bil do nedavnega pod ključem in neznan.

Vsi ti muzeji oziroma tisti, ki bodo ostali — ministrstvo za kulturo hoče njih število precej skrajšati — bodo prav gotovo izgubili svojo dosedanje specifičnost in nazive, postali pa muzeji novejšje zgodovine, muzeji 20. stoletja. O tem, kaj z njimi in kako sploh organizirati varovanje premične dediščine 20. stoletja pri nas, bo beseda tekla na okrogli mizi, ki jo načrtujejo na pepelnico sredo, 4. marca. Na nedavnem sestanku direktorjev muzejev NOB in ljudske revolucije in predsedstva Skupnosti muzejev Slovenije so približali, da mora biti organiziranost varovanja premične dediščine 20. stoletja pri nas, bo beseda tekla na okrogli mizi, ki jo načrtujejo na pepelnico sredo, 4. marca. Na nedavnem sestanku Skupnosti muzejev Slovenije so približali, da mora biti organiziranost varovanja premične dediščine takšna, da ne bo treba na vsaki dve leti postavljati novih muzejev slovenske sodobne zgodovine.

I. ZORAN

Izšlo Knezovo »Novo mesto II«

Predstavitve te arheološke publikacije Dolenjskega muzeja bo jutri v Križankah — Arheolog Tone Knez bo 25. februarja predaval v Salzburgu

NOVO MESTO — Več kot šest let je že, kar se je Dolenjski muzej odločil sistematično objaviti bogate arheološke najdbe iz Novega mesta, odkrite in izkopane v zadnjih sto letih. Osnovalec je zbirko arheoloških publikacij z naslovom Carniola archaeologica in že leta 1986 izdal prvi zvezek Novo mesto I. Avtor Tone Knez je v njej popisal in z ilustracijami (fotografijami, risbami, tabelami)

• TONE KNEZ BO PREDAVAL V SALZBURGU — Na povabilo deželnega muzeja v Salzburgu bo arheolog Tone Knez iz Dolenjskega muzeja v torek, 25. februarja, v tem avstrijskem mestu predaval o halštatskih knežjih grobovih na Dolenjskem. Predavanje sodi v cikel predstavitev pomembnih arheoloških odkritij v Avstriji in sosednjih državah. Prireditelji so se tokrat odločili za znamenite najdbe iz Slovenije, ki predstavljajo kvalitetni vrh naše halštatske kulture. V Novem mestu je bilo odkritih več takih bogatih grobov.

predstavil halštatske grobove, izkopane v Kandiji in na Marofu. Te dni je izšel drugi zvezek omenjene zbirke, Novo mesto II, v katerem isti avtor na enak način v besedi in sliki predstavlja keltsko-rimsko

PREDSTAVITEV »PETRA KLEPCA«

KOČEVE — Danes, 20. februarja, bo ob 19. uri v prostorih kočevske knjižnice predstavitev knjige »Peter Klepec in njegova dežela«. O tem, kako je knjiga nastala in o nekaterih zanimivostih v deželi Petra Klepca bo poslušalce seznanil avtor Jože Primc, ki bo nato odgovarjal tudi na morebitna vprašanja. Knjiga je izšla v 4.000 izvodih in je skoraj v celoti že razprodana, natisnil jo je kočevski zasebni tiskar Mirko Vesel, izdal pa Koordinacijski odbor za razvoj zgornje Kolske doline. Približno polovico naklade je bilo prodano na Hrvaško v občini Čabar in Delnice, ki sodita skupaj z osliniškim delom kočevske občine v »deželo Petra Klepca«.

grobišče na nekdanjem Beletovem vrtu v Novem mestu, na kraju, kjer stoji zgradba Ljubljanske banke. Delo opisuje najdbe iz velikega grobišča keltskih Latobikov, ki je šlo 222 grobov in bilo arheološko raziskano v letih 1973 — 1977. To je doslej največje raziskano in publicirano keltsko-rimsko grobišče na Dolenjskem. Publikacijo Novo mesto II bodo predstavili jutri, v petek, 21. februarja, ob 10. uri v Kulturno informacijskem centru Križanke v Ljubljani. To bo osrednja predstavitev te nove Knezove knjige in jo skupaj pripravljata Dolenjski muzej in Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani. Kasneje, brnačas na začetku pomladi, bo še ena predstavitev, in sicer v Novem mestu.

I. Z.

Orlica niza koncerte

Piščeki oktet često nastopa tudi v posavskih cerkvah

PIŠECE — Tukajšnji oktet Orlica, ki deluje pod umetniškim vodstvom prof. Jurice Grakaliča, lahko šteje pevsko sezono 1991/92 za uspešno. Za njim je že vrsta nastopov v domačem kraju, v brežiški občini in drugod v Posavju, z nizom koncertov pa se je predstavil tudi občinstvu v cerkvah. Njegovi zvoki so odmevali v cerkvah v Artičah, Pišecah, Kapelah in Brežicah, kjer je oktet nastopil na svečnico v cerkvi sv. Lovrenca. V tej sezoni nastopa oktet s sporedom, ki obsega božične, črnske duhovne ter slovenske narodne in umetne pesmi. Povsod, kamor je prišel s pesmijo, je bil nagrajen s toplim aplavzom. Nazadnje je oktet Orlica sodeloval na srečanju posavskih oktetov, ki so ga priredili 6. februarja v brežiškem gradu in tako, hkrati za otvoritvijo slikarske razstave Alojza Konca iz Sevnice v galeriji Posavskega muzeja, počastili slovenski kulturni praznik.

O razrednem petju

Jutri in v soboto seminar v Cankarjevem domu

LJUBLJANA — Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Slovenska pevka zveza prirejata že 33. mladinski zborovodski seminar, in sicer tokrat pod naslovom Za mlada srca, za mlada grla. Seminar, ki bo potekal jutri in v soboto, to je 21. in 22. februarja, v Cankarjevem domu, je samo za tiste, ki se v nižjih razredih osnovne šole ukvarjajo z razrednim petjem, oziroma je namenjen učiteljem, ki z otroškimi in mlajšimi mladinskimi zbori gojijo enoglasno petje s klavirsko spremljavo.

Slušatelji bodo v dveh dneh spoznali okoli 40 večinoma prvič objavljenih skladb, primernih za razredno petje, razdeljeni bodo v manjše skupine, v katerih jih bodo v spoznavanje omenjenih skladb eden za drugim uvajali strokovnjaki Jernej Habjanič, Andraž Hauptman, Marko Gašperšič in Majda Hauptman. Na seminarju bo seveda tudi več predavanj, tako bo akademik dr. Anton Trstenjak zbranim predstavil svoja bogata spoznanja o pomembnosti pravčasne in temeljite estetske vzgoje, Franc Pohajca, zborovodja s Tržaškega, pa bo govoril o skrbih za otroške glasove v dobi odrasčanja.

SPREJEM OB 70-LETNICI

LJUBLJANA — V ponedeljek, 17. februarja, sta dr. Matjaž Kmecl in akademik Ciri Zlobec, člana Predsedstva Republike Slovenije, pripravila v prostori republiškega predsedstva slavnostni sprejem za akademskosti slikarja, likovnega pedagoga, umetnostnega kritika in publicista Marijana Tršarja, dolenjskega rojaka iz Dolenjskih Toplic, ki praznuje 70 let življenja. Tršar je bil eden tistih slovenskih likovnih umetnikov pri nas, ki se jim je godila krivica, zdaj pa, je dejal Zlobec, doživlja novo ustvarjalno pomlad.

Portreti književnikov

V Miklovi hiši razstavlja fotograf Tihomir Pinter

RIBNICA — V galeriji v Miklovi hiši je še na ogled razstava fotografij Tihomirja Pintera, ki so jo pripravili v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Razstavljenih je 40 fotografij iz Pinterjevega cikla Slovenski književniki. Na fotografijah, nastalih v letih 1990 in 1991, so portreti književnikov, ki se udeležujejo tudi v političnem življenju.

V uvodni besedi na otvoritvi 7. februarja je umetnostni zgodovinar in likovni kritik dr. Jure Mikuž poudaril, da je fotografijo potrebno znati tudi prebrati. »Ima zakonitosti, ki se jih mi, navajeni živeti v neki določeni civilizaciji, ne zavedamo, fotograf, kot je Tihomir Pinter, pa jih mora dobro poznati,« je pristavil.

Kako pomembna je lahko fotografija zlasti še za prihodnje rodove, pa je dr. Mikuž pojasnil z današnjimi prizadevanji številnih ljudi, da bi prišli do prave človeške podobe največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna. Kot je splošno znano, se Prešeren ni dal ne fotografirati ne portretirati kakemu slikarju.

Z MINIARTOM V OPERO

ČRNOMELJ — Tukajšnji Miniart organizira poseben prevoz za ogled Straussove opere Netopir. Predstava bo v ljubljanski Operi v torek, 25. februarja; avtobus bo iz Črnomlja odšel ob 15. uri, prijavitelj pa se je moč v Miniartu.

Jože Marinč

catalog, ki ga je ob predstavitvi Marinčevega slikarstva v Dolenjski galeriji izdal Dolenjski muzej in v katerem je tehtne misli o razstavljalcu in njegovem delu zapisal umetnostni kritik dr. Jure Mikuž. Le-ta med drugim poudarja poseben način Marinčevega ustvarjalnega postopka, ki je v tem, da umetnik gradi sliko v njenem vodoravnem položaju, ne pa morebiti na slikarskem stojalu. Sicer pa so te Marinčeve slike nastale, kot je že bilo omenjeno ob umetnikovi razstavi v Novem mestu, v glavnem lani, največ del pa po junijski vojni, ki je v ustvarjalcu sprožila pravo eruptivno slo z velikim čustvenim nabojem. I. Z.

»Oče naš« in »Krka umira«

Zidarjev in Dularjev roman izšla v literarni knjižnici zbirki Utva pri Dolenjski založbi v Novem mestu

Ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku sta izšla pri Dolenjski založbi v Novem mestu kot prvi in drugi zvezek 2. letnika literarne knjižne zbirke Utva daljša prozna teksta, ki vsak na svoj način vnašata v slovensko književnost dolenjsko snov. Gre za novi, pregledani izdaji pripovednih del, ki sta že s prvimi natisom vzbudili zanimanje bralcev: za roman Oče naš Pavleta Zidarja in roman Krka umira Jožeta Dularja.

Roman Oče naš je Zidar pisal v Pletterjah, kakor že prej povest Sveti Pavel, katere nadaljevanje je, izšel pa je leta 1967 pri mariborskih Obzorjih. Zdarjinja izdaja je prvi ponatis. Kot sozdajateljica je napisana Založba Lipa v Kopru, pri kateri je Zidar izdal kar precej svojih knjig. Knjiga je izšla v počastitev pisateljeve 60-letnice.

Knjigo bogati odlični uvodni esej o tem Zidarjevemu romanu. Avtor dr. Boris Paternu pravi, da je Oče naš enciklopedijsko delo, v katerem Zidarjevo prozo uzremo z vseh treh glavnih strani: z zgodovinske, z duhovne in z umetnostne. Na koncu je dodana komentirana bibliografija, ki jo je pripravil Avgust Gojkovič. Iz nje je razvidno, da je Zidar do vključno lanskega leta izdal že 74 knjižnih del ali povprečno tri vsako leto. V letih 1983 — 1990 pa je objavil tudi 163 pesmi, ki na knjižno izdajo že čakajo.

Zelo opazen pri tej izdaji je delež trebanjskega likovnika Lucijana Reščiča. Reščič knjige ni le oblikoval in ji, kot pravimo, dal zunanjo podobo, temveč jo je obogatil s številnimi lastnimi vinjetami in ilustracijami.

Dularjev roman Krka umira je za to, že tretjo izdajo oblikoval Peter Šimič iz Novega mesta, avtorjev dolenjski sorojak pesnik Tone Pavček pa mu je napisal poetično spremno besedo. V njej pravi, da je Krka za Dularja simbol, pripodoba in življenjski motiv upesnitve. Drug drugega sta zaznamovala, poleg tega je Krka zagotovila Dularju trajno mesto v slovenski književnosti.

Pisatelj je povedal, da prav letošnjega februarja mineva 50 let, kar se je lotil te romaneskne pripovedi o Urbihi, rakah, ki poginjajo, o Krki, ki zaradi tega umira, pri kateri je izšel v knjižni obliki med drugo svetovno vojno, leta 1943. Po dvajsetih letih, leta 1963, je izšla nova, pregledana izdaja. Zdarjinja, pri Dolenjski založbi, je torej že tretja. Druga izdaja je bila tanjša od prve, tretja je še tanjša od druge. Pisatelj je svoj roman temeljito pregledal in opustil kar precej strani. Delu v korist, kot sam pravi.

Obe knjigi, Zidarjeva in Dularjeva, sta ponujeni v novo branje. Dolgost njunega življenja se pri bralcih začne nanovo. Zaslužita, da traja čim dlje.

I. ZORAN

Na meji sedem stotnih zavrženih

Tri dolenske mejne prehode je lani prestopilo 592.671 potnikov — 225.706 motornih vozil — 703 osebam zavržen vstop v našo državo

ČRNOMELJ, METLIKA, NOVO MESTO, TREBNJE — 8. oktobra lani, ko sta začela veljati zakona o tujcih in nadzoru državne meje, je Dolenjska dobila tri mejne mednarodne prehode: cestna v Metliki in Vinici ter železniškega v Metliki. Smešnica o carinikih na Kolpi je postala resničnost, ki pa je mnogi še ne morejo ali nočejo doumeti. Zlasti naši južni sosedje ne.

Kako si sicer razlagati kar šest resnih lanskih mejnih incidentov, od katerih jih je bilo pet v črnomaljski, eden pa v metliški občini, na srečo brez tragičnega konca. In če k temu pristajemo še streljanje čez državno mejo, nedovoljen vstop tujih vojaških in policijskih obo-roženih enot ter dva preleta vojaških letal, potem policistom na naši južni meji zagotovo ni dolgčas. To po svoje potrjuje tudi lanski podatek, da je od oktobra do konca decembra tri dolenske mejne prehode prestopilo 592.671 potnikov, od tega 242.157 državljanov Republike Slovenije in 350.514 tujcev, predvsem Hrvatov. Prek meje se je v tem času zapeljalo 90.350 vozil z domačo in 135.356 vozil s tujo registracijo, poleg tega je mejni prehod v Metliki prepeljalo 637 potniških vlakov, od tega jih je bilo 319 namenjenih v Slovenijo, 318 pa jih je odpeljalo iz naše države. Zanimiv ob tem je nemara podatek, da so obmejni organi na območju Dolenjske našli 3486 beguncev iz vojnih predelov Hrvaške, večina teh se je po zad-

njem premirju že vrnila domov. Dolenjski obmejni policisti so lani obravnavali 37 oseb, ki so v našo republiko skušali pritihitati orožje, sicer pa so med oktobrom in decembrom na mejnih prehodih in izven njih zavržili kar 703 osebe. Zakaj? 318 jih pri sebi ni imelo ustreznih listin, 14 jih ni imelo sredstev za preživljanje in življenje v Sloveniji, 115 zavrženih je bilo v uniformah hrvaških oboroženih sil, 54 jih je skušalo vstopiti v našo državo z orožjem za pasom, 95 so jih zavržili zaradi

• Na mejnih prehodih Dolenjske je bilo zoper kršitelje podanih 30 predlogov sodnikom za prekrške, pri kontrolah in varovanju zelene meje pa je bilo odkritih kar 136 različnih kršiteljev.

tehnično oporečnega vozila, 105 pa, ker so na mejo prišli z neregistriranim vozilom. O tem, kako resno nekateri jemljejo novo mejo, je vse naštetu več kot zgovorna ilustracija.

POSEKAL 30 AROV GOZDA

VIŠNJA — 61-letni Rudolf N. iz Višnje pri Grosupljem je utemeljeno osumljen, da je jeseni lani v gozdu pri Žvirčah posekal kar 30 arov mešanega gozda in s tem lastnika iz Višnje oškodoval za okroglih 85.000 tolarjev.

EKSPLOZIJA V GARAŽI

SEMIČ — 13. februarja okoli polnočnega je Franc Skala iz Oskoršnice pri Semiču zapeljal svoj osebno avto v garažo, ki mu hkrati služi kot kurilnica. Očitno pa so iz rezervuarja avtomobila uhajali bencinski hlapi, zavoljo česar je v garaži prišlo do eksplozije, ki je s tečajev vrgla celo garažna vrata. Ogenj so pogasili domači in semiški gasilci, škode pa je za 250.000 tolarjev.

NAŠLI UKRADENI GOLF

NOVO MESTO — Neznani storilec je 11. februarja izpred novomeškega zdravstvenega doma odpeljal nezakle-njen osebni avto Golf. Vozilo je bilo še istega dne najdeno na Trdinovi ulici v Novem mestu in vrnjeno srečnemu lastniku Francu Kuharju, ki je bil tako le ob nekaj tolarjev, ki jih je pustil v vozilu.

DVOJNA SMRT NA TIRIH

TREBNJE — 11. februarja ob 14.05 je prišlo na železniškem pre-hodu regionalne ceste med Plusko in Stefanom do hude prometne nezgode, ki je vzela dve življenji. 72-letni Janez Grom iz Rtiča se je s fičkom peljal proti Stefanu, pri preho-du čez železniško progo pa ni upošteval svetlobnega znaka, pač pa je na tيره zapeljal v trenutku, ko je po njih proti Ljubljani vozil mo-torni potniški vlak. Trčenje je bilo silovito, vlak je avtomobil pred se-bo potiskal še domala 160 metrov. Na mestu nezgode sta bila mrtva Janez Grom in 63-letna sopotnica Frančiška Logar iz Litje.

Prva zasebna detektiva

Jože Čopič in Vinko Pavlin, dolgoletna polici-sta, odprla zasebno detektivsko agencijo

NOVO MESTO — V policijskem svetu imeni Jožeta Čopiča in Vinka Pavlina nekaj pomenita, domala vsa leta svojega službovanja sta pustila v organih za notranje zadeve. Pavlin je bil še poldrugim letom načelnik UNZ Novo mesto, Čopiča je val kadrovskih sprememb odnesel v pokoj z mesta načelnika centra državne varnosti v Novem mestu. »Željna sva še dela in dokazovanja,« pravita oba, te dni sta od besed stopila k dejanju. V Novem mestu sta odprla zasebno detektivsko agencijo, Enigma imenovano.

»Gre za prvo tovrstno agencijo na Dolenjskem,« razlagata novopečena zasebnika. »Na agencijo se lahko obrnejo tako tisti, ki potrebujejo pomoč pri zbiranju podatkov za potrebe različnih postopkov pred sodišči, zavarovalnicami, upravni-mi in drugimi organi, tisti, ki jih skrbi, ali so svoj kapital zaupali v prave roke, tisti, ki želijo kaj več iz-vedeti o svojih poslovnih partner-jih, kot tisti, ki ne vedo, kako učinkovito zavarovati tehnološke ali poslovne skrivnosti pred očmi nepoklicanih. Na željo naročnikov opravimo prenose denarnih in drugih vrednostnih pošiljk, pomagamo jim tudi, če se počutijo ogrožene, če jih skrbi varnost njihovega premoženja, če se ne morejo sporazumeti s

svojimi partnerji, k nam se lahko zatečejo tudi tisti, ki so zaskrbljeni zaradi pojavov in dogodkov, ki utegnejo zanje imeti pravne, poslo-vne in moralne posledice.« Sedanja zakonodaja detektivske-mu delu še ne gre najbolj na roke, novi predpisi naj bi uredili tudi to področje. »Za vsako delo, ki se ga bova lotila, potrebujeva naročilo. Policija našteje tja, kjer se nekaj zgodi, ali tja, kjer pač zavoha kaj sumljivega, njegovo poslanstvo, midva potrebujeva za kaj takega naročilo nekoga, da opraviš zanj delo, ki ga sam noče, ne more, ne zna ali ne sme opraviti. Meniva, da teh ne bo manjkalo. Pri svojem delu bova namreč sodelovala s strokov-njaki za posamezna področja, od-visno pač od primera, ki se ga bova lotila, prav tako bova sodelovala z ostalimi zasebnimi detektivskimi agencijami izven državnih meja.«

Konkurenca policiji? Pavlin in Čopič pravita, da daleč od tega. »Policija ima svoje delo in delokrog zakonsko urejen, velike večine opravi, ki se jih bova lotevala midva, policija tudi doslej ni opravljala. Nikakor ne misliva posegati na nje-no področje ali hoditi navzkriž z njo in predpisi. Če bova nalatela na kak primer, ki bo v njeni pristojnosti, ji ga bova pač predala.«

B. B.

Vinko Pavlin

Jože Čopič

Usode na oltarju države

Interes države Slovenije je nad nesrečnimi usodami nekaterih družin oficirjev jugoslovanske vojske

LJUBLJANA — Za več deset oficirjev jugoslovanske vojske, ki so bili minule tedne ali mesece po bivanju v drugih republikah namenjeni nazaj v Slovenijo, koder prebivajo njihove družine, se je pot končala bodisi na slovensko—hrvaški, bodisi na slovensko—mađarski meji. Na podlagi do-ločil Zakona o tujcih jih je zavrnila obmejna policija, pristojna za kontrolo prehoda državne meje. Takšni ukrepi in pa primeri odpovedi prebivanja ofi-cirjem JA v Sloveniji so med prizadetimi sprožili val pritožb, ni jih bilo malo, ki so se po svoje pravice zatekli na Svet za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

»Gre na eni strani za nesporen interes Republike Slovenije, da se zavaruje pred morebitno nevarnostjo v takšni ali drugačni obliki, na drugi strani pa za pravice družin starešin JA. So primeri, ki kažejo, da ustrezne službe pri tovrstnem ravnanju zakonskih določil ne spoštujejo v celoti, marsikatera pri-tožba je zato smiselna,« je na seji sveta prejšnji teden opozoril njegov pred-sednik prof. dr. Ljubo Bavcon. Kot primere je navedel spiske oseb, ki jih Ministrstvo za obrambo pošilja na skupnosti za zaposlovanje in skupnostim pokojninskega in invalidskega zavarovanja, s katerimi slednjim sporoča, da je treba osebam na seznamu ustavitii izplačilo pokojnin ali nadomestil za osebne dohodke. Prav tako je po njegovem sporno na mejah zavračati osebe, ki v Sloveniji še nimajo urejenega državljanstva, dokler postopek ni končan, in še kaj.

Nasprotna stran ima seveda svoje argumente. Na seji prisotni predstavnik republiškega Ministrstva za notranje zadeve je pojasnil, kakšni problemi na-stajajo denimo v Brežicah in Krškem, kamor so se pričeli vračati oficirji ju-goslovanske vojske. Med tednom aktivni na hrvaških bojiščih, koder so si roke mazali s krvjo, so čez vikend prihajali v Slovenijo na oddih, kjer so uživali vse pravice državljanja Slovenije. Pritožb in klincev je bilo vse več, še posebej ogorčeni so bili oficirji, ki so prestopili v vrste slovenske vojske. Mi-nistrstvo za notranje zadeve je tako uporabilo diskrecijsko pravico, ki jim jo daje Zakon o tujcih in 50 osebam, aktivnim starešinam JA, zavrnilo vstop v našo državo, to pa jim tudi označilo v potnih listih. Prav tako je bila v štirih primerih izrečena odpoved prebivanja v Sloveniji osebam, bivšim pripadni-kom JA, ki so sodelovali v agresiji na Slovenijo, kar je med sosedji povzročalo ogorčenje ter vse bolj ogrožalo javni red in varnost v tistem okolju.

Najsi bodo stiske in usode družin še tako tragične, je interes države nad njimi. Ali z drugimi besedami: svet za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin v primerih, ko gre za aktivne starešine JA in za njihovo vrnitev k

• V demokratičnih družbah so človekove pravice in temeljne svoboščine dane vsem, tisti, ki je poklican, da jih varuje, jih mora varovati vsem. Pa naj je to komu vseh ali ne.

družinam v Slovenijo, ne more in ne bo ukrepal. Bo pa zato bdel, kar je prof. dr. Bavcon posebej poudaril, nad uresničevanjem tistega dela ustavnega za-kona, ki pravi, da so prebivalci drugih republik do končnega postopka o pridobitvi državljanstva docela enakopravni državljanom Slovenije, ta pra-vica pa jim gre še dva meseca potem, če je bila njihova vloga za pridobitev slovenskega državljanstva zavrnjena.

Dalo pa bi se o vsem tem nemara razmišljati tudi tako, kot je to na seji sveta prejšnji teden njegov član Miloš Mikelc: »Verjamem v te nesrečne usode in stiske družin, nad katerimi visijo nenehne grožnje, toda kdo je pomagal meni pred tremi, štirimi leti, ko me prav tako budili sredi noči nemara taisti oficirji, me strašili in mi grozili?« Po svoje še zgovornejša je izjava izza taistega omizja: »Postajamo svet za varstvo pravic družin bivših oficirjev JA.«

B. BUDJA

TRČIL V PARKIRAN AVTO — 25-letni Amir Hrnjačić iz Črnomlja se je 15. februarja okoli 20.25 peljal z osebnim avtomobilom po Kolodvorski ulici v Črnomlju proti hotelu Lahinja. Tam je s prednjim delom avtomobila čelno treščil v parkirani avto Zvonka Brule iz Jelševnika, v nezgodi pa sta se poškodovala sopotnika, 27-letni Josip Poljakovič iz Knjaževca in 28-letni Sa-bir Hrnjičič iz Črnomlja. Škode na zviti pločevini je za 100.000 tolarjev. HUDO RANJEN VOZNIK — 15. februarja ob 17.10 se je 24-letni Stane Dragovan z Gornje Lokvice peljal z osebnim avtomobilom z Vahte proti Metliki. Pri Lokvici je v dolgi levi ovinek zapeljal kar po levi strani ceste, ta-krat pa je nasproti pripeljal drugo vo-zilo. Da bi se izognil trčenju, je Dragovan sunkovito zavil v desno, pri tem pa ga je pričelo zanašati in je treščil v drevo. Voznik je bil v nezgodi huje ranjen, lažje pa sopotnik Slobodan Marinkovič iz Bušnje vasi. Materialne škode je za 160.000 tolarjev.

Popravljenih dvainštirideset krivic

Sodišče v Ljubljani razveljavilo sodbe dvainštirideseterici Dolenjk in Dolenjcev, izrečene 28. julija 1945 — Nedokazano sodelovanje z okupatorjem, izdajalstva, špijonaža

LJUBLJANA, NOVO MESTO, TREBNJE — Kar dvainštirideseterici Dolenjk in Dolenjcev, doma pretežno iz trebanjskega konca, je 28. julij leta 1945 neizbrisno zaznamoval življenje. Toliko jih je tistega dne v Novem mestu sedelo pred senatom vojaškega sodišča za ljubljansko območje, kamor je sodila tudi Dolenjska, in tolikim so sodniki tudi izrekli sodbe za domnevno dokazano sodelovanje z okupatorjem, bla-tenje NOV, izdajanje partizanov in podobnih obtožb.

Ljubljansko temeljne sodišče je pred dnevi vse obsojence opralo krivde, Vrhovno sodišče Republike Slovenije je namreč ugodilo zahtevi republiškega javnega tožilca ter 46 let stare sodbe razveljavilo in poslalo sodnikom v po-novno odločanje. Toda že pred pričetkom nove glavne obravnave je ljubljansko temeljno javno tožilstvo zaradi pomanjkanja dokazov obtožbo zoper osumljene umaknilo, sodišču tako ni preostalo drugega, kot da je kazenski postopek ustavilo in dvainštirideseterici vrnilo po krivem odvzeto čast in dobro ime. Za veliko večino teh je zadoščene prišlo posmrtno, lažno breme izdajalcev lastnega naroda jih je tako pospremlilo v grob. Le potemtcem in svojem ostaja skromna uteha za trpljenje in gorje, ki so ga morali premnogokrat deliti z žrtvami povojnih sodnih zmot.

Leta 1904 rojeni Vinko Golf z zadnjim bivališčem v Ščagošću je bil pred vojaškim sodiščem obsojen, ker naj bi leta 1942 v svoji vasi organiziral belo

Helene pa naj bi kot okupatorski komi-sar občine Mirna sodeloval z fašisti, ka-rabinierjem izdal znanega aktivista OF Kazimirja Ruglja, v času izvoljene izda-jalske Rupnikove vlade pa se hvalil, ka-ko smo lahko Bogu hvaležni, da imamo naposled svojo oblast. Alojz Sladič, rojen leta 1893, je bil doma iz Zabrđja, njegov greh pa naj bi bil v nagovarjanju ljudi, da so šli pod okupatorjevo zaščito, bil pa naj bi tudi preiskovalec pri do-mobrancih. Leta 1905 rojeni Franc Kovačič iz Glinka naj bi v času nemške ofenzive dezertiral iz Gubčevce brigade, nato pa blatil OF, medtem ko je bil An-ton Potokar, rojen leta 1891, doma z Račjega Sela, obsojen zavoljo domnev-nega dobrega odnosa z domobranci in hvalnice Rupnikovi vladni. Alojz Koželj s Krašnega Vrha bi danes štel 106 let, v grob je odšel s sodbo, da je v svoji vasi teroriziral partizane ter da je izjavil, ka-ko ne bo miru prej, predno se vse parti-zanske družine ne izselijo. Slavka Bu-kovec iz Velike Slivnice je bila rojena leta 1912, v času vojne pa naj bi zahaja-la v novomeško sovražno postojanko, od koder naj bi širila sovražno propa-gando, njene pa naj bi bile tudi izjave, kako se bodo domobranci še vrnili v te kraje. Kot dvainajsti je na zatožni klopi

sedel Ignac Adamlje iz Ščagošć, rojen leta 1905. V sodbi piše, da je teroriziral partizanske družine in omalovaževal narodno oblast. Franc Slak je bil doma iz Martine vasi, rojen je bil pred 117 leti, pred sodniki pa se je znašel, ker naj bi blatil OF in partizane, hkrati pa izdal Janka Slaka, kateremu so potem pobrali premišne in perilo. Leta 1913 roje-na Marija Pakj iz Blata naj bi v svoji vasi širila sovražno propagando, enako kot leta 1884 rojeni Anton Fajdiga, ki naj bi celo odobraval umor Ravnikar-jeve žene s Čateja. Cilka Fajdiga s Čate-ja bi danes štela 110 let; njen greh naj bi bil v tem, da je javno hvalila svojega sina, koliko partizanov je pobil, med-tem ko je bila leta 1907 rojena Ana Marolt iz Velike Slivnice obsojena, češ da je na svojem domu sprejemala so-vražne obveščevalce in grozila partizan-skim družinam. Alojzija Kravcar iz Mrzle Luže je bila rojena pred 94 leti, vojaško sodišče jo je obsodilo zavoljo domnevnega blatenja partizanov in sprejemanja okupatorjevih oficirjev ter gostenja. Za Antonijo Golob iz Šent-lovrenca, ki bi bila danes stara 89 let, so sodniki zapisali, da je zahajala v so-vražne postojanke, za njenega sovrstnika in sokrajana Franca Gorca pa, da je v

svoji gostilni gostil domobranci in čr-norokce, z njimi plesal in se veselil. Alojz Stopar je bil rojen leta 1902, ži-vel v Pokojnici, njegova krivda pa naj bi bila v tem, da je ženi dajal navodila za transporte pobeglih partizanov v so-vražne postojanke. V Dobu pri Krškem je živel Jože Verbič, rojen leta 1899, ki naj bi po navodilih kaplana Lavriha or-ganiziral odhod vaščanov v Ljubljano, stike pa naj bi imel tudi s sovražnimi de-ktivi.

Kot triindvajseti je bil tistega 28. juli-ja 1945 obsojen Franc Fajdiga, rojen leta 1894, iz Temenice. On naj bi bi-tisti, ki je v času italijanske okupacije or-ganiziral prvi oddelek legije smrti, med-tem ko naj bi bil leta 1877 rojeni Marel Zaplatar iz Sv. Helene belogardistični obveščevalec. Za Jožeta Brajerja iz Brezovice, roj. leta 1898, stoji v vojaški sodbi, da je bil med organizatorji bele garde, medtem ko naj bi leta 1893 roje-na Frančiška Potokar z Račjega Sela podpirala domobranci in črnorokce ter izdajala pristaje OF. Podobna je bila obtožba zoper leta 1900 rojeno Ljud-milo Jenko z Mirne, Ignaca Ostanka iz Šentpavla, rojenega leta 1901, in nje-govo leto dni mlajšo ženo Jožefo. Ru-dolf Kraševac, rojen leta 1889, doma iz Šentvidva pri Stični, naj bi po spoz-nanjih vojaških sodnikov gostil nemške in domobranske oficirje, v zameno za usluge pa po aretaciji tovarnarja Lavri-ča prevzel mesto upravnik usnjarke tovarne. Podobna je bila obtožba za leta 1906 rojenega Emanuela Grmovška z Gornjih Ponikev, Alojzija Zajca iz Ve-likega Gabra, ki je bil v času sojenja star

69 let, in Valči Rebolj, rojeno leta 1926, doma iz Zagorice.

Marija Ban iz Trebnjega bi danes štela 90 let; sodišče ji je kot ženi trebanjs-kega komisarja napravilo tesne zveze z italijanskimi oficirji ter povezovalo z čr-norokci, zlasti z njihovim voditeljem Janezom Marnom. Tudi Zino Zupan-čič, rojeno leta 1901 in doma iz Velike-ga Gabra, so obtožili sodelovanja z okupatorjem ter sovražne propagande, medtem ko je bil leta 1898 rojeni Le-opold Strmole iz Gornjih Praproč obsojen, ker naj bi svoje sinove poslal v belo gardo, kot vplivna oseba pa trdil, kako se bodo belogardisti vrnili in da takratni denar ni bil zanesljivo plačilno sredstvo. Amalija Rovanišek iz Malih Dol bi bila danes stara 99 let, pred vo-jasko sodišče je morala zaradi obtožbe, da se je družila z belogardisti in zasra-movala partizanske družine. Tudi Franc Zajc, rojen leta 1895, doma iz Šentjur-ja, je bil obsojen zaradi podobnih očit-kov, podpiranje bele garde, izdajanje partizanov ter blatenje NOV pa naj bi bil vzrok, zaradi katerega so bili julija 1945 obsojeni še Amalija Lesjak iz Ve-like Sevnica, rojena leta 1927, Anton Perpar iz Korit, ki bi bil danes star na-tanko 100 let, Anton Grabnar iz Veli-kega Gabra, ki je sodbo dočakal kot dvainšestdesetletnik, ter njegova sokra-janka Rozalija Gliha, rojena leta 1895.

Šestindvajset let stare sodbe so torej razveljavljene, zgodovina se je z njimi rešila peze dvainštiridesetih krivičnih obsodb. Koliko tovrstnih bremen ima še na grbi? BOJAN BUDJA

Opuščene delavnice Velikega brata

Dobrovoljni in po sili špiclji so desetletja marljivo brskali za najrazličnejšimi podatki o posameznikih, na osnovi teh podatkov pa so nastali osebni dosjeji, ki so jih čuvali v tajnem arhivu službe državne varnosti. Kaj je danes s tem arhivom? Komu so zaupni dosjeji dostopni?

Grožljivi viziji Velikega brata, ki ve in vidi vse, ki ima vsak trenutek možnost poseči v osebno življenje državljanov, ga nadzirati, voditi in o njem odločati, so se v nekaterih vzhodnih režimih zelo približali. V ta namen je bil zgrajen ogromen in dobro opremljen državni aparat, čigar lovke so se gale v vse sfere človeškega delovanja, podatki, zbrani o osebah, dogajanjih ali temah pa so se zbirali v tajnih arhivih. Imeti take arhive je pomenilo imeti oblast nad ljudmi. Podatke zanj je zbiralo na tisoče sodelavcev, tajno rekrutiranih vseh psovod, na delovnih mestih, v družtvih, šolah, vsakovrstnih organizacijah. To je pomenilo graditi vzdušje negotovosti in nezaupanja med ljudmi.

Pri nas k sreči iz najrazličnejših vzrokov tako izpopolnjenega in rafiniranega sistema, kot so ga zgradili v Vzhodni Nemčiji ali Sovjetski zvezi, nismo imeli, številni politični procesi v povojni zgodovini ter razkritja o najrazličnejših oblikah nadzorovanja politično drugače mislečih pa pričajo, da je bil podobno zastavljen. Ker komunistični sistem pri nas ni razpadel tako sunkovito, kot se je zgodilo v Vzhodni Nemčiji, temveč je njegova degradacija trajala več let, je bilo tudi časa za »pospravljanje« nezahvalnih dokazov dovolj. Še vedno pa je marsikaj ostalo in s tem tudi strah, da bi se nekoč nekdo lahko z zbranimi podatki okoristil. Da bi zvedeli, kaj se danes dogaja s temi arhivi, smo se pogovarjali z dr. Miho Brejcem, direktorjem Uprave varnostno informativne službe (VIS) in republiškim podsekretarjem za notranje zadeve.

Mnogi so pričakovali, da se bodo sedaj, ko imamo demokratični družbeni sistem in novo oblast, nekdanji tajni arhivi odprli in da bodo do-

stopni širši javnosti, vendar, kot kaže, stvari le niso tako preproste?

»Arhiv o nekem obdobju in o osebah, ki so v tistem času živele in delale, zadeva najprej te osebe same. Zelo jasno je treba videti nevarnost, ki preti ljudem, katerih podatki so zbrani v dosjejih. Zavarovati jih moramo tako, da tisti, ki imajo svoj dosje, ne bi bili na kakršenkoli način zlorabljeni. Prva zahteva, ki jo sedaj postavljamo, je, da je dosje v skladu za zakonom o notranjih zadevah in v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov na voljo prizadeti osebi. Zakon določa tudi omejitve, predvsem glede oseb, ki so v poostopku. Tem aktualnega arhiva ne moremo dati na vpogled ampak le satrejša gradiva.«

Pomeni to, da se lahko tisti, ki imajo v arhivu dosje, z njegovo vsebino tudi seznanijo?

»Seveda. Moram povedati, da smo od novembra 1990, odkar sem jaz v tej službi, že marsikomu dali na voljo njegov dosje, seveda če smo ga imeli. Zgodilo se je tudi, da se je javil občan, ki je hotel imeti dokumente iz svojega dosjeja, vezane na informirojevske procese, predvsem zaradi rehabilitacije. Povabili smo ga sem in mu naredili kopije sodnih odločb. Videl je kompleten spis in ga potem uporabil na sodišču za svojo rehabilitacijo.«

Precej pomembno je tudi, kdo lahko zahteva vpogled v dosje, ali le prizadeta oseba ali kdorkoli, ki izrazi to željo?

»Vpogled v dosje je vezan izključno na osebo, ki se v tem dosjeju obdeluje. Seveda pa so naši arhivi na voljo tudi zgodovinarjem in drugim raziskovalcem ter novinarjem, pri čemer pa skrbno pazimo, da ne dajemo na vpogled gradiv, ki posegajo v osebno integriteto državljanov. Gre preprosto za zaščito osebnih podatkov.«

Kakšne vrste dosjejev pa hranite v vaših arhivih?

»Podatke so zbirali organi za notranje zadeve, ne samo služba državne varnosti, ampak tudi milica in kriminalistična služba. Skratka, organi za notranje zadeve so zbirali podatke o določenih osebah, dogodkih in tako naprej. To se je zbiralo v ministru za notranje zadeve. Tisto, kar je zadevalo področje dela službe državne varnosti, je bilo tukaj, kriminalistična služba je imela svoje zase in seveda tudi milica. Arhiv državne varnosti je bil vedno strogo ločen od vseh ostalih in tudi najbolj čuvan. In ko govorimo o arhivih, večina misli prav tega. Ne na arhiv ministru kot celote, ampak predvsem na arhiv službe državne varnosti. Tu so osebni dosjeji, se pravi mapa z imenom in priimkom in dokumenti, ki se nanašajo na to osebo. Tu je tudi gradivo, ki zadeva določene dogodke, kot so razni procesi, recimo dachauski, proti vojnim zločincem itd.«

FOTO: JAKŠE

Ali ni bil del gradiva odpeljan tudi v Beograd?

»Seveda, del dokumentarnega in arhivskega gradiva je SDV prenašala v Beograd. Tu je šlo predvsem za gradivo, vezano na zvezne akcije, lahko pa tudi za drugo, vendar mi o tem nimamo podatkov.«

Kaj mora storiti državljan, da dobi vpogled v starejše ali novejša gradiva? Kakšen je postopek?

»Postopek je zelo enostaven. Občan z dopisnico ali v pismu izrazi željo in mi ugotovimo, ali sploh imamo o njem karkoli v naših arhivih. In če imamo kaj o njem, ga bomo obvestili, naj si pride to pogledat. Gradivo je del arhivskega gradiva ministru in ga mi občanu ne moremo vračati. Lahko pa pride sem in si ga ogleda.«

Seveda pa je možno, da je bil njegov dosje že uničen?

»SDV je izvedla obsežno čiščenje svojih arhivov, zato je velika verjetnost, da je bilo uničenega najmanj ena tretjina gradiv, če ne celo več. Zato moramo danes mnogim prosičcem za vpogled v arhiv preprosto odgovoriti, da o njih nimamo nič, ker tega tudi resnično nimamo. Skupščinska komisija za nadzor varnostnoinformativne službe pa lahko vse te vloge pregleda in resničnost naših navedb preveri.«

Ob vsem tem se pojavlja vprašanje, ali ni nevarnost, da bi to gradivo posamezniki ali politične organizacije zlorabljali?

»Mislim, da taka nevarnost obstaja v slehernem arhivu, tudi v arhivu podjetja, bolnice in povsod, kjer so zabeleženi osebni podatki. V VIS smo sprejeli vrsto ukrepov, ki naj bi preprečili zlorabo. Ena izmed pomembnih osnov je ustavna določba, ki prepoveduje pripadnikom obrambe, policije in varnostne službe članstvo v političnih organizacijah. S tem naj bi interes splahnel. Seveda je treba poudariti, da bi v primeru odkritja take zlorabe izvedli zelo drastične ukrepe.«

V nekdanji Vzhodni Nemčiji so zelo vroča tema seznanj sodelavcev, ki so lahko nevarno orožje proti posameznikom. Ali obstajajo taki seznanji tudi pri nas?

»Seveda obstaja seznam nekdanjih sodelavcev službe, vendar ta ni niti približno tolikšen, kot se pogosto v časopisih omenja. Gre za skromno število ljudi. Seveda je tako majhen lahko tudi zato, ker je bil očiščen. Dejstvo je, da je seznam zelo varovan. Gre za ljudi, ki so nekoč sodelovali s SDV, kakšen od teh tudi še danes sodeluje z nami in seveda nam niti na misel ne pride, da bi takšen seznam ali delček tega objavili. Očitno je, da je razprtij v slovenskem prostoru že preveč, to pa k izboljšanju stanja nikakor ne bi pripomoglo. Primerjava Stasija in Vzhodne Nemčije z razmerami pri nas je povsem neustrezna. Tam je šlo za združitve dveh držav. Kot je znano, so vse vzhodnonemške ustanove v bistvu razpadle in so jih prevzele zahodnonemške. Zahodnonemška služba je tako seveda lahko natančno vedela, koga od sodelavcev bo ohranila, koga ne, in si je lahko privoščila na videz zelo demokratično gesto in objavila seznam pripadnikov Stasija, nihče pa ne vpraša, zakaj ni objavila še svojih seznamov, ko je vendarle bolj demokratična. Primerjava z nami torej nima resne osnove. Vzhodne Nemčije ni več, Slovenija pa še obstaja in ima svojo varnostno službo in ta var-

nostna služba potrebuje sodelavce, če hoče funkcionirati.«

Kakšna pa je bila rekrutacija teh sodelavcev?

»Ne da bi zagovarjal kogar koli, moramo vendar vedeti, da je v prejšnjem sistemu SDV, ko je hotela v nekem okolju postaviti svojega informatorja, preprosto stopila do direktorja oziroma do tistega, za katerega je mislila, da je primeren, in mu informiranje naložila. Pogosto so jih tudi brez njihove vednosti registrirali v svoji dokumentaciji. To sploh niso bili sodelavci v pravem pomenu besede, ampak so bili na nek način dirigirani. Hočem reči, da ne moremo vseh sodelavcev enačiti. So taki, ki so rade volje opravljali vlogo špiclja, in taki, ki so bili v to vlogo porinjani. Bili pa so tudi taki, ki so sprejeli neke vrste igro in jo tako spretno speljali, da jim je glava ostala na ramenih, delo je za silo steklo, čeprav od njih ni bilo praktično nič. To je videti iz ocen.«

In kakšno je aktualno zbiranje podatkov?

»S spremembami zakona o notranjih zadevah, ki so začele veljati 16. maja 1991, je podrobno opredeljena dejavnost VIS, iz česar izhaja, da se ne ukvarjamo več z notranjo problematiko ali tako imenovano preventivo, ne ukvarjamo se več s političnimi ekstremizmi, skratka, politične policije ni več. Naša dejavnost je usmerjena v obveščevalno in kontraobveščevalno dejavnost, se pravi, postajamo normalna varnostnoobveščevalna služba, kakršne poznamo drugod v svetu. Seveda pa moram povedati, da smo posebno pozornost posvetili prav gospodarskim vprašanjem, kar je nova dimenzija te službe. Važno je tudi omeniti našo usmeritev v povezovanje s sorodnimi službami v drugih državah, zlasti zaradi preprečevanja in izmenjave podatkov o mednarodnem terorizmu, zaradi strokovnega usposabljanja in podobno.«

Na Dolenjskem je precej družin, ki so kakega od svojih članov izgubile ob koncu druge svetovne vojne in so se za njih izgubile slaherke sledi. Mislite, da je sedaj upanje, da bodo preko arhivov zvedeli, kaj se je zares z njimi zgodilo?

»Kar zadeva vojno obdobje do leta 1945 smo mi kot služba državne varnosti že predali arhive ministru, povojno obdobje pa je predano delno. Približno v enem mesecu in pol bo dobesedno del dokumentov iz povojnega obdobja predan arhivu ministru. Tukaj ne pričakujemo nobenih težav in ljudje, ki pač imajo taka vprašanja, se bodo lahko obrnili na nas, mi pa se bomo potrudili, da jim bomo po svojih močeh pomagali.«

TONE JAKŠE

zamolčana preteklost

Rana, ki ni očiščena, se lahko znova in znova zagnoji ter ves organizem spravi v nevarnost. Nekaj podobnega bi lahko rekli za družbo, ki ran na svojem telesu ne očisti in jim ne omogoči, da bi ozdravele; morda tudi zato, ker jih noče videti, ker jih skriva pod obvezami pozabe ali prisilnega molka. Neozdravljena rana pa skeli in boli in strupi ves organizem. Ni druge poti kot rano odkriti, jo ponovno odpreti in očistiti, da se lahko potem zarase in zares ozdravi. Slovenska družba ima takšno gnojno rano - vsekana je bila med zadnjim svetovno vojno in po njenem koncu z mečem bratomorne vojne in povojnega krvavega obračuna. Dolgo prikrišana rana danes ni več skrita, povojni so odstranjeni in zazijala je v vsej svoji grožljivosti in zagnojenosti. Krvavi obračun z domobranci in drugimi kolaboracionisti pa tudi s povsem nedolžnimi ljudmi v kočevskih gozdovih, Teharjah in drugod po Sloveniji, kjer so bila množična morišča in leže še danes neznan grobišča, je prišel na dan, o teh dogodkih se je začelo govoriti, politika je priznala dejstva, zgodovinarji so jih začeli raziskovati. In seveda, zaboletje je. In še boli in bo še bolelo, dokler ne bo rana očiščena, kajti seči je treba vanjo in otipati njene razsežnosti.

Film Za resnični konec vojne, ki ga je naredil znani novomeški filmski Filip Robar, je takšno boleče brskanje po rani, vendar ne z namenom pozročiti bolečine, marveč z namenom, da bi ljudje vedeli zanjo, jo pripoznali. Gre za dokumentarni film, ki skozi pričevanja številnih ljudi in s filmsko govornico razkriva do pred kratkim tabuizirani obračun z vrnjenimi domobranci in drugimi nasprotniki zmagovite vojske in politike. Film je bil že prikazan v Portorožu na preglednem festivalu lanske slovenske filmske proizvodnje in bil nagra-

Obolos za resnični konec vojne

Ušli so iz jam groze in smrti in pripovedujejo... Bili so priče krvavih pobojev in pripovedujejo... Bilo so med organizatorji pobojev in pripovedujejo... Gledamo jim v oči, ko razkri- vajo bolečo in zamolčano preteklost... To zmore le film.

jen z bronasto plaketo, prihodnji mesec bo prikazan tudi v Strasbourgu na festivalu filmov o človekovih pravicah. Slovenska širša javnost pa še čaka, kdaj se bo pojavil na malih ekranih. Snemanje filma je namreč v začetku denarno podprla ob nekdanji Kulturni skupnosti Slovenije tudi Televizija Slovenija, seveda z namenom, da ga bodo predvajali v dokumentarnem programu. Filmu (videl sem ga v še ne povsem dodelani verziji) nikakor ni mogoče pripisati ne slabih namenov ne nekritičnosti, prej obratno. Ne gre za pogrevanje stvari, marveč za pospravljanje prostora, da se lahko krene naprej, kot pravi avtor filma.

Zamisel o snemanju filma o množičnih pobojih se je Robarju porodila leta 1989, ko se je na festivalu romske kulture v Koelnu srečal z ljudmi iz berlinskega inštituta za človekove pravice. »Razgovor je nanesel na pobjo domobrancev, kar mi je bilo znano že od objave Kocbekovega intervjuja, ter slovensko nagnjenost h krutosti, ki se je kazala v lagerjih, v odnosu do Romov in najbolj grožljivo

v tistem, kar se je dogajalo pri nas med vojno in takoj po nji. Po tem pogovoru me je vznemirjalo vprašanje, ali je slovenska duša res bolj kruta, kot so druge. Tisti čas so prišle na dan prve publikacije o pobojih, o pobegih iz kočevskih brez in iz teharske morije. Večina izpovedovalcev je govorila o izjemni krutosti zmagovalcev, perverzernem sadiščenem izživljanju nad vojnimi in civilnimi ujetniki. Vse to in potem še Leljakova knjižica Teharske žive rane me je motiviralo, da sem se filmsko lotil te teme,« pravi Robar in dodaja, da se je počutil tudi človeško ogoljufanega, ker desetletja dolgo o tem ni nič vedel, ker mu je družba to prikrivala, četudi gre za take zadeve, ki omogočajo razumeti marsikaj doslej nejasnega, a slutnega v razočaranih mnogih ljudi, ki so šli skozi metež zadnje vojne in ostali razočarani, četudi so bili na strani zmagovalcev. Eden takih je bil tudi Robarjev oče, partizanski borec, ki mu je film posvečen.

»Če ti kaj prikrijejo, nastane mučna praznina, ki jo hočeš po svojih močeh zapolniti in poravnati ra-

FOTO: MARKEL

roma razgovor z ljudmi, ki so povezani s poboji ali kot žrtve, ki so pobegnile iz jam smrti, ali kot tisti, ki so bili na strani krvnika, ali kot pasivni opazovalci dogodkov. Robar je s kamero in magnetofonom obiskal zares reprezentativne ljudi, med njimi nekaj ključnih osebnosti, kot sta denimo komandant dela roških eksekucij Simo Dubajić ali Ivan Maček-Matija, govoril je tudi s tistimi redkimi posamezniki, ki so ušli iz jam smrti, kot je denimo zdaj že pokojni Alojz Vesel iz Malega Podljudna.

Njegovi sogovorniki so bili tudi znane osebnosti, kot so Spomenka Hribar, Lado Ambrožič-Novljan, Anthony Cowgill, Nikolai Tolstoy, Bojan Polak-Stjenka idr. Do nekaterih pomembnih ljudi, ki veliko vedo, pa ni mogel priti oziroma so pogovor odločno odklanjali, denimo Mitja Ribičič in Zdenka Kidrič. Vsekakor je opravil ogromno delo. Med drugim je Robarjeva filmska ekipa našla morišča pod Krenom in kot prvi so našli potrdilo, da gre za eno od velikih roških morišč.

In kdaj bo Robarjev filmski prispevek za resnični konec vojne lahko videla širša javnost? S predvajanjem filma na rednem televizijskem programu se je zataknilo. Ne gre za odvečno bojazen, da bo film razburil ljudi in ponovno začel neplodne spore, do katerih je v zvezi z odkrivanjem pobojev že prihajalo, ali morda za posege nekdanjih političnih veljakov, ki bi hoteli zavreti prikazovanje filma, kot pravi odgovorni urednik dokumentarnih programov Mitja Grosman, je za zastoj kriv nesporazum z enim od pričevalcev, ki noče več nastopati v filmu. Film bo zato treba najbrž premontirati. V programu bo enkrat marca ali aprila. Da ga ne bi prikazali, na televiziji ne razmišljajo.

MILAN MARKELJ

Za to ni opravičila

V otroštvu, ki naj bi bil najsrečnejši in najbolj brezskrbni čas človekovega življenja, se dogajajo tudi mračne stvari, o katerih se govori le šepetaje, največkrat pa ostanejo zakopane v molk in skrito bolečino. Tako je, ko spolna strast prekorači prag in si potešitve išče pri otrocih.

»Oče spolno zlorabljal hčerke«, se je nedolgo tega glasil naslov v Delu. Dvanajstletno dekletce je zlorabo nosilo v sebi, vse dokler se zaradi širanoosti ni znašlo v eni izmed slovenskih bolnišnic. Deklica je le s težavo spregovorila, kaj se je z njo dogajalo. Oče jo je spolno zlorabljal. Kasneje je spregovorila tudi starejša hči, ki pa se je vseskozi bala, da se bo tako dogajalo tudi z mlajšimi sestrami. Na koncu, ko je bilo storjenega že toliko gorja, se je klobčič le odvil. Toda grdega spomina ne more deklicam izbrisati nihče, tudi še tako pravična sodba ne. In navsezadnje sploh ni pomembno na katerem koncu Slovenije se je to zgodilo. Podobnih zgodb je na vseh koncih preveč.

Lani na Dolenjskem devet prijav

V Sloveniji so v zadnjih desetih letih odkrili več kot tisoč primerov spolno napadenih otrok do 14 leta starosti. Na območju občin Novo mesto, Trebnje, Črnomelj in Metlika je bilo 46 spolno zlorabljenih otrok, 36 deklic in 8 dečkov. V zadnjih letih je število zlorab naraščalo. Leta 1989 je bilo na Dolenjskem pet primerov, lani devet, osem deklic in en deček. Najbolj grozovit je bil primer devetletne deklice, ki jo je že dve leti spolno zlorabljal njen oče. Lani je kriminalistična služba UNZ Slovenije zabeležila 93 primerov spolnega nasilja

na otrocih. Vsi ti podatki pa še zdaleč ne odsevajo dejanskega stanja. V ZDA so raziskave pokazale, da je ena od treh deklic in eden od šestih dečkov žrtev spolnega nadlegovanja. V večini primerov so policisti odkrili osumljence na podlagi govoric, v dveh primerih so prijavi starši in v enem sam otrok.

Spolni napad je zločin

Spolni napad na otroka je zločin, zgodi se ko odrasla oseba ali nekdo, ki je večji od otroka uporabi svojo moč ali vpliv nad otrokom ali izrabi njegovo zaupanje ali spoštovanje, da ga pritegne k spolnim dejanjem. Pri tem se storilec poslužuje prevar, groženj, podkupnine in tudi fizične sile. Za spolni napad se ne šteje le sam spolni odnos, ampak tudi ljubkovanje genitalij, masturbacija, oralni seks, vaginalna ali analna penetracija s prstom, penisom ali kakšnim predmetom. Otrok je v vseh primerih žrtev, njegovo nemoč zlorabi storilec, ki je fizično in ekonomsko močnejši in ima nasploh večjo moč in vpliv.

Med spolnimi napadi na otroka je največ incestov torej spolnega razmerja med sorodniki, veliko je tudi ekshibicionizma - razkazovanja spolovil osebam drugega spola, manj pa pedofilije - spolnega nagnjenja do otrok nasprotnega spola. Zelo malo je posilstev. Pojavljajo se tudi nove oblike spolnega delikta kot so zloraba otrok za pornografijo,

prostitucijo in v zadnjih letih vse več zlorab otroških teles za spolne simbole v filmih in reklamah.

Število spolnih zlorab ni odvisno od socialno-ekonomskega stanja in izobrazbe. V glavnem so napadalci moški, čeprav s tem še ni rečeno, da ženske ne morejo biti napadalke.

Spolno nasilje je ena najtežjih oblik trpinčenja otrok, zelo težko ga je odkriti, dejanje je težko dokazati, ponavadi je obdano s kopico stereotipov, pa tudi tolerantnost do teh dogodkov je pri ljudeh dokaj velika.

Prav je, da so se začele stvari spreminjati tudi na tem področju. Potrebno je pretrgati molk in se začeti o spolnih napadih odkrito pogovarjati. Zaradi zaupanja, spoštovanja in nemoči otrok lahko starši, sorodniki, družinski prijatelji še bolj prikrivajo zločin.

Postopoma tudi pri nas prihajajo v veljavo nekatere konvencije: konvencija o otrokovih pravicah, konvencija o žrtvah, konvencija o družini, s pomočjo katerih bo tudi to področje bolje urejeno. To so najbolj prikrita dejanja. Otroci se bojijo povedati, ker jih je strah pred storilcem, bojijo se, da jih bodo potem iztrgali iz družinskega okolja, da jim ne bodo verjeli ali da jim bodo celo pripisali krivdo. Zato, ko obravnavamo tovrstne primere, sama strokovnost ni dovolj.

Na Temeljnem sodišču v Novem mestu obravnavajo okrog 15 primerov spolnega napada na otroka letno. Problem spolnih napadov na otroka je dokazovanje, kajti zločin je storjen med štirimi očmi. Pri dokazovanju je problem tudi nezrelost otroka. Praksa pa je pokazala, da je postopek učinkovitejši, če je hitrejši, kajti s časoma začne otrok izjaviti spreminjati.

Pri reševanju teh problemov je problematična tudi sedanja kazenska zakonodaja. Sodišču posreduje kazensko ovadbo z izjavami policija. Ker pa gre v večini primerov za sorodstveno razmerje, se žrtev lahko odpove pričanju in tako dokazovanje ni mogoče. Zelo neprijetno za žrtev je tudi dajanje izjav, ki jih mora dati tudi po trikrat, najhujše pa je gotovo pričati na razpravi pred storilcem. Večkratno obnavljanje neprijetnega dogodka slabo vpliva na otroka, zato bi bilo treba zakonodajo prilagoditi tako, da na sodišče ne bi klicali več otroka kot žrtev. Otroka bi bilo potrebno zavarovati, ker je nemočen. Žrtev se v skorajda vseh primerih znajde s storilcem sama na kraju dogodka, tudi zato uregne biti podrobno obnavljanje dogodka na sodišču za otroka zelo mučno.

Psihologi se srečujejo s temi otroki po tistem, ko je dejanje že izvršeno. Otroci imajo pogosto hude čustvene travme. Spolnih zlorab je pri deklicah več kot pri dečkih, čeprav je ta podatek tudi vprašljiv, ker pač naša tradicionalna vzgoja zahteva, da morajo biti fantki bolj močni in morajo marsikatero tegobo prenesti. Pri fantkih je pogosto prisotna bojazn, da bi jih s tem okvalificirali kot homoseksualce.

Zgrešene predstave

Kadar slišimo za spolno nasilje nad otrokom, radi rečemo, da je to storila neznanca oseba. Ni res, v 85 odst. primerov je storilec član otrokove ožje družine, sorodnik ali nekdo, ki otroka dobro pozna. Ni res, da so žrtve spolnega napada le najstnice, lahko so tudi fantki in punčke, celo dojenčki. V Sloveniji je bilo v zadnjih desetih letih 10 žrtev do treh let starosti. Ni tudi res, da se spolni napadi dogajajo le v revnih in problematičnih družinah. 94 odst. osumljencev ni imelo nikoli opravka s policijo, 54 odst. je bilo redno zaposlenih. Spolni napadi se pojavljajo tako pri bogatih kot pri revnih, izobraženih in neizobraženih. Spolni napad se ponavadi ne zgodi le enkrat, ampak se ponavlja in v večini primerih traja tudi po več let. Le redko je povezan z nasiljem, saj storilec otroka pozna, zato pogosteje uporabi grožnje, obljube, podkupovanja ter otrokovo nemoč. O spolnem napadu pa se otroci le redko zlažejo.

Številni simptomi se začnejo pojavljati šele nekaj let zatem. Adolescenti, ki so doživeli spolni napad, izražajo velik strah, celo strah pred smrtjo. Spolno zlorabljeni otroci pogosto začnejo izvajati ritualne: izogibajo se bivališču napadalca, preverjajo če so vrata zaprta itd. Pri mnogih otrocih pogosto prihaja do samokaznovanja, češ nihče ne more biti prisiljen v zlorabo, za to je sam kriv.

Neposredno po napadu žrtve jokajo, se tresejo, znojijo, postanejo zmedene, le redke se zmorejo koncentrirati in obvladovati. V večini primerov to vpliva tudi na starše. Naenkrat se pojavi ali pretirana zagnanost in prijaznost ali pretirana ravnodušnost. Če se otroku dogodi samo spolno nadlegovanje, to na otroku ne pusti hujših posledic. Najmlajši otroci, ki še ne vedo za spolnost, sprejemajo spolni napad kot prijetno ali neprijetno izkušnjo.

Otroci se po spolni zlorabi počutijo kot invalidi in pogosto imajo odpor do svojega telesa. Lahko pa dogodek povzroči tudi pretirano spolno naravnost. Če je otrok komu problem zaupal, ta pa ga je izdal, postanejo nezaupljivi do vseh. Nekateri otroci bežijo pred tem problemom tudi v alkohol, prostitucijo ali kriminal. Skratka njihova življenja se zaradi tega v veliki večini spremenijo v pekel.

Socialne službe za tovrstne primere nimajo izdelanih instrumentov in metod, po katerih bi delali. Vsakdo izmed njih se mora znati z znanjem in instrumenti, ki jih ima sicer pri svojem delu. Zelo so pozorni na vsak nagib o spolnem nasilju. Če ga poznajo, se povežejo še z ostalimi službami, ki se ukvarjajo z otroki. Skrajne oblike ukrepanja, kot je odvzem otroka, se ne poslužujejo več. Stvari poskušajo spraviti v normalen red, ker so otroci najrajši pri svojih starših, kakršnikoli že so.

Pogosto pa k njim prihajajo tudi storilci, tudi to so ljudje v stiski, ki jim je treba pomagati. Sicer menijo, da bi bilo dobro, če bi vsak primer spolnega nasilja reševali strokovnjaki različnih področij za skupno mizo. Na ta način bi lahko našli učinkovitejša rešitve.

Spolne napade na otroke lahko preprečimo s tem, da o tem veliko govorimo, se nenehno posvetujemo, da na njih opozarjamo tudi v posvetovalnicah za bodoče zakonce in da tudi otroke že najzgodnejših let poučujemo o spolnosti, primerno njihovi starosti. Poučeni se bodo tudi oni lažje znašli.

JOŽICA DORNIZ

naše korenine

Janez med Argentino in Belorusijo

Turkov Janez je v vinogradu med prvimi. Komaj sneg odleze s prisojnih bregov nad Krko v Dešči vasi, že prime v roke škarje in se odpravi v svojo malo vinski gorico, samo kakih dvesto metrov oddaljeno od vasi in od njegove skromne, s slamo krite hišice, ki stoji čisto na njenem robu. Domačija je urejena še čisto po starem, prav tako vinograd. Medtem ko z eno roko ljubeče polzi od trsa do trsa in jih z drugo spretno obrezuje, Janez s ponosom pripoveduje, kako sta z ženo Marijo po vojni, kmalu potem, ko sta se poročila, sama zrigolala to z resjem prerasko košenico in jo spremenila v vinograd.

»Z lopato sem šihal v trdo zemljo in valil važe, Marija pa jih je zlagala ob straneh v skladovnico. Tričetr metra globok in prav tako širok jarek za eno vrsto sva skupala, posadila trto in dobro pognojila. Potem pa spet drugo vrsto zraven. Takle čas sva delala, ko kmet nima drugega posla kot vinograd ali pa gozd. Sem rekel Mariji: ti, ki si z Rebrima doma in vajena, da je vino pri hiši, ga boš tudi tukaj imela. Šest pomladi, pa je bil vinograd narejen in prst v njem še dolgo prhka kot puh,« pripoveduje Janez. Potem razpredava naprej, medtem ko on obrezuje, in najin pogovor se vse bolj odmiha od teh suhokrajinskih rebri in se seli v širni svet tam zunaj, kamor tudi vodijo sledi Turkovega rodu.

»Očeta sem nazadnje videl, ko mi je bilo sedem let. Odšel je v Argentino. Večkrat nam je pisal in tožil, kako bi nas obiskal, če ne bi bilo tiste velike luže vmes in če bi imel dovolj denarja,« se spomi-

uja Janez. Pa oče verjetno nikoli ni imel dovolj denarja niti moči, da bi se podal domov čez veliko lužo. Vmes je prišla druga svetovna vojna, leta šestinštirideset pa je za očetom izginila sleherna sled. Janez je zaman poizvedoval za njim.

No, medtem se je zgodilo marsikaj. Med drugim je Turkov rod zarislal svojo sled v drugo smer, na vzhod, kjer pa bi se sled lahko končala prav tako, kot se je tista, ki jo je na zahod utrl Janezov oče. Janez je bil med vojno namreč odveden v Belorusijo, že med potjo in tam pa je doživljal toliko strahot, da bi prav tako lahko za vedno ostal tam.

Ta pot se je začela na Ilovi gori. »Saj poznate krvavo Ilovo goro! Tam smo bili v zasedi, ko sem po italijanskem razpadu odšel s partizani. Pa so nas od zadaj presenetili Nemci in nastal je strašen pokol. Vsenaokoli so pod rafali padali soborci. Najprej je zbežala komanda in kaj smo hoteli novinci? Razkropili smo se, kakor smo vedeli in znali,« pripoveduje Janez, ki je potem je dolgo taval okoli po gozdovih, brez orožja in brez vsega, plašen kot žival.

Čez nekaj dni je Janez v neki globeli le naletel na drugo brigado. Z njo naj bi odšel proti Kočevski. Toda stvari so se drugače obrnile. Izvidnica, v kateri je bil, naj bi poizvedela, katero pot ubrati. Pa ni prišla daleč. V neki vasi, Janez se ne spominja natančno kje, so nenadoma planili iz zasede Nemci

in poti je bilo konec. Borce, ki so bili oblečeni v civilne obleke in brez orožja, so vtaknili med domačine iz bližnjih vasi in jih vse skupaj odpeljali.

Janez pripoveduje slikovito, vsako podrobnost in ime ima še dobro v spominu. Kako ne, saj mu je bilo takrat šele enaindvajset let! Krepak fant je bil, kar je bila sreča zanj, kajti le tako je prestal vse trpljenje, ki mu je bil izpostavljen. Hrano so ujetniki le poredko videli, pa še tisto, kar so zaužili, bi težko zaslužilo to ime. Prepeljali so jih v Trst, od tam pa z vlakom v Minsk. Pot je v hudem mrazu, v živinskih vagonih, kjer so bili ljudje natrpani tako natesno, da so komaj stali, trajala štirinajst dni. Pogosto so bili postanki in mučno čakanje na stranskih tirih. Stražarji so odprli vrata le enkrat na dan, toliko da so pospravili trupla umrlih. Posoda za potrebo je stala na sredini vagona. Ščasoma se je napolnila in ko je vlak potegnil, je smrdljiva vsebina pljusnila čez robove in po oblačilih najbližje stojišč. Potem je vse skupaj zmrznilo in udje, ki so bili v takih oblačilih, tudi.

V Minsk so prišli prav na božični večer. Tam so jih namestili v zidanih barakah brez ogrevanja in jih razporedili na delo. Janez je moral sekati v gozdu. Mraz, telesni napor in pomanjkanje hrane, vse to je napravilo svoje. Ljudje so hitro umirali in umirali. Zlasti Čabranci, ki so jih poslali v Belorusijo že izčrpane iz italijanskih taborišč. S sekirami so tesali v zmrzlo zemljo grobove zanje, ko so prišli tako globoko, da zemlja ni bila več zmrznjena, pa je v jamo vdrla podtalna voda. Mrličje so vanjo dobesedno potapljali.

Tudi potem, ko so Nemci pobegnili pred rusko ofenzivo, taboriščniki niso bili varni. Nemci so jih oblačili v zrabljene italijanske in nemške vojaške cape, to pa je bilo kaj nevarno, kajti pijani Rusi, ki so se valili za petami nemške vojske, so raje streljali, kot pa spraševali. Sprva se je godilo ujetnikom še slabše kot pod Nemci. No, končno je Janez po skoraj dveh letih prišel domov in se posvetil kmetovanju. Zdaj je vdovec, brez otrok in z majhno priznavalnino. Pravi, da dobi manj kot marsikateri, ki partizancišine tudi od daleč ni povohal, pa si je priskrbel vplivne priče. Nimajo pa tisti vinograda in duševnega miru, ki ga Janezu daje delo v njem.

TONE JAKŠE

FOTO: JAKŠE

konjički

Ljubitelj starega willysa

Ljubiteljska žilica ne pozna meja. So ljudje, ki se ukvarjajo z zelo različnimi konjički, vsem pa je skupno, da jim njihov hobi zelo veliko pomeni in zato vanj vložijo veliko časa, dela in truda pa tudi znanja. Tudi Alen Čatovič iz Črnomlja je eden izmed njih. Pred leti si je kupil star ameriški vojaški džip Willys iz časa druge svetovne vojne. To, kar je sanjal še kot otrok, je postalo resničnost, čeprav si v najstniških letih, ko ga je spremljal v filmih, še zamisliti ni mogel, da ga bo kdaj imel.

»Povsem slučajno je zanj zvedela moja mama. Svoje mesto je imel pod skednjem nekje v Metliki in seveda ni bil v voznem stanju,« razlaga Alen. Kupil ga je in si želel, da bi se kdaj z njim zapeljal. Začel je zbirati dele. Odšel je na vojaški odpad, kjer pa je srečal človeka, ki mu je povedal, da

Alen Čatovič z bratom in svojim džipom na enem od tradicionalnih srečanj ljubiteljev willysov.

obstaja v Sloveniji klub ljubiteljev džipov Willys in da bo pri njih lahko vse zvedel o avtomobilu. »In tako se je začelo. Ko smo ga popravljali, sem začel gledati na vsako podrobnost, zatelel sem si, da bi bil džip kar se da originalen,« dodaja Čatovič. Pri popravilu mu je poleg staršev največ pomagal prijatelj.

Njegov willys, kot piše v prometni izkaznici, je bil izdelan leta 1940. Ker so bile takrat velike potrebe po terenskih vozilih, sta ga izdelovali dve tovarni, Ford in Willys. Na evropska tla je prišel na ladji med drugo svetovno vojno. Ker je to vojaško vozilo, je praktično skonstruirano in ima močan motor. Na volanu je ostalo vrezano ime ameriškega vojaka, ki ga je vozil. V tem džipu so se vozili predvsem vezisti, čeprav so ga uporabljali tudi v druge namene, če je bilo potrebno.

Klubi ljubiteljev willysov so tudi drugod po Evropi in svetu, z njimi se povezuje in izmenjuje informacije tudi slovenski klub. »Srečujemo se na piknikih, ki jih organizirajo na različnih koncih Slovenije. Vse je v ameriškem stilu, od džipov, ki so ohranili največjo originalnost do v ameriške vojaške obleke oblečenih šoferjev in ameriških zastav,« navaja Alen. Vsakdo, ki ima willysa si želi, da bi bil džip takšen kot je bil pred petdesetimi leti. Vse to je izvedljivo, saj za originalne rezervne dele skrbi zasebnik v Avstriji, vendar zelo veliko stanejo. Alen pravi, da ga prav zaradi tega usposablja že nekaj let in ker si želi originalnost, bo dela še dovolj. Kot študent si vsega ne more privoščiti, čeprav vse, kar prihrani, vloži v džip.

Na Dolenjskem je nekaj willysov, v Beli krajini pa je Čatovičev edini. Teh avtomobilov je sicer več, vendar so že tako predelani, da je njihova prvotna podoba skoraj povsem izginila. Glede na to, da je avto star, je še vedno vitalen in mladosten. Verjetno je tudi zaradi tega za mnoge tako zanimiv. Alen se tega zaveda, a pravi, da bi ga prodal le v skrajni sili, pa še takrat le takemu, ki bi ga cenil tako kot on.

JOŽICA DORNIZ

preteklost v gosteh

FOTO: Fotocika ZVKNKD.N.m.

UPODOBLJENI STAVBENIK — Srednjeveški stavbeniki so se pogostokrat namesto podpisa na stavbah kar upodobili. V velikih gotskih cerkvah se rebra obočne konstrukcije prelivajo v služnike, ti pa se zaključijo s konzolami. Na njih je kamnosek izklesal različno rastlinsko in živalsko okrasje, like iz mitologije in svetega pisma, ponekod pa tudi, tako kot v Šentrupertu, figuro stavbenika, ki na svojih ramenih simbolično nosi težo oboka. Ogromna peza pritiska na skrčeno moško postavo z dolgimi lasmi in razmršeno brado, roke oklepajo kolena, od silnega napora usta komaj še hlastajo za zrakom, oči so široko razprte. Dolga stoletja pomaga nositi neznan stavbenik težo oboka, mogoče je prav zaradi njegovega kamnitega trpljenja šentruperska cerkev srečno preživela vse hude čase.

Tri trinovih zapiskov

Prijateljstva nič — Prijateljstva pravega tod nič ali skor nič, vse je le prijaznost brez globočega čuta, ljudje se shajajo zgolj na zabave. Ali komaj odnese kaka veseljak pete, udri po njem! Včasih traja po dalj časa prijateljstvo, naenkrat spremeni se v mlačnost, če ne celo v mržnjo brez trdnih vzrokov. Če prijatelja obrekuje lažno kak sovražnik, verjame precej vse čenče Dolenjec. Dobro je, da ima tudi sovraštvo tukaj večidel prav kratek rep. Glavno je obrekovanje in zavist - na hudo maščevanje se ne misli mnogo.

Sedim v letalu, ki tiho polzi skozi noč. Skozi okence gledam zvezde, med katerimi potujemo, na platnu pa računalnik izrisuje našo pot: z Dunaja preko Madžarske, Romunije, Bolgarije do Carigrada, dalje na vzhod nad Anatolijo in nato v ostrem kotu na jug proti Egiptu. V velikem loku obkrožimo Jugoslavijo. Iz varnostnih ali političnih razlogov? V letalu vlada spokojna tišina. Ura je po polnoči, tisti težki del noči, ki je dobil ime pasje ure. Po mrzličnem iskanju sedežev in urejanju prtljage večina sopotnikov potone v dremež.

Poslušam Mozartovo glasbo — leta 1991 je minilo dvesto let od njegove smrti in avstrijski turistični delavci so znali obletnico temeljito izkoristiti. Tako lahko v božično okrašenem letalu uživam ob poslušanju sijajnih koncertov in simfonij ter se spominjam svojega prvega obiska dežele ob Nilu. Pred dobrimi desetimi leti sem z veliko vnmemo iskala ostanke prastare egipčanske civilizacije, ki je za seboj pustila piramide in veličastne templje, hieroglife in mumije. Izbrskati sem želela ostanke fantastične mitologije, ki jo določajo številni bogovi, njim na čelu bog sonca Ra, Oziris in Izida, Set in lepa boginja neba Nut. Mladostno domišljijo je burilo pustolovsko iskanje Tutankamonove grobnice, v njej odkriti zakladi in prekletstvo, ki zadene vsakogar, kdor moti mir mladega faraona. Presenečena sem bila nad islamskim svetom, ki je nasledil dediščino starega Egipta in jo znal uspešno prodajati pa tudi neusmiljeno uničevati. Kakšna bo dežela ob ponovnem obisku? Se je veliko spremenila? In jaz?

Letalo počasi izgublja hitrost in višino, pod nami mežikajo luči velemesta. Zvezde pričenjajo bledeti, na vzhodu zažari ognjeno rdeča zarja. Rojeva se nov dan. V sivini zgodnjega jutra pristanemo na kairskem letališču v Heliopolisu.

Preseneti me nova, vsa čista in bela letališča

Marija Pezdirc:

V DEŽELI TISOČLETNE KULTURE

zgradba. Dolgi hodniki, okrašeni s pisanimi reklamami so prazni, večina trgovin je še zaprta. Po urejenih carinskih formalnostih, ko dobim v potni list vizo in kopico žigov, »izstopim« v hladno, vetrovno jutro. Nad mano se boči jekleno modro nebo, ki ga ogreva, a ne ogreje rdeče sonce, hladen puščavski ve-

Novi del Kaira

ZGODBA vaša zgodba/vaša

VAŠA I. M.: PO SEDEMNAJSTIH LETIH

Stirim v šopek vrtin pred seboj in podoživljam tisti lepi večer.

»Semnajst, tovarišica, za vsako leto ena!« je žareče rekla Lučka, a Matjaž, ki mi ga je izročil »v imenu celega razreda«, me je cmoknil na obe lici in me objel, da sem bila že na začetku vsa raznežena.

Srečanje po sedemnajstih letih. S tisto prvo generacijo višješolcev v šol. letu 1970/71. Skupaj smo stopili v čisto novo, moderno osnovno šolo na Grmu, skupaj smo prebili tri leta. Najlepša leta!

Ogledujemo se, se objemamo, smejimo, drug drugemu segamo v besedo, kličemo se... Kot da smo še vedno v šoli, sredi živahnega odmora. Ko le posedemo, začnemo z »razrednikovo uro«. Čisto zaresno jih kličem (za to sem se dobro pripravila doma). Ugotavljam prisotnost. Po sedemnajstih letih je odlična! Nikomur ne damo neopravičene ure, a poizvedeti bo treba, raziskati, kaj je s tistimi šestimi, ki jih ni med nami.

Na koncu smo vsi prepričani, da je bil to najlepši del našega srečanja. Bezamo v poročevalce, da čimveč izve, napeto poslušamo, sodelujemo... Posebno jaz sem vesela njihovih poročil:

»Lahko rečem, da sem srečen. Imam dobro ženo, dva pridna otroka in službo, ki jo rad opravljam...«

»Nikoli se nisem trudil kaj veliko govoriti, bom tudi zdajle kratek. Vse sem dosegel, kar sem nameraval. Zadovoljen sem...«

»O, bogat zakonski staž imam za sabo in že kar prevelike otroke. Saj veste, dijaška ljubezen na prvi pogled...«

»Med privatnike sem zašel. Kar gre. Dela dosti, zaslužka tudi, če znaš...«

»Dva mulca imam v 'naši' šoli, pa na govorilne ure hodim. Ampak me ni sram, kot je bilo moje mamo...«

In že se usujejo spomini na to, kako so okrog prinašali starše, učitelje. Iz tok iz srca reče: »Srečen bom, če bo moj otrok deležen take šole, kot sem je bil jaz!«

Navdušeno pritrjevanje. Ni je bilo boljše šole! In ne boljših učiteljev in

boljše razredničarke! Še do tistih, s katerimi se včasih niso mogli, so pri zanesljivi. Opravičujejo jih z leti. S slabimi živci...

»Kaj mislite, kateri med nami je najtežji?« se skloni k meni moj desni in s palcem in kazalcem pomenca, da ga lahko razumem.

Spet se zagledam v to mladost okrog sebe. Tehnam. Razmišljam. Zdaj vem za njihovo izobrazbo, za poklice, službe, a kdo je »najtežji?« To pogosto ni odvisno od izobrazbe, poklica...

»Tale dva,« namigne z glavo proti zgornjemu koncu mize. Brez zavisti mi pripoveduje, na kakšen način sta uspela.

Moj »levi« kritično pripomi: »Daj no! Kaj ti pa pomaga bogastvo, če ga ne znaš nositi! Imam pa že raje svojo družino, normalno plačo in normalno življenje.«

»Bravo!« mu pritrjujem v sebi. Naglas ne rečem nič. Sem že slišala ta večer: »Ej, tovarišica, vi boste tudi umrli kot idealist. Tisti vaši časi so umrli!«

»Še takrat niste tako fajn zgedali,« mi podobrika nekdo tako naglas, da vsi slišijo. Pa ga Franci takoj »zatolče« in mene tudi: »Kaj si pa takrat vedel, kaj je fejsi ženska!«

A vse je šala. Polno domislic se križa, zbadajo se kot nekoč. Edinega zdravnika, ki je med nami, zbadajo: »Pa si ti pravi zdravnik ali živinski?« Lepo nam je, da Matjaž, ki sanjavo prebira strune na kitari, iz vsega srca vzklikne: »Jaz vas imam vse tako rad!«

In že smo pri novi temi: Dobiti se moramo vsako leto! Odbor je treba sestaviti! Ne, ne, kar Lučka pa Lidija naj nas pokličeta, tako kot letos! Dobiti se pa moramo. Vsi!

Večer se prevesti v noč, kazalec na uri se premakne na drugo jutranjo, mi smo pa kot na šolskem izletu: pojememo iste pesmi, igramo se iste igrice kot nekoč. Nič se ne pozna, kdo ima visoko, kdo le srednjo ali celo samo osnovnošolsko izobrazbo, ne ločiš, kdo je bolj, kdo manj »težak«, kdo ima družino in kdo še ne. Strašni 8.c smo, kolektiv, ki mu ga ni para!

In tega sem od vsega najbolj vesela.

KNJIŽNA POLICA

Škrbičev prvenec

Pred kratkim se je pojavila v Novem mestu pesniška zbirka mladega hrvaškega avtorja Tomislava Škrbiča pod naslovom Poslušajte pesem zemeljskih ptic. Zbirko so izdali in natisnili v Novem mestu, na svetlo in do bralcev (naprodaj je v Mladinski knjigi) pa ji je pomagal pesnikov v Novem mestu udomljeni oče Mladen Škrbič, glasbeni pedagog in zbiratelj starih glasbil. Tomislav Škrbič ima dobrih enaindvajset let in v Zagrebu študira filozofijo. Zbirko Poslušajte pesem zemeljskih ptic sestavlja trindvajset pesmi in je njegov knjižni prvenec. Pesmi je prevedla novomeška literatka Marjeta Dajčman.

In kakšen svet ubeseduje mladi pesnik? V pesmi Obsojenec, iz katere je vzeta naslov zbirke, pravi: »Le poslušajte pesem zemeljskih ptic. / In če dobro prisluhnete, boste slišali pesem neba. / Morda se bo v vas znova prebudil dvom.« V te stuhe je zajel svoj intimni, se pravi umski in čustveni svet, ki se potem izraža še na drugih ravneh njegove pesniške besede.

Pesnik ima široko obzorje in v svoja videnja in občutja vključuje neskončna zemeljska prostranstva, a samo kot prispodoba za duhovne razsežnosti teh videnj in občutij. Njegov doživljajski svet je kar čisto ovit z mrakobnostjo, kar pa še ne pomeni črnogledosti in brezizhodnosti. Teh pesnik še ne pozna ali noče poznati, natančno pa ve za izhod. Izhod je samoprestavitev v absurdno stanje, v ironijo. V Veseli pesmi pravi: »Pojedel bi cel šopek / lotosovega cvetja, / brez kesanja / in brez začimb. / Kar tako. / Iz objesti. / In na kraju bi zakričal: / Jaz sem obupanec!« Vsaka Škrbičeva pesem je živa ubeseditve njegovih spoznanj in doživljanj. Je izpoved o njem in njegovem času za ta in za neki drug čas, ki ga pozna samo poezija.

I. ZORAN

Od vojne do priznanja

Cankarjeva založba se je po lanski vojni v Sloveniji bliskovito odzvala in v izredno kratkem času spravila na dan knjigo Vojna za Slovenijo, ki je kot neposredna in pričevanjska publikacija zbudila veliko pozornost in seveda našla tudi veliko kupcev, knjigo so morali kar dvakrat ponatisniti. Iz teh izkušenj se je rodil še en podoben založniški podvig, in sicer je založba te dni poslala na knjižni trg knjigo Slovenija od vojne do priznanja, ki je v enaki zasnovi in opremi v bistvu nadaljevanje prve knjige. Vsebinsko druga podaja nič manj burno, četudi res ne krvavo dogajanje od Brionske deklaracije, ki je zaključila vojno v Sloveniji, do 15. januarja letos, ko je Republika Slovenija končno dočkala mednarodno priznanje in postala država med državami.

Besedilo so prispevali trije Delovi novinarji: Darjan Košir, Marko Pečauer in Veslo Stojanov, za množino fotografij, med njimi je nekaj zares dobrih, pa je poskrbelo 26 fotoreporterjev iz uredništva Dela, Mladine in Tanjuga. Podajanje »povojnih dogodkov« ima dokumentaren značaj, avtorji besedila so se ognili ustvarjanju zaključkov, sodb in analiz (za kaj takega navsezadnje tudi časa niso imeli, saj so se z založbo pogodili o pisanju knjige proti koncu lanskega decembra), ostali so na pričevanjsko-dokumentarni ravni, kar daje knjigi posebno vrednost. Analiz in zgodovinskih sodb bo o tem, za Slovenijo nedvomno izjemnem času še veliko, ta knjiga pa ohranja nekaj tiste neposrednosti, ki smo jo doživljali teh nekaj burnih in zgodovinskih mesecev vsi po vrsti, od politikov do vojakov, od diplomatov do gospodarstvenikov in ne nazadnje tudi tako imenovani mali človek, ki se je veličini trenutka navkljub soočal s trdo vsakdanjostjo. V kroniki dogajanja na slovenskem političnem prizorišču je velik podarek dan tudi dogajanju na Hrvaškem, na koncu knjige pa je še pregled dogodkov zadnjih let v Vzhodni Evropi, ki bralcu pomaga domače dogajanje vpeti v širše svetovne procese.

M. MARKELJ

TELEGRAMI

— Državna založba Slovenije je poslala na trg dvoje aktualnih del: **Fridericha Hayeka POT V Hlapčevstvo** in spomine **dr. Ljuba Sirca MED HITLERJEM IN TITOM**.

— Slovenska knjiga je v zbirki Monumenta slovenica izdala faksimile znamenitega **STIŠKEGA ROKOPISA** iz leta 1428.

— Slovenska filmska literatura je bogatejša za zbornik razprav **FILMSKE FIGURE, FILMSKI ALMANAH** in prevod knjige **Gillesa Deleuza PODOBA-GIBANJE**.

— V zbirki Modra ptica, ki jo izdaja založba Emonica, je izšla knjiga **Srčeva desetka** Iztoka Osojnika.

roepičanski kipi, prineseni iz različnih krajev dežele. Obiskovalca naj bi že takoj ob prihodu opominjali, da je prišel v deželo prastare kulture. Dolgo vrsto zaključuje monumentalni kip Ramzesa II. iz rdečkastega asuanskega granita, ki stoji pred železniško postajo. Leta 1955 so ga prinesli iz Memfisa, a zaradi močno onesnaženega zraka petnajstmilijonskega mesta, ki je razjedel celo trdi granit, so pred nekaj leti original spravili v muzej, na njegovo mesto pa postavili kopijo.

Promet je vse gostejši. Avtomobili vseh znamk, tudi takšni, ki bi bolj sodili v tehniški muzej kot na cesto, se prebijajo proti središču mesta. Na ulicah ni semaforjev, vozniki se sporazumevajo s hupanjem, pešci pa previdno iščejo prehode med pisano pločevino. Vsi so usmerjeni na trg el-Tahrir, na katerem stojijo pomembne stavbe gospodarskega in političnega življenja države. Tu se izteka trgovski del mesta z bazarjem Khan — el — Khalili, v neposredni bližini je reprezentančna četrt z ambasadami, le nekaj deset metrov stran teče Nil. Tu je osrednje postajališče metroja in tu se začne cesta, ki vodi naravnost do piramid.

Najvidnejše mesto zavzema ogromno poslopje Egipčanskega muzeja. Lepo urejen park pred njim je v vročih poletnih dnevih prava oaza svežine. Veliko poslopje z bogato členjeno fasado daje sredi hrupnega in nenehno hitečega okolja občutek trdnosti, celo varnosti. Tu so shranjeni, delno tudi razstavljeni največji zakladi staroegipčanske kulture: številni drobni predmeti iz vsakdanjega življenja, kipi bogov in božanstev, kamniti sarkofagi, papirusi, dragocen nakit in največja dragocenost — najdbe iz Tutankamonovega groba. V vitrinah je razstavljen faraonova mumija, zlata posmrtna maska, nakit, prestol, vladarsko žezlo, vozovi, drobni predmeti iz zlata in alabastra ter še in še.

Atletom sedem srebrnih medalj

Ob njih pa so si dolenske atletinje in atleti na prvem državnem dvoranskem prvenstvu priborili še dve bronasti — Lopatičeva dvakrat druga

VELIKO OBETAJO — Vrsta mladincev novomeškega KD Krka, od katerih je v letošnji sezoni moč pričakovati rezultate, podobne lanskim. Prvo večjo letošnjo preizkušnjo bodo imeli mladi kolesarji že konec meseca, ko bo Krka organizatorica velike mednarodne cestne dirke po Portorožu, o kateri nekaj več prihodnjič. S trenerjem Janezom Jagodincem stojijo (od leve proti desni): Murn, Gimpelj, Markovič, Filip in Kraševac. (Foto: B. B.)

Opremi ne gre po načrtih

Kočevke so sicer doma ugnale Burjo, toda v boju za 4. mesto je Krim presenetljivo premagal Velenje

Kočevskim rokometarjem ne gre vse po načrtih. Igralke Opreme so resda opravile svoje in doma premagale Burjo Centrocoop, toda v boju za četrto mesto je potrebno z enim očesom gledati tudi na ostala igrišča. Presenetljiva vest je prišla iz Ljubljane, kjer je ekipa Krma doslej neporaženemu Velenju prizadejala prvi poraz in tako obdržala četrto mesto, ki vodi v zaključne obračune štirih najboljših ekip.

OPREMA KOČEVJE—BURJA CENTROCOOP 24:20 (12:9) — Kakih 200 gledalcev je v dvorani ribniškega športnega centra videlo kvaliteten rokomet, predvsem po zaslugi Kočevk. Slednje so se zavedale pomembnosti tekme, igrale so resno in zavzeto, zlasti v obrambi, njihova prednost pa je v drugem polčasu

MLADI LESARJI V DRUGEM KROGU

RIBNICA — Rokometarji ribniškega Inlesa Rika, letnik 1977, so se uvrstili v naslednji krog kvalifikacij letošnjega državnega prvenstva. V predtekmovalju so bili doma prepričljivo boljši od vseh nasprotnikov. Rezultati: Inles Riko—Oprema 13:8 (7:5), Grosuplje—Sviš 13:8 (8:5), Oprema—Grosuplje 10:8 (5:3), Sviš—Inles Riko 8:14 (3:9), Oprema—Sviš 22:11 (10:4), Grosuplje—Inles Riko 12:16 (6:7).

TRETI REGIJSKI TURNIR LAZIČU

SEVNICA — ŠK Milan Majcen je pred dnevi pripravil tretji letošnji hitropotezni turnir za šahovsko prvenstvo posavske regije. Presenetljivo, a zasluženje, turnir dobil Sevnčan Lazič, ki je zbral 12 točk, sledijo pa: Šitnik (Brežice) 11,5, Kos (Krško) 9,5, Mesojedec (Sevnica) 9, Cerjak (Brežice) 8,5 itd. Končnega zmagovalca po treh turnirjih žal ne moremo zapisati, saj Krčani in Brežičani rezultatov svojih turnirjev niso dostavili v Sevnico.

J. BLAS

Učenci so nadigrali učitelje

Domala rezervna ekipa Kamničanov premagala novomeške odbojkarje — Konec sanj o četrtem mestu — V soboto ob 19. uri doma s Tovilom Olimpijo

Sedaj je že na dlani, da so bili upi o končnem četrtem mestu odbojkarjev novomeškega Pionirja na prvenstvu superlige le pobožna želja. Na trdnata tla je bila ekipa postavljena to soboto, ko so pionirjevi zaigrali v Kamniku, medsebojni obračun z vrsto Novih Granitov naj bi prinesel tudi končno odločitev o tem, kdo je najbližje uvrstitvi v zaključni play off najboljših.

KAMNIK NOVI GRANITI—PIONIR 3:0 (12, 12, 14) — Novomeščani so imeli v Kamniku lepo priložnost za uspeh, gostitelji so nastopili kar brez trojice poškodovanih igralcev, toda dogodki na parketu so najbolj zgovorno pokazali, kje je danes mesto novomeške odbojke. Nadigrala in premagala jih je domala rezervna ekipa Kamničanov. O tem, kakšna je kvaliteta kamniške ekipe pa so se novomeški ljubitelji odbojke lahko najbolje prepričali jeseni, ko so pionirjevi, čeprav povsem izven forme, Kamnik premagali s 3:0. O sobotni tekmi je potemtakem nepotrebno izgovarjati besede, večina v novomeški ekipi je igrala tako, kot da bi bili prvi ali drugi na odbojškem polju, edini, ki je zadovoljil, je bil Bojan Brulec. Res škoda,

PREMALO ZANIMANJA

ČRNOMELJ — Za letošnje delavske športne igre v črnomeljki občini se je prijavilo znatno manj ekip kot preteklo leto, še manj pa je tistih, ki potem v resnici tekmujejo. Tako sta na nedavno tekmovaljevanje v streljanju prišli le ženska in moška ekipa iz Iskre, medtem ko se je v veleslanom pomerilo le 11 tekmovalcev. Sicer pa so zaključili tudi že tekmovaljevanje v kegljanju, kjer je bila pri ženskah najboljša Iskra, pri moških pa I. ekipa Belva. V odbojki je pri moških zmagala ekipa Iskre, pri ženskah pa ekipa osnovne šole Mirana Jarca. V malem nogometu je zmagala skupna ekipa Kovinarja in Pekarn, obrtniki pa so bili drugi.

značala že sedem zadetkov. V finišu so igralke Opreme nekolikokrat popustile, kar so Škofjčanke izkoristile in ublažile poraz.

OPREMA: Jesenko, Lindič, Guštin 4, Vuk 1, Krizman 7, Jerič 5, Klančar, Bejtovič 4, Dragičević 3, Kersnič, Petek, Jančič.

IMV NOVO MESTO—KRANJ 13:17 (7:10) — Novomeščankam je športna sreča znova obrnila hrbet. Resda bi bila njihova zmaga nad ekipo Kranja veliko presenečenje, toda do prve zmage na prvenstvu jih je delil le majhen korak. Gostiteljice so tekmo sijajno začele, povedle so s 3:1, ob tem pa zastreljale celo dve sedemmetrovki. Kdo ve, kakšen bi bil končni razplet, ako bi Novomeščanke povedle, denimo, s 5:1. Tako pa so Kranjčanke takšne spodsrljaje spretno izkoristile in si že do odmora prigrabile prednost treh zadetkov. Podobno kot prve minute tekme je tudi uvod v drugi polčas pripadel ekipi IMV. Igralke Slavoljuba Popadič so znova odlično zaigrale, prednost Kranjčank zmanjšale na 10:11 in imele celo lepo priložnost za izenačenje. Žal so jo zapravile, s tem pa je šlo po vodi tudi upanje na presenečenje.

IMV: Drmaž, Popadič 2, Repinc, Klobučar, Derčar 1, Pavlenič, Pate, Turk 6, Tomas 2, Hvala 2.

LESTVICA: 1. Olimpija 24, 2. Velenje 23, 3. Mlinotest 19, 4. Krim 15, 5. Oprema Kočevje 15, 6. Kranj 13, 7. Primož 8, 8. Burja Centrocoop 7, 9. Branik 4, 10. IMV Novo mesto 2.

Novomeščanke so bolj ali manj zanesljiv potnik v nižji tekmovalni razred, I. republiško ligo, medtem ko bo boj za 4. mesto na lestvici še kako izenačen in negotov. V veliki meri ga bo odločila že sobotna tekma v Kranju, kamor potujejo rokometarje kočevske Opreme, medtem ko igralke Krma lahko upajo na novo točko v Škofjajah, kjer se bodo pomerile z Burjo Centrocoop. Novomeščanke bodo v 14. kolu igrale v Ajdovščini z Mlinotestom. Velik uspeh zanje bi bil že poraz z manj kot desetimi zadetki razlike.

M. G-č.

KRATKE IZ RIBNICE IN KOČEVJA

KRATKE IZ RIBNICE IN KOČEVJA

• Sodeč po rezultatih v pripravljavem obdobju, se rokometarjem ribniškega Inlesa Rika v spomladanskem delu prvenstva superlige ne piše ravno najboljšo. Na zimskem prvenstvu Ribnice so lesarji pokazali slabo igro, zlasti proti ekipi Grosuplja, ki je tudi osvojila prvo mesto. Rezultati: Inles Riko—Mokerc 24:18 (11:8), Grosuplje—Oprema 23:16 (8:7), Oprema—Mokerc 21:23 (11:11) in Inles Riko—Grosuplje 18:19 (8:9).

• NK Ribnica je pred dnevi pripravil veteranski malonogometni turnir, na katerem so nastopile ekipe Bele krajine, Kočevja, Ribnice in Loškega potoka. Zmaga je pripadla žogobrcem Kočevja, ki so v finalnem nastopu po streljanju sedemmetrov s 5:4 ugnali Ribnico.

• Pod pokroviteljstvom Snežnika in Morisa je bilo v Kočevski Reki tradicionalno lokostrelsko tekmovaljevanje za pokal Como, nastopilo pa je kar 53 tekmovalcev.

• Ob otvoritvi prenovljenih prostorov kulturnega doma v Kočevski Reki je bil tu šahovski dvoboj med domačini in vrsto Kočevja. Končni rezultat je bil kar 36:36. Po šest šahistov vsake ekipe se je namreč pomerilo v dvo krožnem sistemu.

M. G-č.

LJUBLJANA — Kar šest doseženih državnih rekordov je vsekakor lepo obeležilo prvo dvoransko atletsko državno prvenstvo za člane in starejše mladince, ki je bilo minul vikend v dvorani atletskega centra v Spodnji Šiški. Dolenski atleti so v Ljubljani pobrali devet medalj, kar dve od njih si je priborila najboljša športnica Brežičanica Vladka Lopatič.

Vladka je osvojila dve srebrni medalji, druga je bila v teku na 60 metrov s časom 7,88 sek., prav tako druga pa tudi v članskem skoku v daljino, kjer je pristala pri 582 cm. Sicer pa so ostale medalje prispevali: Novomeščan Vučkovič, ki se je v Ljubljani poskušal v troskoku in skočil dobrih 13,95 m, kar je zadostovalo za drugo mesto; Brežičan Podvinski, ki je v konkurenci starejših mladincev 60 m z ovirami pretekl v času 8,39 sek. in sivojoli srebrno medaljo; prav tako srebrn pa je bil tudi Topličan Boštjan Šimunič, ki nastopa za IBL Olimpijo. V troskoku je dosegel rezultat 14,45 m, kar je za mladega Boštjana vsekakor izjemen dosežek. Bero srebrnih dolenskih odličij je v Ljubljani nadaljevala še mlada Novomeščanka Katka Jankovič, ki je v teku na 60 m z ovirami dosegla čas 9,60 in tako za 23 stotink zgrešila naslov članske državne prvakinja, sedmo do-

TRIJE NASLOVI V STARI TRG, EDEN V MIRNO PEČ

STARI TRG — Minulo soboto je bilo tu dolensko pionirsko ekipno šahovsko prvenstvo, na katerem so nastopili mladi šahisti iz Novega mesta (OŠ Grm), Kočevja, Mirne Peči in Starega trga. Po pričakovanju so imeli Starotržani največji uspeha, zmagali so med starejšimi pionirji pred Kočevjem in Novim mestom, pri mlajših pionirkih pred drugo ekipo Starega trga in Mirno Pečjo, ter med starejšimi pionirkami pred Mirno Pečjo. Le v konkurenci mlajših pionirjev so jim naslov »ukradli« Mirnopečani, Stari trg je bil drugi, Grm pa tretji. Na letošnje državno prvenstvo, ki bo čez štirinajst dni, so se uvrstili starejši pionirji Starega trga in Kočevja ter starejše pionirke Starega trga in Mirne Peči. Naj dodamo, da so Starotržanke lanske državne prvakinja.

Podbočje vse bližje dnu

Podboški košarkarji klonili v Mariboru — S tremi zmagami že v nevarnih vodah — V soboto doma z Ježico

MARIBOR — Košarkarji Podbočja so se vnovič opekli, v 8. kolu rdeče skupine I. slovenske lige so namreč ostali praznih rok v Mariboru, s 83:71 (41:32) jih je ugnala ekipa Maribora 87, ki je vse do sobote imela na svojem računu vsega eno zmago. Podbočje je tako z vrha zdrsnilo povsem k dnu lestvice, kaj lahko se zgodi, da bo morala ekipa, ki so ji strokovnjaki napovedovali boj za prvo mesto, v zadnjih kolih celo reševati svojo kožo.

Že prve minute tekme so pokazale, da Podbočjanom ne bo lahko. Izid je bil vseskozi izenačen, tik pred koncem pa je Mariborčanom z nekaj zaporednimi koši uspelo povesti z devetimi točkami razlike, kar je tudi odločilo sobotnega zmagovalca. Resda so gostje v nadaljevanju zaigrali bolje, toda odsotnost njihovega najboljšega strelca Krošlja se je še kako poznala in

VETERANSKI TURNIR V SQUASHU

NOVO MESTO — V dvorani edinega dolenskega squash centra na novomeških Mestnih njivah bo v soboto, 2. februarja, odprto prvenstvo veteranov Novega mesta. Pravico nastopa imajo igralci nad 35 let starosti, prijave pa zbirajo v squash centru Mihe Legana do jutri, do 18. ure.

S KEGLJAŠKIH STEZ

• V 12. kolu I. slovenske kegljaške lige so igralci Kočevja doma premagali ekipo Hidra s 5188:5011, slabši dan pa so imeli zatev v 13. kolu, ko jih je pot vodila v Gorico. Istoimena ekipa jih je ugnala s 5371:5055. Na lestvici vodi Fužinar z 20 točkami, Kočevja jih ima 10 in je sedmo.

• Kegljari Rika ostajajo tudi po 10. kolu prvenstva zahodne skupine II. republiške lige pri eni sami zmagi. Tokrat jih je premagal Slovan s 5108:4981. Prva je Adria, ki ima 18 točk, Riko pa je z dvema zadnji.

• Krški kegljači so v 10. kolu vzhodne skupine II. slovenske lige doživeli še deseti poraz: v Hrastniku jih je ugnala ekipa Rudnika s 4981:4792. Krčani so seveda zadnji, vodita pa Radenska in Emo s po 16 točkami.

• Bolezni so zakrivilo, da tekma 6. kola zahodne skupine II. republiške ženske lige med Gradisom in Kočevkami ni bila odigrana, zato pa so Kočevke v 7. kolu doma premagale Logatec z 2356:2216. Kočevke so s tekmo manj na lestvici druge, imajo 8 točk, prvovrščeni Proteus pa 10.

• Slabo pa se v vzhodni skupini II. lige godi Novomeščankam. Čeprav so v sedmem kolu zabeležile dragoceno zmago nad Litijo z 2253:2213, so še naprej zadnje s 4 točkami, kolikor jih imata tudi četrta ekipa Krškega in tretja Litija. Krčanke so v sedmem kolu doma z 2252:2390 izgubile proti ekipi MTT, ki je skupaj z Miklavžem na čelu lestvice s po 8 točkami. (bob)

• Trebanjski kegljači so pred dnevi končali klubsko prvenstvo. V moški konkurenci je zmagal Tratar z 2444 podrtimi keglji, sledijo pa Goleš 2393, Muslimović 2364, Gričar 2326, Bizjak 2296 itd. Med ženskami je zmagala Jerajeva (1038), druga je bila Vebletova (1020), tretja Puštorova (969), četrta Mezgečeva (961), peta Okornova (944) itd.

• Na kegljišču Čož v Ivančni Gorici se je končalo dolensko prvenstvo za ženske. Naslov najboljših v tem delu Slovenije je pripadel Mileni Veber, ki je podrla 816 kegljev, sledijo pa: Škedelj 758, Flisar (vse Novo mesto) 749, Jeraj (Mercator) 711, Trpin (Semič) 702, Tratar 698, Zupančič (obe Novo mesto) 687 itd.

• Po predtekmovalnih nastopih na 15. odprtem prvenstvu Trebnjega je v moški konkurenci na vrhu Maraz, pred Škerjanecem (oba Grosuplje), v ženski pa Novomeščanka Vebrova, pred Litijčanko Kozinovo. Na tekmovalju je nastopilo 94 tekmovalk in tekmovalcev iz enainvajsetih slovenskih klubov. (ng)

lenjsko srebro pa je prispevala mladinka Tomažinova, ki je 60 metrov pretekla v času 7,90, in za zmagovalko zaostala za skromnih 13 stotink sekunde. Osma in deveta medalja sta bili bronasti. Prvo si je v članskem skoku v daljino priborila Novomeščanka Matekovičeva, ki je dosegla rezultat 523 cm, drugo pa lanska športnica leta v Novem mestu Nataša Podkrižnik, ki je bila v mladinskem skoku v daljino tretja s 574 cm. S tem rezultatom bi bila tretja tudi med članicami, kar je ena značilnosti tokratnega prvenstva, saj so tudi primeri, ko bi bila prenekateri uvrstitev mladincev v članski kategoriji celo boljše od mladinske. Dokaz več, da ima slovenska atletika lepe možnosti.

Martin Strel bo preplaval Krko od izvira do izliva

In to v eni etapi, dolgi 104 kilometre

NOVO MESTO — Mokronočan Martin Strel bo držal besedo. Kot znani dolenski plavalni maratonec, ki se je doslej poskušal že v domala vseh vodah sveta, bo priznanju Slovenije kot samostojne in suverene države daroval nekaj posebnega: v eni etapi bo preplaval reko Krko od njenega izvira do izliva.

Za ta podvig, katerega pokrovitelj bo Dolenski list, je Strel že izbral datum. Martin se bo v vodo pognal 14. avgusta ob 5. uri zjutraj v vasi Krka, ob 9.00 bo v Žužemberku, ob 15.00 v Straži, Novomeščani ga bodo po 46 kilometrih plavanja pozdravili okoli 18. ure, na Otočcu naj bi bil ob 21.00, v Kostanjevici ob šestih zjutraj, konec 104 kilometre dolgega plavanja pa bo v Brežicah nekje okoli poldneva. Odveč je verjetno dodati, da bomo temu enkratnemu dogodku posvetili še precej prostora, ne nazadnje gre za enega največjih tovrstnih svetovnih dosežkov. Upajmo, da se bodo temu primerno odzvali tudi tisti, na katerih vrata bo Strel v prihodnjih tednih potkal.

LESTVICA: 1. Ježica 14, 2. Comet 14, 3. Kronos Slovan 13, 4. Elektra 13, 5. Smelt Olimpija ml. 12, 6. Podbočje 11, 7. Maribor 87 10, 8. Celje 9.

V prihodnjem kolu, ki bo na sporedu to soboto, 2. februarja, se bodo pomerili: Podbočje—Ježica, Celje—Maribor 87, Elektra—Comet, Smelt Olimpija ml.—Kronos Slovan. Zelo verjetno, da bosta po sobotnem kolu, ki bo bržkone prineslo zmago Mariborčanov v Celju in nov poraz Podbočja, ti dve ekipi zamenjali mesti na lestvici. To pa bi že pomenilo, da bo v Podbočju potrebno biti plat zvona.

Strojni odvzeli dve zmagi

Priboril si jih Darko Jamšek z zmagama nad Plohlom in Grbičem — Novotehna—Strojna 2:7

NOVO MESTO — Po daljšem premoru so za zelene mize v soboto znova stopili namiznoteniški igralci v moški in ženski superligi. Ekipa novomeške Novotehne, ki jo v naslednjih tednih čaka ogorčen boj za obstanek v družbi najboljših osmih ekip, na startu ni mogla računati na presenečenje, doma je namreč igrala z vrsto mariborske Strojne, enim od kandidatur za vrh lestvice.

NOVOTEHNA—STROJNA MARIBOR 2:7 — Brez Janka Oerija so novomeški igralci dosegli pravzaprav več, kot je bilo moč pričakovati. Dve osvojeni točki proti močni ekipi Mariborčanov sta lahko lepa spodbuda, zlasti za Darka Jamška, ki je z zmagama nad Grbičem in Plohlom dokazal, da je v imenitni formi. Oerija je tokrat v ekipi zamenjal Dušan Kočevar, ki je bil najbližje uspehu v dvoboju z Grbičem, vendar je v odločilnem tretjem nizu popustil. Rezultati: Kočevar—Grbič 1:2, Jamšek—Revisz 0:2, Kralj—Plohl 0:2, Jamšek—Grbič 2:1, Kočevar—Plohl 0:2, Kralj—Hribar 0:2, Jamšek—Plohl 2:1, Retelj—Grbič 0:2.

Po tem kolu je na čelu lestvice še naprej Kovina s 16 točkami, Potrošnik jih ima 14, Strojna 12, Merkur, ki je v tem kolu s 5:4 premagal Gornjo Radgono, 6, Novotehna jih ima 4, prav toliko Gornja Radgono, Ilirija pa 2. Novomeščani bodo tekmo 9. kola proti vodilni Kovini odigrali v Ljubljani že jutri; bržkone bodo tudi tokrat nastopili brez poškodovanega Janka Oerija, ki ga bo Novotehna še kako potrebovala v odločilnih srečanjih za obstanek v ligi.

DOMŽALE—ELAN STUDIO D 0:0

NOVO MESTO — Nogometarji novomeškega Elana Studio D delajo kot še nikoli doslej. Prejšnji teden je treniranje novomeškega drugoligaša prevzel starosta slovenskih trenerjev Nedeljko Gugolj, pod njegovim vodstvom so radjici odigrali v soboto tekmo v Domžalah proti istoimenskemu prvligašu. Ekipi sta se po igri na blatnem in razmočenem igrišču razšli brez zadetka. Novomeščane čaka do pričetka spomladanskega dela prvenstva 22. marca še vrsta prijateljskih tekem, dolenskim ljubiteljem nogometa pa se bodo v generalki pred startom ligaških obračunov predstavili 18. marca v tekmi proti velenjskemu Rudarju.

Krkin velesalom se je preselil v Kranjsko goro

FIS tekmo je dobila Mojca Suhadolc

KRANJSKA GORA — Smučarsko društvo Rog in Tovarna zdravil Krka sta bila v sredo, 12. februarja, priveditelja tradicionalnega ženskega FIS veleslalomu z mednarodno udeležbo, ki bi sicer moral biti na Gačah, a so ga zaradi pomanjkanja snega preselili v Kranjsko Goro.

Na podkorenski progi se je pomerilo 29 tekmovalk, na obeh progah — prvo je postavil Roman Podlipnik, drugo pa Stojan Puhalič — je bila najhitrejša Mojca Suhadolc, ki je tako s skupnim časom 1:51,09 tudi pripadla »Nagrada Krke«. Za Suhadolcovo so se zvrstile: Ribarič 1:52,70, Razinger 1:53,52, Kavčič 1:54,84, Pirč 1:55,31, Pajtnar 1:56,35, Valenti (vse Slovenija) 1:56,70, Saeki (Japonska) 1:57,86 itd. Tekmo je končalo devetnajst tekmovalk.

Dodajmo še, da je bil vodja tekmovalcev Tone Avsec, vodja prog Marjan Šonc, glavni sodnik Vinko Novak, sodnik na startu je bil Matjaž Verbič, na cilju Janez Artač, tehnični delegat FIS pa Avstrijec Brunner.

RIBNICA IMA KONJENIŠKI KLUB

RIBNICA — Ustanovni občni zbor ribniškega konjeniškega društva pred dnevi je opravil svoje poslanstvo, številni ljubitelji tega športa v Ribniški dolini imajo poslej svoj klub. Prvo vodstvo kluba čaka veliko dela, v prvi vrsti je potrebno pripraviti vse za včlanitev v Konjeniško zvezo Slovenije, priboriti si kakšno tekmo v preskakovanju ovir, najti pa tudi primerne prostore za klubske hleve in dressuro.

V te namene so bili večkrat omenjeni hangarji bivše vojašnice, rezervna lokacija pa je predvidena na Ugargju. Sicer pa so vrata kluba odprta vsem ljubiteljem konj, letva članarina pa znaša 200 tolarjev.

Slovenščina, ki ni bila slovenščina

Na okrogli mizi

V soboto, 8. februarja, smo se v gasilskem domu na Vinici zbrali krajani, ki smo želeli prisluhniti dr. Dušanu Plutu, Ivanu Omanu, Ingu Pašu in Igorju Bavčarju.

Okrogla miza Za zeleno in odprto mejo je časovno sovpadala z osrednjim kulturno prireditvijo v Črnomlju ob slovenskem kulturnem prazniku. Menim, da bi morali biti organizatorji bolj sistematični in elastični pri načrtovanju prireditev, da se ne bi prekrivale. Pomnjenju govornika naj bi z okroglo mizo počastili tudi slovenski kulturni praznik.

Bili pa smo pričali zelo slabi slovenščini. Vlado Starešinič, ki se je pojavil na odru z listkom v roki, je želel spregovoriti nekaj o Prešernu, vendar je šele takrat začel zbirati besede. Ponavadi imam list, da si misli vnaprej zapisano. Ob pozdravu gostov in klicanju lete za okroglo mizo je vodja programa pozabil, da se pri moškem sklanjata ime in priimek. Piko na i pa je postavil gost Ivan Oman. Toliko je bilo že narejenega na področju jezikovne kulture, pa vendar smo morali Viničani prisluhniti govoru v narečju celo na slovenski kulturni praznik.

Dajmo času čas in jeziku tisto mesto, za katero so se skozi dolga stoletja borili naši številni jezikoslovci.

V. A.

KOČEVSKO REKO OVIRA PRETEKLOST

KOČEVJE — Več kot štiri desetletja zaprti območje Kočevske Reke močno obremenjuje sedanost te krajevne skupnosti. Čeprav se ve, da je območje odprto in svobodno za gibanje, medtem ko to ne velja za sosednjo Gotenico, pa v te kraje zaide le malokdo. V centru je urejena restavracija z dobro hrano, še posebej pa je vabljivo smučišče v vasi Borovec s simbolično ceno za dnevno karto. Zelo veliko pa za ta kraj prispeva tudi podjetje Snežnik.

Tu in tam je slišati pomisleke glede enot slovenske vojske »Moris«, čes staro uniformo je zamenjala nova. Toda domačini povedo, da zelo dobro sodelujejo z njimi, fantje jim tudi radi pomagajo pri različnih delih.

M. G-č

Marko Voljč diplomatsko kratek, toda zelo jasen

Zanimivosti s ponedeljkeve predstavitvene novinarske konference kandidata za mandatarja

Na ponedeljki tiskovni konferenci, ki so jo neodvisni poslanci, predlagatelji mag. Marka Voljča za mandatarja, pripravili za njegovo promocijo v republiški skupščini, je bil le-ta v svojih odgovorih na vprašanja novinarjev diplomatsko kratek in jasen, ne glede na to, da nekatera vprašanja niso bila na novinarski ravni za takšno, nedvomno resno priložnost.

Za primer naj navedem, da je bilo za nekoga »zanimivo«, kako to, da se g. Voljč ni odpovedal vabilu, ko ne more podati obširnejšega programa in kaj pravi na to Svetovna banka, on pa je odvrnil, da je vse prišlo zelo naglo in da je imel do danes premalo časa; imeti mora še vrsto razgovorov in se seveda šele tako pripraviti za predstavitev svojega programa skupščini. Da se ni odpovedal vabilu, temu Svetovna banka ne more nasprotovati, ko gre za »mojo deželo, ki se je komaj osamosvojila«. Razume pa se, da bi v primeru, da dobi mandat in ga sprejme, ne bo mogel biti več zaposlen v Svetovni banki.

Druga je spet zanimalo nadvse »bistveno« vprašanje: Kdo bo plačal te velike stroške njegove poti v domovino? Za »krajcar« je dobil »krono«: »Za potovanje izkoriščam dopust in potnično plačam, kot vsakokrat, sam!«

Kolegijo iz Hrvaške je zanimalo: Glede na to, da v Sloveniji ta čas ni ravno privlačno zamenjati premiera, kakšen motiv je vendarle bil, da je prišel? Odgovor: »Danes sem star 42 let in 2 dni. K Svetovni banki sem šel za dve leti, ne za več, pa se je zavleklo na 13 let? Ali je potreben še kakšen drug motiv?«

Stavkajmo tako, da še delamo!

Javni poziv sindikata gozdarjem in gozdnim gospodarstvom, naj nadaljujejo z delom v skladu z veljavnim zakonom o gozdovih in gozdnogospodarskimi načrti

Republiški odbor Sindikata gozdarstva Slovenije je na 10. seji 11. februarja sprejel naslednji sklep: »Člane Sindikata gozdarstva Slovenije, delavce in direktorje Gozdnogospodarskih organizacij javno pozivamo, da zaradi zaščite lastne socialne varnosti, ohranitve delovnih mest in javnega interesa nad gozdovi nadaljujejo z delom v skladu z veljavnim Zakonom o gozdovih in veljavnimi gozdnogospodarskimi načrti«

Zgodovina aktivnega diskriminacijskega odnosa politične oblasti do zaposlenih v gozdarstvu se začne s sprejetjem zloglasnega »Zakona o začasni prepovedi sečnje v gozdovih in družbeni lastnini...« z dne 2. 7. 1990. Če smo tedaj še verjeli, da je bil takšen ukrep pogojen tudi s pričakovano zaščito prizadetih državljanov, ki jim je bilo krivično odvzeto premoženje, nas nove zakonske odločitve postavljajo na »trdnješa« tla. Določila zadnjega odstavka 19. člena v povezavi z 20. členom Zakona o denacionalizaciji so v celoti odpravila zagotovilo vlade, da bo z novo zakonodajo zagotovila popraviljanje povojnih krivic brez povzročanja novih. Prav tako pa so navedena določila v celoti potrdila že javno politično poznanе namene vlade o politični likvidaciji gozdnih gospodarstev. Operativno izvedbo teh namer najizrazitejše potrjujejo Odlok o spremembi odloka o upravljanju gozdov v družbeni lastnini, za katere

Zakon o denacionalizaciji določa obveznost vračanja, da izvedbe denacionalizacije.

Ne glede na to, da je bila tudi ta sprememba javno politično izsiljena (SZK-LS), si je tako izrazilo dilematsko potezo vlade mogoče razložiti le s političnim ciljem likvidacije gozdarstva še pred novimi volitvami. Očitno je vlada grobo presegla ustavna določila zaradi nabiranja volilnih glasov v korist po-

NENASITNA DRŽAVNA BLAGAJNA POPUSTILA

LJUBLJANA — Kdor želi vladati, mora znati predvidevati in delati z mislijo na konec. Tega ne bi mogli trditi za slovensko finančno ministristvo, ki je z novim zakonom o promemnem davku v lesarstvu obdavčila vsak medfazni izdelek, ne oziraje se na stopnjo obdelanosti lesa. Lesna industrija je ostro protestirala proti temu nesmislu (DL 13. februarja: »Katastrofa za lesno industrijo«, odprti pismi Novolesa in Stillea) in k sreči hitro dosegla popravek. Finančno ministristvo bo, kot je objubiljeno, v najkrajšem času spremenilo pravilnik o obdavčevanju prometa z lesom, tako da bo v prihodnje treba plačati davek le enkrat, lesu pa je s tem priznано, da je reprodukcijski material. Pametnemu dovolj, bi rekli Rimljani.

sameznih političnih strank in za pričakovano materialno korist teh strank.

Ob splošnih političnih posledicah omejene zakonodaje pa velja opozoriti na ključne katastrofalne razsežnosti negativnih posledic v ekonomsko zelo načetem gospodarstvu mlade države. Že dosedanja cena posledic »Zakona o prepovedi sečnje...« posredno močno prizadeva vse davkoplačevalce. Tudi posledice znotraj gozdarstva in lesne industrije so znane, vendar javnosti precej varovane.

V normalni pravni državi si zakonodajalec ne more privoščiti priprave in predlaganja v sprejem takšne zakonodaje, ki je vsebinsko popolnoma v nasprotju z veljavno zakonodajo. Še huje pa je to, da zakonodajalec, ki bi moral varovati interese večine državljanov, s takšnim načinom predlaganja zakonov v sprejem varuje interese le enega dela prebivalstva, s tem zavajaj parlament in povzroča nove krivice. Posledice? Te seveda niso važne! Komu mar, če se ob vse večjem številu brezposelnih med njimi najde še dva tisoč delavcev — gozdarjev in nekaj tisoč članov njihovih družin, komu mar, da delavec od zanjamčene plače plačuje davek na dohodnino, nekdo drug pa seka in prodaja les brez prometnega davka? Nam gozdarjem je: Silijo nas, da se odpovemo lastni

NOVA KNJIGA

LOKVICA — Uspešni belokranjski ljudski pisateljici Mariji Nemanič iz Lokvice pri Metliki bo letos znana Mohorjeva družba iz Celovca izdala knjigo črtic. Knjigo bo za tisk pripravil Vinko Ošlak. Nemaničeva je več svojih zgodb poslala tudi celjski Mohorjevi družbi, od koder pa še ni dobila odgovora.

SMRTONOSNO JAJCE — Pri Staroveški Pepci iz Stare vasi pri Bizeljškem je morala pod nož kura, ki je imela v sebi preveliko jajce, da bi ga lahko znesla. Jajce, ki ga vidite na sliki in priloženi s škatico vžigalic, je tehtalo 18 dag, visoko je bilo 81 milimetrov in premera 63 milimetrov. Kot zanimivost pa še to, v tem jajcu je bilo še eno jajce normalne velikosti. Kar je preveč, je pa preveč — za kuro je to pomenilo smrt. (TOMO HRIBAR, UL. A. Salmič 75, 68273 Leskovec)

eksistenci in obstoju. Zato ne pristajamo na presežne delavce, ne pristajamo na takšen odnos do gozdarstva in še posebej do gozda, saj z ničemer nismo krivi za takšno stanje. Do sedaj smo se odpovedali stavki, protestnim shodom, do sedaj smo opozarjali in prosili, sedaj ne bomo več! Jasno smo povedali, da smo za to, da se gozd vrača v naravi samo kmetom. Ves čas smo dobivali garancije, da bo res tako, toda zgodilo se je drugače. Prevladali so ozki politični interesi. Vsa stvar se je spolitizirala do največje možne mere. Stroka nima nobene besede. Kakšna ironija! Najbolj znani gozdar na Slovenskem (oče sistema sonaravnega gospodarjenja z gozdovi) dr. Mlinšek je znanstveni ambasador Slovenije, doma pa...?

Zelo ogorčeni smo se odločili za ta javni poziv, ki pomeni hkrati poziv za spoštovanje veljavne zakonodaje in hkrati poziv na stavko proti zakonodaji, ki je v nasprotju s prvo, na ta način, da delamo!

Sindikata gozdarstva Slovenije
Republiški odbor

PREKINJENO DOBRO SOSESTVO OB KOLPI

DOL PRI PREDGRADU — Prebivalci od Podplanine pa do tega kraja na območju kočevske občine, ki bivajo ob Kolpi, ugotavljajo, da so v preteklosti mnogo storiли za tesno povezavo s prebivalci na drugi strani teke. Državna meja, uvedena v oktobru minulega leta, pa je povzročila vrsto težav, ki jih sami ne morejo rešiti. Poleg ostalega medsebojnega povezovanja je bilo ob Kolpi zgrajenih več mostov, ki so pomenili prijatelstvo. Čez noč pa so vsi ti mostovi postali ovira za sožitje. Ljudje se zavzemajo, da bi vsa nerešena vprašanja, ki se pojavljajo v vsakodnevnem življenju, vodstvo slovenske države v sodelovanju s predstavniki hrvaške republike čimprej rešilo tako, da bi imeli ljudje ob Kolpi čim manj nevednosti.

V. D.

Slavil bo le sv. Birokracij

Nepotrebna pisarija

V Dolenskem listu sem bral, da bodo morali vsi upokojenci prijaviti svojim občinskim upravam za družbene prihodke, kakšne dohodke so imeli v letu 1991. Vse regionalne skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja bodo svojim upokojencem poslane potrdila, kakšne vsote denarja so na račun pokojninskih prejemkov sprejeli v lanskem letu. Ta potrdila bodo z izpolnjenim obrazcem poslali do 31. 3. 1992 svojim občinskim davčnim organom. Vseh upokojencev v Sloveniji je nekaj nad 400 tisoč, in če bodo vsako potrdilo frankirali s 5 SLT, bo PTT Slovenije dobila nekaj nad dva milijona SLT iz revne blagajne skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Vprašam se, koliko mesečnih pokojnin tistih, ki imajo varnostni dodatek, pomeni ta vsota denarja.

Manj papirja in manj denarja bi potrošili, če bi območne SPIZ poslale občinskim upravam za družbene prihodke skupni spisek za upokojence, njihove občane. Tako ne bi noben slovenski upokojenec pozabil prijaviti svojih dohodkov in preteklem letu, prav tako ne bi bil nihče zaradi okorelih birokratov kaznovan zaradi neprijave. Za tiste upokojence, ki jim je pokojnina edini dohodek in sredstvo za preživljanje, bi odpadli prijavi obrazci, kolikor niso potrebni priloženi računi zaradi olajšav.

Imam občutek, da bo okorela birokracija pobrala več denarja, kot se ga bo nabralo zaradi upokojenskih pokojnin v državno blagajno. Verjetno tudi kmečki davki ne bodo dali takih rezultatov, na kakršne računajo davkarji in vedno prazna državna blagajna. Le sv. Birokracij bo slavil zmago s svojimi birokratskimi častilci!

KAREL ZORKO

Ogorčenje SNS

Ob dogodku na Jesenicah

Slovenska nacionalna stranka je z ogorčenjem sprejela novice, ki jo danes podrobno objavljajo Slovenske novice v zvezi s sobotnim dogodkom na Jesenicah. V soboto, dne 15. februarja, je maskiran neznanec sredi belega dne v podhodu med Tomšičevo in Titovo cesto na Jesenicah napadel poverjenico oziroma aktivistko Slovenske nacionalne stranke ter ji začel groziti s hladnim orožjem. V bližini prostorov Stranke za enakopravnost občanov ji je dal v srbskem jeziku vedeti, da bo bolje zanjo in za njeno družino, če se preneha ukvarjati s političnim delovanjem in prid slovencev, saj jo v nasprotjem čaka pot na Hrvaško, kjer bo kot Slovenka dobrodošlo blago za zabavo z dolgočasnim četnikom. Incident ima nedvomno politični predznak in več kot očitno je postalo, da so v nekaterih slovenskih krajih tako imenovane nacionalne politične strasti že pripeljale do vrelišča. Zato Slovenska nacionalna stranka od slovenske policije zahteva takojšnjo zaščito Slovencev, od slovenske vlade in parlamenta pa revizijo zakona o državljanstvu, še posebej pravno spornega 40. člena v prehodnih določbah. Menimo, da bi slovenska policija morala skrbeti za varnost Slovencev, predvsem pa iz svojih vrst odstraniti jugoslovanske usmerjene neslovence, kar je morda ravno vzrok zaradi katerega jim to očitno ne uspeva. Če članom Slovenske nacionalne stranke ne bo zagotovljena osebna varnost, bo Slovenska nacionalna stranka za varnost prisiljena poskrbeti sama.

predsednik
ZMAGO JELINCIC

• Če govorimo o obstoju, bomo Slovenci v prihodnje v večji nevarnosti, kot smo bili pod Avstrijo oz. bivšo Jugoslavijo. (Urbančič)

• Čas herojstva je za nami, nastopil je čas podgan. (Urbančič)

• Tržišče zapusti samo tedaj, ko si z njega izrinjen, nikoli prostovoljno. (Gobec)

Hrvaški begunci se vračajo domov

Število socialno ogroženih družin se v kočevski občini veča — Zahvala

Občina Kočevje je sprejela v lanskem letu 480 hrvaških beguncev. V mesecu novembru je bilo število največje. Z letošnjim januarjem so se prve družine že pričele vračati na Hrvaško. Konec januarja jih je ostalo pri nas le še 100. Poleg 77 starih je trenutno še 5 novih. Tisti, ki so še ostali v naši občini, imajo v večini primerov porušene domove ali pa v njihovih občinah še ni varno.

V našem RK pa so se pretekli teden oglašali pribegli posamezniki iz BiH, predvsem iz Šanskega Mosta. Čeprav so prosili, jim nismo mogli dati statusa beguncev, ker niso izpolnjevali sedaj veljavnih kriterijev. V naši občini res nismo imeli največjega števila beguncev, toda prvih 100 smo sprejeli že avgusta. Večkrat smo bili v žamgi z nastanitvijo, s preselitvami, z oblačili, obutvijo, naj-

večkrat pa s hrano. Tu smo velikokrat koordinirali s Karitas.

V imenu predsedstva RK Kočevje se zahvaljujem vsem občanom in podjetjem, ki so na kakršenkoli način pomagali. Zahvaljujemo se za finančno pomoč: SDK Kočevje, OŠ Kočevje, Lekarni Kočevje, Snežniku Kočevska Reka, Osnovni šoli Vas-Fara, Krajevni skupnosti Oslinca, časopisu Dnevnik in posameznikom. Za veliko količino hrane se zahvaljujem vsem občanom, ki so jo darovali v najtežjih dneh v vseh trgovinah Merkatorja — Trgoprometa v mestu in poslovalnicah.

Prijatelji pobratene občine Dolina pri Trstu so zadnje dni v decembru pripeljali nad 1000 kg raznovrstne visoko kvalitetne hrane in plenice. Darovali so posamezniki in podjetja. Posebej se jim bomo zahvalili še v Primorskem dnevn-

niku. Seveda je nad vsem dogajanjem v občini ves čas bdel še RK Slovenije. Z ozirom na število hrvaških beguncev je pošiljal hrano v paketih, skupno število 359. Priskočil mu je na pomoč tudi mednarodni RK (iz Nemčije, Belgije, Nizozemske, Avstrije in Danske).

Zahvaljujem se tudi štirim družinam, ki so sprejele nepoznane begunce na svoje domove. Ravno tako podjetju Gozdnega gospodarstva Kočevje za darovana dva štirim družinam in podjetju Merkator, Kmetijsko gospodarstvo Kočevje, poslovni enoti Livold, za darovano mleko ter podjetju Žito za darovani kruh. Ne smem pozabiti zahvaliti se družinam, ki so sprejele na svoj dom sorodnike, nekaj pa tudi znancev. Vemo, da s paketi še zdaleč nismo poplačali vseh stroškov.

Na žalost se je v drugi polovici lanskega leta zelo poslabšalo finančno stanje nekaterih kočevskih družin. Iz meseca v mesec se je večalo število delavcev, ki so ostali brez dela. Ob koncu decembra je bilo na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih 1.200 nezaposlenih občanov, ob koncu januarja letos pa 1.300. Zato smo na RK Kočevje že lani ustanovili komisijo za socialno ogrožene občane. Ker je v občini 400 nezaposlenih posameznikov, ki ne dobivajo nobene oblike pomoči, smo se že lani odločili, da najprej iz njihovih vrst izberemo posameznike in družine za dodelitev pomoči, predvsem v hrani. Do sedaj smo razdelili pomoč 123 družinam in nekaj posameznikom, ki so samski. Hrano sta nam omogočila RK Slovenije in pobratena občina Dolina pri Trstu.

STANKA ŽAGAR,
podpredsednica RK Kočevje

SAMOSTOJNO DO SPOZNAVANJA

VAS-FARA — Na osnovni šoli Vas-Fara so ob kulturnem prazniku pripravili celodnevni kulturni dan. Na njem so učenci s samostojnim delom in igro pridobili veliko novih spoznanj. Posamezne skupine učencev znotraj oddelkov in nato posredno vsi učenci so zvedeli veliko novega o Prešernu, Ivanu Tavčarju, Jožetu Plečniku in o gradovih na kočevsko-ribniškem območju. Rezultati tega dela, javno prikazani, dajejo zdaj potrebno toplino stari, sicer hladni farski šoli. Rdeča nit vsega dela tistega dne pa je bila knjiga, in sicer kako jo uporabljati, kako priti do potrebnih informacij in kaj knjiga pomeni človeku.

F. C.

MOJCA MOLAN

Manifest zoper diletantizem

Preteklo soboto je bila v novo-meškem Domu kulture okrogla mi- za o možnostih kulturnega razvoja v Novem mestu. To vprašanje je voditeljica pogovora Jerca Jež za- stavila gostom, občinskemu minist- ru za kulturo Danijelu Brezovarju, tajnici ZKO Staši Vovk, direktorici Doma kulture Miri Maljuni, Jovu Grobovšču z Zavoda za varstvo nar- avne in kulturne dediščine, ravnatelju Dolenjskega muzeja Bojanu Božiču in ravnatelju Študijske knji- žnice Mirana Jarca Janezu Mežanu.

Brezovar je pojasnil vlogo občinskega ministrstva za kulturo, ki je predvsem finančni spodbujevalec, trudi pa se tudi, da bi Novo mesto dobilo gledališki prostor, bodisi s prizidkom k Domu kulture, adap- tacija bivšega Doma JLA ali pa celo v nekdanjem Narodnem-sokolskem domu. Objubil je, da bo letos nekoliko več denarja za kulturo, razpisali bodo celo dve stipendiji. Vovkova je pojasnila, da je izobra- ževanje danes odvisno predvsem od zanimanja in zmožnosti Novomeš- čanov samih, saj ZKO težko omo- goči denarno pomoč. Božič je po- jasnili, da je vzrok, da je v muzeju in galeriji nizek obisk, bodisi v pre- majhni agresivnosti do občinstva ali pa nezadostni kakovosti. Maljunova je potožila nad prostorsko stisko Doma kulture, Mežan pa je pred- stavljal Študijsko knjižnico kot usta- novo, ki namerava ob knjižničar- skem postati tudi informativno središče. Grobovšek je ugotovil, da je Zavod za varstvo naravne in kul- turne dediščine še najmanj ustvar- jalna kulturna institucija, saj se uk- varja predvsem z restavracijam. Po njegovem je kriza kulturnega življenja v Novem mestu tudi po-

sledica nezadostnega komunicira- nja potencialnih ustvarjalcev med seboj in z ustanovami, ki bi njihovo delo promovirale.

• Sredi pogovora je vstopila gle- dališka skupina novomeške gim- nazije za inscenatorjem in režiser- jem Matjažem Bergerjem. V verni avantgardistični maniri futurizma so prebrali protestni manifest zo- per diletantizem novomeških kul- turniških ustanov in ljudi, ki tam delajo. Protestirali so tudi zaradi brezbržnega odnosa do njih, ki so, citiram: »...edina profesiona- lna gledališka skupina v Dolenj- skem.« Odpovedali so se nasto- pom, dokler domnevni diletanti ne odstopijo, ter demonstrativno odšli. Dogodek je zbrane nekoli- ko šokiral in naelektril ozračje. Vendar se je izkazalo, da je bila akcija gledališnikov, kljub precej grobim in neargumentiranim za- htevam po odstopih, konstruk- tivna. Pray takšno ekstremno de- janje je najnuj potrebno, saj s svo- jo uporno in vzvišeno naravo od- lično provocira zaspane provin- cialne duhove zbledelega kultur- nega življenja.

V nadaljnji razpravi je občinstvo, ki je bilo skoraj izključno študent- sko, zahtevalo več prožnosti in po- moči, seveda pa si bodo mladi naj- prej pomagali sami, zlasti v Mladin- skem kulturnem centru. Po Grobov- škovem mnenju so tovrstne zahteve povsem upravičene. Kulturniške institucije namreč niso same sebi namen in morajo biti pod pritiskom potrošnikov umetniških storitev.

TOMAŽ BRATOŽ
Novo mesto

Neosveščeni uporniki ali ne?

Na rob ponovnemu sporu med KS Orehovica in javnim podjetjem Komunala

Glede na pritiske, ki smo jih v zad- njem času deležni, smo krajanj Oreho- vica dolžni pojasniti in postaviti na pra- vo mesto nekatera dejstva, ki širši javnosti niso znana.

O sporu med KS Orehovica in jav- nim podjetjem Komunala je v Dolenj- skem listu pisalo že 30. januarja letos. Krajanj Orehovice smo bili tedaj ozna- čeni kot tisti, ki se edini upiramo orga- niziranemu odvozu smeti iz naših vasi, s tem pa tudi ekološki usmerjenosti naše države in seveda sistemu nasploh. Jasno je, da so bila previdno zamolčana dej- stva, ki neizpodbitno govorijo kraja- nom Orehovice v prid.

Naj osveščimo dejstva. V začetku de- cembra lani smo prejeli pismena navo- dila za organiziran odvoz smeti iz naše KS. Pisanje je med krajanj vzbudilo močan odpor, nakar smo Komunali poslali petico, v kateri smo izrazili ne- strinjanje.

Druga stran se je odzvala zelo hitro in že 19. 12. 1991 je bil v Orehovici zbor krajanj, na katerem so predstavi- niki občine in Komunale pojasnili svoja stališča. V nabito polni dvorani so takoj prišla na dan poglobljena razhajanja, pri čemer krajanj nismo sprejeli pavšalnih obrazložitve naših gostov, saj enostav- no niso vzdržale glavnega argumenta. Ta pravi, da takih odpadkov, ki bi jih glede na poslana navodila sploh smeli metati v že dostavljene kontejnerje, kmečka gospodarstva skorajda nimajo, za odpadke, ki se v naših krajih pojav- ljajo v večjih in zaskrbljivih količi- nah, pa je sistem, ki ga je vpeljala Ko- munala, popolnoma neustrezen. Še bolj nas je v naslednjih tednih vznemirilo dejstvo, da je Komunala mirno nado- lejvala z odvozom smeti, kot da se ni nič zgodilo.

Ko smo konec januarja letos po pošti prejeli enake formularje za obračun in odvoz smeti, je moralo priti do nasled- njega sestanka, ki pa sta se ga tokrat udeležila predstavnika občine in Ko- munale, ki ju na prvem sestanku ni bilo. Tako smo morali ponavljati vse že izre- čeno pa tudi ozračje je bilo dosti bolj naelektreno. Če je predstavnik Komu- nala na začetku pogovora še kazal raz- umevanje, je to počasi izginjalo, slišali pa smo tudi namige o prisili s strani občine, mogoče pa je bilo tudi jasno razbrati namig o »upornikih« in naši »neosveščenosti«.

Poudariti je namreč treba, da je ravo KS Orehovica že precej let pred uvedbo »organiziranega odvoza« kot edina krajevna skupnost v občini priče- la samoiniciativno skrbeti za reden, or- ganiziran odvoz smeti.

Za reden in koordiniran odvoz je krajevna skupnost skrbela od leta 1987 in tak odvoz je bil za naše krajanj vseh teh pet let popolnoma zadosten, saj je poskrbel tako za steklo, plastične vreče in embalažo kot tudi za večje kosovne odpadke. Omemba divjih odlagališč (v istem časopisnem članku) postane na- slednja velika manipulacija z bralci Do- lenjskega lista tisti trenutek, ko jim lah- ko postražemo s podatkom, da obstaja v Celotni KS Orehovica le še eno samo divje odlagališče smeti (in še to je tren- utno v sanaciji), ne pa skoraj dvesto.

Zaskrbljena SDP

Ob uveljavljanju nazor- skih meril pri izboru us- tavnih sodnikov RS

SDP Slovenije je zgrožena in zaskrb- ljena, je poudaril Peter Bekež, podpre- sednik SDP Slovenije, na današnji no- vinarski konferenci, nad uradnim uvel- javljanjem nazorskega kriterija — to celo po zaslugi predsednika slovenske vlade — pri izboru ustavnih sodnikov. Neupoštevanje strokovnih kriterijev ute- gne povzročiti nezaupanje v to po- membno ustanovo mlade slovenske države.

Dr. Boštjan M. Zupančič, profesor na Pravni fakulteti v Ljubljani, je po- udaril, da sta nedovisno sodstvo, ki mo- ra soditi po zakonih, in ustavno sodišče, ki presoja ustavnost zakonov, najpo- membnejši ustanovi varovanja vseh vrst manjšin pred tiranijo večine. Ustav- no sodišče je bistven element pravne države. Izjava g. Peterleta kaže na neraz- umevanje vloge ustavnega sodišča, ki ne odloča samovoljno, temveč stro- kovno, skladno z ustavo in naravnim pravom. Svetovni nazor nima nič opravi- ti z vlogo ustavnega sodišča. Nazor večinskega belskega prebivalstva npr. v Alabami, ki je npr. rasističen, bi po Pe- terletovem mnenju moral determinirati pretežno zavest ustavnega sodišča v Alabami. V resnici pa je naloga ustav- nega sodišča, seveda, ravno v varovanju vsakogar pred rasizmom! Za demokra- tično prihodnost Slovenije je izredno pomembno, kdo bo sedel v ustavnem sodišču, ali pravni strokovnjaki, vezani na obče pravne norme, ali pa nazorsko opredeljeni strokovno povprečni so- dniki.

NATAŠA KOVAČ

kolikor jih je bilo pred leti in za katerih očiščenje smo poskrbeli krajanj sami! Javno odlagališče odpadkov Leskovec se nahaja prav v naši KS in dobro nam je znano, da Žerjavinski potok, v kate- rem je prišlo nedolgo tega do pomora rib, izvira prav na tistem območju.

Dobri vtisi z oglada, predvsem pa le- pi obeti glede namenov in novih spoz- nanj Komunale, ki nam jih je na tokrat- nem sestanku sprdal naš delegat, so kaj kmalu zbledele spričo trmatega vztra- njanja predstavnika podjetja pri sedaj- njem načinu odvoza, s čimer so bile po- novno brez argumentov zavrnjene vse naše pobude in pripravljenost za sode- lovanje. Dejstvo je namreč, da krajanj v nobenem trenutku nismo nasprotovali odvozu samemu oziroma »skrbni« Ko- munale za čisto okolje, od samega za- četka pa smo prepričani, da našim po- trebam (in na splošno potrebam kmeč- kega prebivalstva) njen sistem ne ustreza. Če natančneje pregledamo za- devo, nismo več daleč od trditve nekega našega krajanja, ki je dejal, da gre Ko- munali predvsem za to, da razpošle po- ložnice in pobere čimveč denarja, ne glede na to, ali smeti so ali ne. Sedanji odvoz namreč pričajo, da Komunale niti najmanj ne skrbi, da so kontejnerji v glavnem popolnoma prazni.

Tudi sklicevanje na stroko, ki boja zahteva kontejnerski odvoz, je izzvene- lo precej v prazno, saj je predstavnik Komunale nekaj predtem glasno pove- dal, da »so storili napako, ko niso sli med ljudi in ugotovili njihovih resni- nih potreb«. Sklep sestanka, po katerem krajanj zahtevamo tako odvoz odpad- kov na način, kakršen je pri nas v praksi in preizkušen že toliko let, kakor tudi dokončni odvoz smetnjakov-kontejner- jev, ki so v pretežno kmečkem okolišu sami sebi namen, je torej zelo logičen.

Kako bodo ta vozil dokončno raz- vozjali, seveda ni znano, želimo pa si, da se javno podjetje Komunala do naših zahtev v bodoče ne bi več obnašalo to- likan ignorantsko, saj bo sicer prišlo do resne dileme, kdo je zaradi koga tu. Da pri vsem tem ne bo ostalo, nam daje ve- deti dopis izvršnega sveta občine Novo mesto z dne 26. 11. 1991, odposlan (ci- tat) »v zvezi s težavami pri uvajanju rednega prevoza odpadkov iz KS Ore- hovica in KS Šentjerneja in na predlog sekretariata za varstvo okolja in ureja-

nje prostora«, katerega sklep številka 6 se glasi: »Pri razporejanju sredstev za namene KS upoštevati kooperativnost KS na področju ravnanja z odpadki.« (!) Ironična ugotovitev!

V resnici vse to močno diši po mo- nopolizmu in lažni demokraciji, zlasti pa nas spominja na čase, za katere smo bili prepričani, da so že preteklost.

Krajevna skupnost Orehovica
(zapisal Bern Jurečič)

Primorke navdušene nad Glažuto

Škoda, da ta kotiček od- krijejo le nekateri

Hvala sem Valu 202 in Ljubljans- kemu dnevniku, da sta me opozorila na sneg v kočevskih gozdovih in na možnost bivanja v gozdarski koči na Glažuto. V njej gospodarita Nešo in Ma- rica Stekič. Vsega je v izobilju: sonca, dobre volje, hrane in pijače.

V tem kraju nimajo velikih sedežnic in žičnic, zato pa imajo majhno priro- čno vlečnico, ki zadostuje za ne preveč zahtevne smučarje. Nimajo hotela s tremi zvezdicami, imajo pa prijetne to- ple sobe s pogradi in pravo planinsko vzdušje.

Imajo tudi dva psa, ki sta v zabavo otrokom. In da ne pozabim na konje! Kaj bi me tri počele, ko smo se naveliča- le smučanja, če ne bi bilo Janija, Roka in Petra. Z njihovimi konji smo jahale in se vozile s kočijo. Žal je premalo snega po poteh, da bi se peljale s sanmi. Otrokom na Glažuti sploh ni dolgčas in lahko jih pustiš zunaj, ne da bi se bal, da ti kam padejo ali se zgubijo. Povrh vsega pa iz Kopra sploh ni daleč. Čez Unec, Cerknico, Mali Log in Loški Po- tok smo se po dobrih cestah pripeljale prej kot v dveh urah.

Nikar ne mislite, da delam reklamo za Stekiče in njihov dom. Te oni ne po- trebujejo. Le rada bi, da bi še kdo od bližnjih in daljnih Slovencev našel ta prelepi kotiček.

DRAGUŠKA LILJA-RUPNIK
Koper

POIŠČIMO SLOVENSKEGA KLJUKECA

MIRNA — Neodvisni in suve- reni slovenski Kljukec z Mirne raz- pisuje natečaj za izvorno otroško laž in za najbolj debelo ljudsko laž in poseben natečaj, ki ponuja držav- ljanom Slovenije, da izberejo Kljukca leta. Pogoji pa so naslednji: predlagate lahko samo tiste, ki so pooblaščen, da v imenu drugih stranke, parlamenta in drugih po- dobni asociacij dajejo slovenske- mu narodu izjave, zagotovila, ob- ljube in druga mašila, predlagani kandidat mora imeti ime, priimek in funkcijo. »Trud in zasluge« pre- dlaganega morajo biti dokazljive. Pisci naj napišejo tudi svoje ime, priimek in naslov, otroci tudi, koli- ko so stari. Prispevke pošljite do 21. marca na naslov: Zveza kulturnih organizacij Trebnje, Kidričeva 2, 68210 Trebnje, s pripisom: »za Kljukca«. Razglasitev rezultatov, podelitev nagrad in promocija Kljukca leta bo na javni prireditvi v Trebnjem, 1. aprila letos. Za naj- boljše dolensko domisljico bo Do- lenjski list prispeval enoletno nar- očno.

• Menimo, da je bila kulturna po- litika v preteklem letu ponižna služ- kinja revanšizma. (Novi kolektivizem)

• Žal mi je, toda moram reči: Slo- venci ste se prenahtili. (N. Beloff)

• Politika je v tem, da enostavno dejansko stanje tako zapletemo, da vsi kličejo novega poenostavljalca. (Guareschi)

»Po njih delih ji boste spoznali«

Pogovor s poslanko Sonjo Lokar o ideji komunizma pa tudi o solzah — »Bo- lezni političnega predstavnštva so večne, zato svetopisemski nasvet«

Na Dolenjskem izvoljene poslance SDP v družbenopolitičnem zboru re- publiške skupščine Sonje Lokar bral- cem ni treba posebej na novo pred- stavljal, saj se v skupščini pogosto oglašajo, svoje misli in poglede, ki vzbujajo pritrilna pa tudi odklonilna mnenja, objavlja tudi na straneh na- šega časopisa. Zanj je še posebej značilno, da ne beži od nevspešnih vprašanj, zato jo vprašujem kar naravnost:

Kaj je z idejo komunizma, ki je v 19. in 20. stoletju prežela človeštvo, sprožila vrsto krvavih revolucij, zdaj pa je — zaradi gospodarskega zloma tako imenovanih socialističnih držav — v zatonu. Je bila to le prazna vera revnih slojev prebivalstva v njihovo skorajšnje boljše življenje na zemlji, podobna drugim veram v lepše po- smrtno življenje, ali uresničljiva te- oretska zamisel?

— Ideja o družbeni enakosti ljudi že na zemlji, ki je gotovo bistvena za komunizem, je stara precej več kot petsto let. Došlo je trajalo, da se je iz sanjarj redkih utopistov preoblikova- la v družbeno gibanje in potem še v politične sisteme te ali one variante socializma. Ko govorimo o koncu komunizma, govorimo predvsem o slednjem — o porazu političnih si- stemov, ki so temeljili na vsiljeni ideji enotnosti, na političnem monopolu »avantgarde« nad »delavsko državo«, na prisiljevanju k enakosti pri ustvar-

janju, odločanju in celo pri zadovo- ljevanju potreb, na organizacijski megalomaniji in paničnem strahu pred vsako privatno lastnino in za- sebno pobudo. V svetu kapitala, meznega dela, brezposelnosti, v sve- tu, ki goji roparski odnos do narave in kjer je sleherno živo bitje samo sred- stvo, ne pa vrednota in cilj, človek ostaja odtujeno, ponižano in nemoč- no bitje. Nobeden od velikih proble- mov človeka in človeštva, iz katerih se je rodila ideja komunizma, torej ni razrešen, po razrešitvi pa ne vpije nič manj.

• Vse več znamenj priča, da se v Sloveniji začena zgodnje obdobje kapitalizma, ki ga je Evropa prebolela že pred stoletjem, pa še vedno pesti njen zgodovinski spomin. Letos mi- neva 120 let od podobnih časov, v kakršne bredemo mi — jubilej roj- stva, kratkega življenja in smrti Pariš- ke komune. Tega jubilejnega dogo- dka se ni spomnilo nobeno slovensko javno glasilo. Iz francoščine si preved- la volilni razglas Centralnega komite- ja pariške narodne garde. Kaj misliš o vsebini tega razglasa? Je poučna tudi za današnje slovensko rabo?

— Nisem prepričana, da se v Slo- veniji začena obdobje zgodnjega ka- pitalizma. Prej gre za obliko južno- ameriškega, torej odvisnega kapita-

• IZ VOLILNEGA RAZGLASA PARIŠKE NARODNE GARDE — Bajte se čvekačev, ki ne znajo preiti k dejanjem; pripravljeno so žrtvovati vse za govor, za govorniški učinek in za duhoviti domislek. — Ogibajte se tudi tistih, ki imajo preveč, kajti le redkokdaj je bogatin pripravljen imeti delavca za brata. In končno, poiščite iskreno pre- pričane ljudi, može iz ljudstva, odločne, delavne, ki imajo zdravo pamet in so priznani poštenjaki. — Odločajte se predvsem za tiste, ki ne bodo barantali z vašimi glasovi: resnična zasluga je skromna in dolžnost volivcev je, da poiščejo prave ljudi, ne pa dolžnost teh, da se ponujajo.

lizma, ki poleg brezpravnosti in revš- čine za delavce prinaša tudi ekonom- sko, kulturno in politično odvisnost družbenih elit in s tem slovenskega naroda v celoti. Tak razvoj je nespre- jemljiv in nevzdržen predvsem za mezne delavce, fizične in intelek- tualne, za vse večjo armado brezpo- selnih, za mladino, za ženske, pred-

vsem oni so tisti, ki bodo morali — politično organizirani, seveda — odgovoriti na vprašanje, kako razviti in uresničiti drugačno razvojno alter- nativo — alternativno ne samo demo- kratične, ampak tudi ekonomske uspešne, socialno pravične, ekološko uravnotežene, suverene Slovenije. Zato je pomembno, da si na volitvah, ki so pred nami, zagotovijo dovolj re- prezentativno in dovolj veliko zastop- stvo v novi slovenski skupščini.

Kar zadeva volilni razglas CK Na- rodne garde Pariške komune, pa mu nimam kaj dodati: bolezn političnega predstavnštva so očitno večne. Toda naše druge demokracije, večstran- karske volitve dajejo volilcem v roke škarje in platno, in če se bodo držali svetopisemskega izreka — »Po njih delih ji boste spoznali«, se po dveh letih izkušnje s strankarskimi veljaki in nespremljanjem programskih ob- ljub v dejanja ne bodo težko odločali.

• Jugoslavija se te je zapomnila po solzah, ki jih je na tv ekranih videla na tvojem obrazu, ko si v sestavu slo- venske delegacije zapuščala zadnji kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Kaj si takrat občutila, kaj misliš o takratnem demonstrativnem odhodu s kongresa danes?

— Jokala sem nad neizmernostjo človeške neumnosti, nad nesposob-

nostjo ZKJ, da bi se kaj naučila iz svo- je lastne zgodovinske izkušnje, nad dejstvom, da je propadel zadnji po- skus, da bi jugoslovansko razvojno krizo rešili demokratično, po mirni poti. Razvoj dogodkov mi je dal, žal, še preveč prav — bilo je jokati nad čim, bilo je jokati za kaj?

VINKO BLATNIK

ZA SLOVENSTVO IN GASILSTVO — 93-letni Justini Satešek, ki je daro- vala del svojih skromnih prihrankov sevniškemu gasilskemu društvu, so v dom upokojencev v Sevnici prišli s sopkom ob njenem rojstnem dnevu voščiti vodilni gasilci Tone Koren, Janko Stopar in Miloš Dernovšek (na posnetku). Sateš- škova je bila zavedna Slovenka, bila je pri Sokolih v Celju in namesto v nemški šole je šla raje k nunam. Bila je predana gasilstvu. (Foto: P. Perc)

GROSISTIČNO SKLADIŠČE — Sevnica, Posavje in Dolenjska so bogatejši za grosistično skladišče En gros. V trgovini, ki jo je podjetni Milan Senica, ustanovitelj in direktor podjetja Lucia, uredil na bivšem kegljišču sevniškega hotela Ajdovec, naj bi trgovci, gostinci, akviziterji in gospodinje kupovali cenej- še blago kot pri konkurenci. Kot nam je ob otvoritvi (posnetek je s te) zaupal Senica, naj bi 20-članski kolektiv Lucie, ki je vse svoje znanje in kapital vožil v En gros, živel zgolj od rabata, ki jim ga bodo dajali proizvajalci oz. dobavitelji okrog 3500 artiklov. Dopusčajo nakup blaga najmanj v vrednosti 2000 SLT. (Foto: P. P.)

VSAKO SOBOTO PLES NA LOKI — Odkar so vsako soboto zvečer plesni večeri ob živi glasbi v plesnem centru na Loki v Novem mestu, se plesa željnimi ni- treba več voziti v druge kraje, denimo v najbližji Otočec. Naplešejo se lahko v domačem mestu. (Foto: Marko Zajc)

NAGRADA V PRAVE ROKE
— Čeprav je pri hiši že radio, bosta odsej Milenini hčerki poslušali vsaka svojo.

V prave roke

Dobitek (radio silva) prvič v življenju

NOVO MESTO — Prejšnji teden smo z žrebom prvo silvo podelili Mileni Jakše-Pirnar iz Zbur, ki vesolja v ponedeljek, ko smo jo obiskali in ji izročili nagrado, ni mogla skriti. »Še nikoli v življenju nisem ničesar zadelala in kar večkrat sem morala prebrati svoj naslov v časopisu, da sem dojela, da se je sreča nasmehnila prav meni. Danica Hočevar iz Skrovnika, ki me je izžrebala, se bom pisno zahvalila. Za to bo najboljša priložnost že bližnji 8. marec.«

Mileni, ki je pred dvaindvajsetimi leti kot šestnajstletno dekle odšla za kruhom v Švico, je edina vez z domovino pomenil prav Dolenjski list, na katerega je naročena že od 1969. leta. »Tokrat ni bilo telefonov, pisma so potovala predolgo, pa tudi časa za pisanje je vedno zmanjkalo. Iz domačega časopisa pa sem ob koncu tedna zvedela vse, kar se je dogajalo doma.«

Leta 1987 sta se z možem vrnila v Zbure, kjer živijo Milenini starši, si zgradila hišo in tudi zemlje je kar precej. Samo od kmetije pa ne morejo živeti. Milena je dobila službo kot čistilka na zavarovalnici Tilia, mož pa v Kovinarju, kjer se je izučil kot vajenec. Obe hčerki sta pridni učenci in starejša, ki obiskuje drugi letnik gimnazije, je trdno odločena dokončati študij medicine in se kot otroška zdravnica vrniti nazaj v Švico. »Življenje tam je res lepše in zakaj ji tega ne bi omogočila,« nasmejana pove Milena.

MAJDA LUZAR

Veliko uporabnega obleži v kabinetu

Precej zanimanja za zemljevid gimnazijcev

ČRNOMELJ — Črnomaljski gimnazijci pri pouku geografije v okviru vaj kartografsko prikažejo določene pojave v Beli krajini bodisi s pomočjo literature, dela na terenu ali ustnih informacij. Ta gradiva pa so doslej v glavnem ostajala v ilegali, v šoli, čeprav je v njih zbranih veliko uporabnih podatkov. Eden od izdelkov, ki so ga le nekoliko bolj popularizirali, pa je temeljni topografski načrt mesta Črnomelj v merilu 1:5.000.

Andrej Fortun in Gregor Papež sta namreč lani terensko kartirala izrabo tal, strukturo stavb in naredila seznam ulic v Črnomlju. Potem, ko se je zdel zemljevid nekaterim Črnomaljcem ne le zanimiv, ampak tudi zelo uporaben, sta ga izobesila v izlozbi knjižarne Državne založbe ter pripisala, da je naprodaj. Odzvalo se je precej ljudi. Ker je fotokopiranje drago, saj gre za barvne kopije, za začetek zbirajo le prijave.

Vendar cena morebitnih kupcev ne odvrne od nakupa, kar pomeni, da

Andrej Fortun Gregor Papež

so takšen zemljevid mesta ljudje gotovo že dolgo potrebovali. Le kot zanimivost pa omenimo še, da bodo eno kopijo Zeleni Črnomlja podarili tudi članu slovenskega Predsedstva in predsedniku Zelenih Slovenije dr. Dušanu Plutu kot zahvalo za vse, kar dobrega storil za Belo krajino.

Gotovo pa bi bilo uporabno še katero od številnih zanimivih gradiv, ki so jih pripravili gimnazijci, le da bi jih z njihovim profesorjem Francijem Fortunom na čelu morali temeljito predstaviti širši javnosti, ne pa da obležijo v geografskem kabinetu. Ne bi pa bil odveč tudi prikaz številnih diapozitivov o lepotaх Bele krajine, ki so jih učenci sami posneli.

M.B.-J.

VALENTINOVO, DAN LJUBEZNI IN PRIJATELJSTVA — Grnski osnovnošolci so se zelo navdušili nad praznovanjem Valentinovega, nad dnem ljubezni in prijateljstva. Na ta dan so napisali na računalnik veliko voščilnic, okrašenih s piščki, vrtincami in srci in si jih izmenjali. Šolski postarji so jih komaj uspeli izročiti naslovnikom v enem dopoldnevu. Na Valentinovem koncertu Društva mrtvih pesnikov so mladi brez zadrege prepevali ljudske ljubzenske pesmi. Pri tehnični vzgoji so izdelali lesene srčke in jih opremili s šalji-vimi verzi, pri gospodinjstvu so spekli dišeče srčke. Ena od vtičin v šolski avli je polna lectovih src, ki so jih učenci izbrskali iz domačih omar. Le-te so fantje kupovali na žegnanjih in sejnih svojim izvoljenkam. Pripravili pa so tudi razstavo izrekov, pregovorov, pesmi, priročnikov in drugih knjig na temo ljubezni. Pri nas je poznan Valentin kot prvi »spomladin«, ki prinese ključke korenin, pri nas je poznan Valentin kot prvi »spomladin«, ko vse oživi, tudi ljubezen. (M. S.)

V STOPIČAH DRUŠTVO PODGORSKI ZVONOVI

STOPIČE — Mladi iz stopiške fare smo se združili v društvo Podgorski zvonovi. Naš namen je oživiti ljudsko in zborovsko petje, poleg tega pa razviti dramsko in plesno dejavnost ter tamburaški orkester. Obuditi želimo tudi nekatera še znana izročila. »Vožnja kurenta« s konjem na lojtrskem vozu iz vasi v vas je že eno takšnih. To bomo organizirali po naših vaseh na pustno nedeljo. Načrti so veliki, v prihodnje pa računamo tudi na pomoč ostalih, ki jim je kultura pri srcu. Krajša predstavitev društva bo na plesu v maskah 28. februarja v galskem domu v Stopičah.

A. GORŠIN

»NOTRANJCI NOTRANJCEM«

LOŠKI POTOK — NOVA VAS — Utripa slovenskega kulturnega praznika letos v Loškem Potoku ni bilo zaznati, razen interne šolske proslave. Izredno pa so se potrudili naši sosede s prireditvijo »Notranjci Notranjcem«, ki ga je pripravilo njihovo kulturno-umetniško društvo Krpan, ki združuje vse ljubiteljske in poklicne umetnike. Prireditev je domiselno povezoval Boris Kralj, zgodovinski in kulturni utrip notranjskih krajev je opisoval sodnik, recitator je bil zobozdravnik. Sicer pa so se na prireditvi spomnili zaslužnih mož in žena. Tako je o svojem očetu, akademskem slikarju Lojzetu Perku, spregovoril njegov sin. Zelo prijeten je bil tudi nastop mešanega pevskega zbora Sv. Jurija iz Starega trga in nastop moškega pevskega zbora Snežnik, tudi iz Starega trga. To je bil nepozaben kulturni dogodek.

A. KOŠMERL

Jožefa Zupančič

Rodila se je 19. februarja leta 1902 v Znojilah ob Krki pri Bregarjevih, v družini z desetimi otroki. Ker ni bilo dovolj kruha za preživetje vseh, se je morala že v mladosti spoprijeti s težkim kmečkim delom. Pepca je bila pridna, na vasi je imela veliko prijateljev. Družile so se pri raznih kmečkih opravilih. Zelo rada je opravljala gospodinjstva dela, kar ji je kasneje v življenju zelo koristilo.

Spoznala je življenjskega sopotnika Lojzeta Zupančiča z Dol. Ponikve ter se leta 1921 z njim poročila. V njunem zakonu se je rodilo 11 otrok. Čeprav je bila kmetija velika, za vse le ni bilo dovolj kruha, zato so morali otroci na delo h kmetom. Vse otroke sta vzgojila v pridne in poštene.

Zupančičeva mama je bila skromna, pridna in preprosta, toda zelo preudarna. Znala se je zdraviti z domačimi zdravili, zato zdravniške pomoči in iskala. Leta 1954 ji je umrl mož, na veliki kmetiji je ostala sama. Tudi to je zmožila, pomagala pa so ji njeni otroci. Pred tremi meseci je nenadoma umrl sin Viktor. Njegova smrt jo je zelo prizadela in njene moči so vidno pešale. Težka bolezen jo je zadnje čase priklenila celo na posteljo. V petek smo se v velikem številu zadnjikrat poslovili od nje. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

R. M.

Trgovina na debelo in drobno NOVOTEHNA

p.o. Novo mesto, Glavni trg 10

razpisuje po sklepu generalnega direktorja naslednja prosta delovna mesta:

1. Direktorja veleprodaje za 4-letno mandatno obdobje

Razpisni pogoji:

- visokošolska izobrazba tehnične ali ekonomske smeri
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj na vodilnem ali vodstvenem delovnem mestu

2. Direktor maloprodaje za 4-letno mandatno obdobje

Razpisni pogoji:

- visoka ali višješolska izobrazba tehnične ali ekonomske smeri
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na vodilnem ali vodstvenem delovnem mestu

3. Strojni tehnik

Razpisni pogoji:

- strokovna izobrazba V. stopnje, strojne smeri
- 1 do 3 let delovnih izkušenj, po možnosti v komercialni dejavnosti

4. Gradbeni tehnik

Razpisni pogoji:

- strokovna izobrazba V. stopnje, gradbene smeri
- 1 do 3 leta delovnih izkušenj, po možnosti v komercialni dejavnosti

Pisne prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Novotehna, Trgovina na debelo in drobno p.o., Splošni sektor, Glavni trg 10, Novo mesto.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po sprejemu odločitve o izbiri.

TEHNOLOŠKI
SISTEMI
SEVNICA p.o.

Savska cesta 23/a
SEVNICA

Direktor podjetja TSS razpisuje delovno mesto s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

VODJA SEKTORJA PRODAJNI INŽENIRING

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri
- znanje dveh tujih jezikov (angleščina, nemščina)
- tri oz. pet let delovnih izkušenj na podobnih delih

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v 8 dneh po objavi na naslov podjetja, kadrovski službi, pod oznako »ZA RAZPIS«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po izbiri.

d.d. Metlika

KOLPA d.d., vam v svojem salonu v Rosalnicah 5 pri Metliki nudi kopalniški program KOLPA-SAN in program kuhinjskih korit KOLPA-KER

AKCIJSKA PRODAJA
od 20. 2. do 15. 3. 1992

- 20% popusta na izdelke I. kvalitete ob takojšnjem gotovinskem plačilu ter dodatni 10% popust za kopalniške omarice AFRODITA I. kvalitete
- obročno odplačevanje za izdelke I. kvalitete 1+2 brezobrestno
- do 60% popusta za opuščene programe kopalnih kadi in ostanke od izvoza (količine omejene)

V salonu lahko naročite tuš kabine nestandardnih dimenzij po vaših merah.

Poleg programa KOLPA-SAN in KOLPA-KER pa vam nudimo še: umivalnike in delovne pulte iz novega materiala KERROCK, keramične ploščice, sanitarno opremo in armature.

Se priporočamo

KOLPA d.d. Metlika
Rosalnice 5
tel.: (068) 58-292, 58-273
fax: (068) 58-180

Salon je odprt
vsak dan od 8.00 do 16.00
ob sobotah od 8.00 do 12.00

Upokojenci se čutijo izigrane

Proti pisanju napovedi in plačevanju dohodnine

Demokratska stranka upokojencev Slovenije — Območni odbor Črnomelj se pridružuje protestu, ki ga je izdal Občni zbor te stranke iz Ljubljane Vič-Rudnik, v katerem protestirajo v zvezi s pisanjem davčnih napovedi o dohodnini s strani upokojencev.

Novinarji nas vsak dan obveščajo o dohodnini in olajšavah in tolažijo upokojence, da ne bodo plačevali dohodnine, pa čeprav morajo vsi izpolnjevati obrazce, ki so tako zapleteni, da jih bo težko razumel že izobraženec. Če ne bomo spoštovali zakonodaje, bomo kaznovani. Kazen bo znašala več mesečnih pokojnin. Ne razumemo, da vlada ne ve, da je med upokojenci veliko nepokretnih, ki se le s težavo ohranjajo pri življenju. Vlada nas je udarila z

zmanjšanjem realnih pokojnin v letu 1991 za več kot 185 odst., z grupiranjem zdravil, z večjo participacijo, močno podražitvijo zdravil, davki na osnovna živila, s podražitvijo elektrike, komunalnih storitev in še bi lahko naštevali. Sedaj, v posmeh tej revščini, pa še prijava davka na dohodnino!

Upokojenci zagotovo ne bomo glasovali za tiste, ki so nam v predvolilnih bojih mnogo obljubljali, storili pa nič. Zahtevamo, da vlada sproži postopek za oprostitev pisanja davčnih napovedi in plačevanja dohodnine za upokojence in druge socialno ogrožene. V nasprotnem primeru se bomo odločili za vsesplošen bojkot.

območni odbor DSOS
Črnomelj

Akumulatorska delavnica
BLAŽO TASEV, NOVO MESTO
Partizanska 11
tel. (068) 23-826

Delovni čas: od 7. do 16. ure
sobota: od 7. do 13. ure

obvešča vse delovne organizacije, zasebnike, šoferje in avtomehanike

da po ugodnih cenah **ODKUPUJE** vse vrste odpadnih akumulatorjev, tudi industrijske akumulatorje za vilicarje, in svinčene odpadke ter **PRODAJA** vse vrste novih akumulatorjev (predstavnitvo za akumulatorje VESNA MARIBOR IN TOPLA MEŽICA)

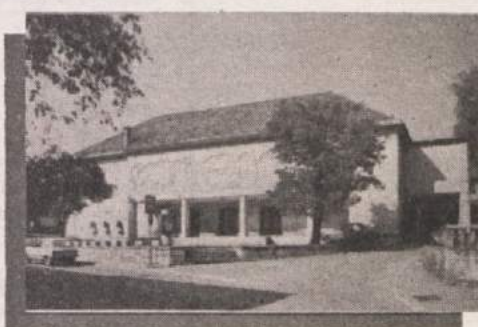
Servis zagotovljen!

Hvala za zaupanje!

»I. zasedanje SNOS pomeni nedvomno nadaljnjo notranjo izgradnjo države. Njegovo samostojnost in neodvisnost od zveznih organov kažejo tudi tisti njegovi sklepi, sprejeti v Črnomlju, ki izpričujejo demokratičen koncept razvoja Slovenije...«

Iz govora predsednika Predsedstva R Slovenije Milana Kučana v Črnomlju 19. februarja 1991

**VSEM OBČANOM OBČINE ČRNOMELJ
ČESTITAMO OB NAŠEM SKUPNEM
PRAZNIKU**

KURIVOTRANS d.o.o. TRGOVINA IN PREVOZNE STORITVE

68340 Črnomelj, Kanižarica 41, telefon: 068/52-370, 52-322; fax: 068/52-394

- prodaja premoga z dostavo na naslov kupca
- kamionski prevozi s kamioni nosilnosti od 1 do 20 ton
- popravilo in pranje motornih vozil
- prevozi ljudi z 18-sedežnimi avtobusi
- trgovina z gradbenim in instalacijskim materialom

posebne ugodnosti:

- možnost nakupa premoga z obročnim odplačevanjem
- prodaja gradbenega materiala po tovarniških cenah kupcem, ki naročijo tudi prevoz materiala
- kupci iz Hrvaške dobijo premog ob plačilu na naši blagajni

**Vsem občanom iskreno čestitamo
ob občinskem prazniku!**

NovoLine

Novoline d.o.o.
Cesta komandanta Staneta 38, 68000 Novo mesto
tel.: 068 27 005, 068 27 007, 068 27 012, fax: 068 25 082

Pot pravih odločitev.

Vabi k sodelovanju več

EKONOMISTOV IN DIPL. EKONOMISTOV

za samostojno delo v računovodstvu na delih in nalogah:

- računovodja
- vodja računovodstva

K sodelovanju vabimo dinamične, mlade, komunikativne, kreativne, iznajdljive strokovnjake z večletnimi izkušnjami na področju računovodstva (računovodja, vodja računovodstva).

Kandidatom nudimo stimulatívno nagrajevanje, možnost dodatnega izpopolnjevanja in izobraževanja in možnost stalne zaposlitve.

Kandidati naj svoje vloge pošljejo na zgornji naslov v osmih dneh po objavi ali pa naj se osebno zglasijo na sedežu podjetja.

**NOTRANJOST ČLOVEKU -
ZUNANJOST OKOLJU**

JELKA

- velika zadovoljstva na majhni kvadraturi
- raj na manjših parcelah
- oblika hiše prilagojena vsakemu okolju

- MODERNO OBLIKOVANJE -
- SODOBNO NAČRTOVANJE IN ZASNOVA -
- OKOLJU PRIJAZNI MATERIALI -

HIŠE JELOVICA '92

Lesna industrija, 64220 ŠKOFJA LOKA
tel.: 064/631-241, 632-209, fax: 064/632-261, 631-835

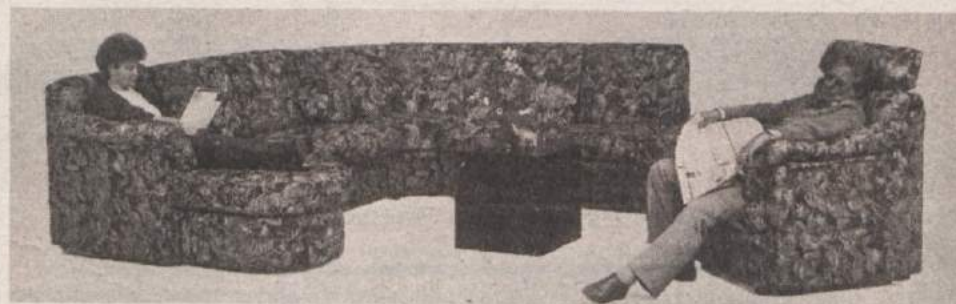
 JELOVICA

NOVA OPREMA

v NOVEM MESTU s

svojo **NOVO**

**INDUSTRIJSKO
PRODAJALNO**

V mesecu februarju vam nudimo:

— **25%** popusta pri nakupu z gotovino (sedežne garniture ANA, KOPA, LARA, NINA, PARTNER, LUCIJA, ANDREJA, MIRJANA, vzmetnice)

— **20%** popusta pri nakupu z gotovino (ležišča, sedežne garniture IRIS, SATURN in garnitur v usnju)

— Obročno odplačilo (3 obroki) brez popusta

INFORMACIJE IN PRODAJA NA SEDEŽU:

OZ HRAST, Adamičeva 2, NOVO MESTO, tel.: 068/22-802 in 28-135

Delovni čas: vsak delovni dan od 10. — 18. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.

KZ "KRKA" BRAZDA

AGROSERVIS

POT NA GORJANCE 8 NOVO MESTO

V okviru našega sejma, ki poteka vsako zadnjo nedeljo v tekočem mesecu, spoštovane bralce obveščamo, da poleg sejmske in komisijske prodaje razpisujemo tudi licitacijo naslednjih poškodovanih vozil:

LADA 1500 CARAVAN I. 1991 izključna cena 130.000,00 SLT
R5 C/3v — metalik I. 1991 200.000,00 SLT

Sejem se prične ob 7. uri, licitacija pa ob 8. uri, v nedeljo 23. 2. 92.

KRAJEVNA SKUPNOST KRŠKO SKUPŠČINA »KABELSKO DISTRIBUCIJSKEGA SISTEMA« KRŠKO UPRAVNI ODBOR

RAZPISUJE JAVNI NATEČAJ ZA UVEDBO IN IZVAJANJE INTERNEGA PROGRAMA KRŠKO

PREKO KABELSKO DISTRIBUCIJSKEGA SISTEMA (KDS) KRŠKO

RAZPISNI POGOJI:

- Ponudba naj vsebuje:
 - Način predvajanja 24-urnih tekstnih obvestil, reklam in oglasov
 - Način in trajanje predvajanja tedenskega lokalnega programa z navedbo vsebine programa
- Ponudniki naj navedejo pogoje in možnosti uporabe lastne opreme
- Kraj in organizacija predvajanja programa mora biti izven glavne sprejemne postaje
- Podati je potrebno finančne pogoje in ponudnikove ugodnosti pri uvedbi in izvajanju programa
- Opredejen mora biti rok za začetek obratovanja

Vse detaljnije informacije so na voljo na tel. št. (0608) 31-029. Ponudbe v zapečateni kuverti z oznako »INTERNI KANAL« pošljite v roku 15 dni po objavi na naslov:

KS KRŠKO SKUPŠČINA KDS KRŠKO UPRAVNI ODBOR C.K.Ž. 30 68270 KRŠKO

O izbiri bodo ponudniki obveščeni v roku 8 dni po odločitvi.

Na osnovi 16. in 19. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in 92. člena Statuta Srednje šole Krško

RAZPISUJE svet Srednje šole Krško prosto delovno mesto

RAVNATELJA ŠOLE

- Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:
- imeti mora ustrezno visoko izobrazbo, pedagoško-androško izobrazbo in opravljen strokovni izpit,
 - imeti mora najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu,
 - imeti mora organizacijske in delovne sposobnosti za vodenje šole.

Mandat traja štiri leta. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev s kratkim življenjepisom in z opisom dosedanjega dela na naslov:

Srednja šola Krško, razpisna komisija, 68270 KRŠKO, Hočevarjev trg 1,

in to v 10 dneh po objavi razpisa.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku razpisnega roka.

OPEKARNA - RUDNIK BREŽICE

Številčarska 71, 68250 BREŽICE, tel. (0608) 61221, 61298, 61801, trgovina: 61241, fax: (0608) 61801

CENE S POPUSTOM PO CENIKU IZ NOVEMBRA 1991 ZNAŠAJO:

SILIKATNI FASADNI ZIDAK 10,30 SLT
SILIKATNI FASADNI BLOK 33,80 SLT
CEPLJENI ZIDAK (250x65x20) 4,10 SLT
CEPLJENI ZIDAK (250x65x60) 7,80 SLT

AKCIJSKA PRODAJA PROIZVODOV OD 10. DO 29. 2. 1992 ZA GOTOVINSKA PLAČILA IN PLAČILA PO PREDRAČUNU. CENE SO BREZ PROMETNEGA DAVKA.

Komisija za prodajo osnovnih sredstev SOP STORITVE KRŠKO

razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta javno dražbo za prodajo naslednjih vozil:

- osebni avto R-4 T4, letnik 1988, po izključni ceni 180.000,00 SLT,
- osebni avto LADA RIVA 1300, letnik 1989, po izključni ceni 150.000,00 SLT,
- tovorni avto ZASTAVA 35-8, letnik 1985, po izključni ceni 300.000,00 SLT.

Ogled vozil je možen 24. 2. 1992 ob 9. uri. Interesenti plačajo pred začetkom javne dražbe varščino v višini 10% od izključne cene na blagajni podjetja. Prometni davek plača kupec. Javna dražba bo 24. 2. 1992 v prostorih podjetja. Celotno kupnino v enkratnem znesku plača kupec v treh dneh po končani licitaciji in tudi prevzame vozilo.

Delavci, upokojenci, kmetje, zasebniki, brezposelni in ostali ste na podlagi zakona o dohodnini postali davčni zavezanec, zato ste dolžni do 30. marca izdelati

NAPOVED ZA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 1991

Svetovanje in pomoč

pri izpolnitvi obrazca bo organizirana v kraju **Mirna Peč**, v prostorih trgovine KLAS d.o.o., Biška vas 1, vsak petek od 16. do 19. ure
Šentjernej, v prostorih podjetja PETEL d.o.o., Šentjernej, Trg gorjanskega bataljona 2 (nad banko), vsako soboto od 9. do 12. ure

s seboj prinesite dokumentacijo o višini letnih dohodkov, dokumentacijo za uveljavitev davčnih olajšav in osebne dokumente

Na podlagi 5. člena Pravilnika o kriterijih za dodeljevanje sredstev občinskega proračuna za pospeševanje gospodarskega razvoja v občini Brežice (Uradni list RS, št. 3-I/91) je izvršni svet Skupščine občine Brežice na svoji 15. seji dne 11. 2. 1992 sprejel

SKLEP O RAZPISU ZA DODELITEV SREDSTEV ZA POSPEŠEVANJE GOSPODARŠKEGA RAZVOJA V OBČINI BREŽICE

1. člen

Za pospeševanje gospodarskega razvoja je v proračunu občine Brežice zagotovljeno 5.178.546,00 SLT.

2. člen

Zbrana sredstva se bodo dodeljevala v obliki posojil za sofinanciranje naložb, ki bodo zagotavljale:

- razširitev obstoječe proizvodnje, uvajanje nove proizvodnje ali storitvene dejavnosti,
- v čim krajšem času ustrezne ekonomske učinke (donosnost),
- realizacijo inovacij in inovacijskih dosežkov ter njihovega prenosa v proizvodnjo,
- odpiranje novih delovnih mest (zagotoviti najmanj 2 novi delovni mesti),
- izvozno usmerjenost in/ali nadomeščanje uvoza,
- programe racionalne rabe energije in surovin,
- ekološko čiste programe.

3. člen

Na natečaj se lahko prijavijo podjetja in obrtniki, ki imajo sedež na območju občine Brežice.

4. člen

Pogoji posojila so:

- doba vračanja: do 2 leti,
- 1-letni moratorij,
- obrestna mera 2%,
- vrednost glavnice se veže na vsakokratni tečaj SLT v razmerju do DEM.

5. člen

Podjetja in obrtniki, ki želijo pridobiti sredstva iz tega naslova, morajo predložiti investicijski program, ki mora obsegati:

- predstavitev investitorja: ime, priimek oziroma oznako imena — firme in naslov obratovalnice oz. podjetja, sklep o vpisu podjetja v register oz. potrdilo o vpisu obratovalnice v register obratovalnic, predmet poslovanja, organiziranost, opis in predračunsko vrednost investicije ter višino zaprosenega posojila;
- analizo poslovanja in premoženja podjetja, iz česar bo razvidna finančna sposobnost podjetja (če podjetje že posluje);
- analizo prodajnega trga;
- opis investicije s predračunsko vrednostjo (predračunska vrednost investicije mora biti dokumentirana — npr. predračuni, pogodbe, računi...);
- finančno konstrukcijo z navedenimi viri financiranja in s časovno dinamiko, donosnost oz. profitno stopnjo 12% (ostanek dohodka, interna donosnost, nove zaposlitve),
- pričakovani rezultat;
- zaključne ugotovitve s kratkim povzetkom analize upravičenosti nameravane investicije.

6. člen

Prijave naj se naslovijo na Sekretariat za gospodarski razvoj občine Brežice, Cesta prvih borcev 18, najkasneje v 30 dneh po objavi sklepa na Radiu Posavje oz. v Dolenjskem listu.

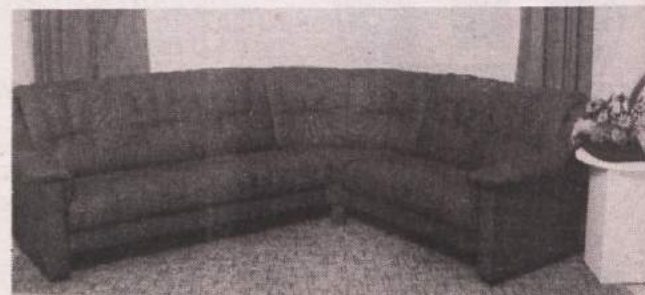
Številka: 403-25/92-7
Datum: 11. 2. 1992

Predsednik
Izvršnega sveta
CIRIL KOLEŠNIK, I.r.

Sedežna garnitura

je prostor za razgovor

Cena: 46.000 SLT

Sedežna garnitura ROK je prevlečena s kakovostnim umetnim usnjem naravnega videza, oblikovana pa je tradicionalno, s pridihom prestiža in sodobnosti.

Trpežna je in enostavna za čiščenje. Je razstavljiva, enostavno in hitro jo montirate ali demontirate. Ker je oblažinjena in tapetirana tudi na hrbtini strani, vam daje priložnost neobičajne, a učinkovite postavitve od stene v notranjosti prostora.

SUHA KRAJINA COMMERCE
DVOR d.o.o., Dvor 53A, Tel., Fax 068/87-470

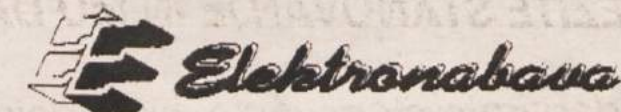
AKCIJSKA PRODAJA DO 50% POPUST

Salonit Anhovo organizira akcijsko prodajo ravne strešne kritine iz izvoznega programa s tudi do 50-odstotnim popustom na maloprodajne cene.

Poleg tega vam v Salonitu Anhovo nudijo 15-odstotni popust pri gotovinskem plačilu ali predplačilu ob nakupu vsega ostalega materiala iz rednega proizvodnega programa.

Oglasite se v trgovini na drobno v Anhovem!

Telefon: 065/51-030.

Elektronabava, specializirano trgovsko izvozno-uvozno podjetje za elektrotehničnim materialom, p.o., Titova 40, Ljubljana

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo prostorov svojega predstavnštva v Novem mestu, Cesta herojev 10. Prostori predstavnštva so v pritličju stanovanjskega objekta na Cesti herojev 10 v Novem mestu in obsegajo 139 m² površine in pripadajoče funkcionalno zemljišče. Prostori so primerni za stanovanje ali poslovno dejavnost, komunalno urejeni, z lastnim sistemom ogrevanja in telefonom. Izključna cena je 4.500.000 SLT.

Pravne in fizične osebe, ki bodo sodelovale na licitaciji, morajo do začetka licitacije vplačati varščino v višini 10% izključne cene na žiro račun Elektronabava Ljubljana, št. 50101-601-15094 pri SDK Ljubljana, s pripisom: »za licitacijo Novo mesto«. Ponudniku, ki bo na licitaciji ponudil najvišjo ceno in najugodnejši rok plačila, bomo varščino vračunali v kupnino, drugim udeležencem pa vrnili najkasneje v 3 dneh po končani licitaciji. Za licitacijo velja načelo »videno — kupljeno«. Ogled prostorov je mogoč vsak dan od 7. do 15. ure po predhodnem dogovoru po telefonu (068) 24-400. Javna licitacija bo v torek, 10. 3. 1992, ob 12. uri na sedežu podjetja v Ljubljani, Titova 40, IV. nadstropje.

Interfa

C. K. Staneta 5 N. mesto
tel./fax 068 26 130

VOZNIKI!
profesionalni
in manj profesionalni

Seznanite se s prodajnim programom firme
JURID — INTER-fa

Zavorne DISK ploščice za osebna vozila
(BMW, MERCEDES, AUDI, OPEL, VW) ter
obloge in ostali rezervni deli za gospodarska
vozila iz programa MAN — MERCEDES

Cesta komandanta Staneta Novo mesto tel./fax. (068) 26-130

ŠTAJERSKA BANKA

OBRTI IN PODJETNIŠTVA d.d., CELJE

Šele mesec dni poslujemo v Črnomlju, zato je potrebno, da nas bolje
spoznate.

Smo ŠTAJERSKA BANKA OBRTI IN PODJETNIŠTVA, d.d., Celje z novo ek-
spozituro na Kolodvorski 34. Črnomaljčani poznate poslopje pod imenom
»Bela hiša«.

Kaj nudimo? Kako obrestujemo v februarju 1992?

1. hranilne vloge občanov 7,18x mesečno, 140% letno
2. tekoči in žiro računi občanov 6,05x mesečno, 110% letno

Če je povprečno mesečno stanje računa več kot 30.000 SLT, se osnovna obrestna mera poveča za 12,5%.

Depoziti občanov		mesečna obr. m.	letna obr. m.
1. nad 15 dni do 1 meseca	R+2%	10,37	247,50
2. Najmanjša vezava 30.000 SLT			
1 mesec + 1 dan			
do 10.000 SLT	R+3,5%	10,50%	252,61%
od 10.001 do 50.000 SLT	R+4,5%	10,59%	256,02%
preko 50.000 SLT	R+5,5%	10,67%	259,43%
3. 2 meseca + 1 dan			
do 10.000 SLT	R+4,5%	10,59%	256,02%
od 10.001 do 50.000 SLT	R+5,5%	10,67%	259,43%
preko 50.000 SLT	R+6,5%	10,75%	262,83%
4. 3 meseci + 1 dan			
do 10.000 SLT	R+6%	10,71%	261,13%
od 10.001 do 50.000 SLT	ali DEM klavzula + 9%		
	R+7%	10,79%	264,54%
preko 50.000 SLT	ali DEM klavzula + 10%		
	R+8%	10,87%	267,95%
5. 6 mesecev + 1 dan	ali DEM klavzula + 11%		
do 10.000 SLT	R+9%	10,95%	271,35%
od 10.001 do 50.000 SLT	ali DEM klavzula + 11%		
	R+9,5%	11,00%	273,06%
preko 50.000 SLT	ali DEM klavzula + 12%		
	R+10%	11,04%	274,76%
	ali DEM klavzula + 13%		

Če vsaj malo cenite svoj denar, potem bo nekaj iz široke ponudbe ŠTAJERSKE BANKE nedvomno
zadovoljilo tudi Vas.

Obiščete nas lahko vsak dan, razen sobote, od 7.30 do 11.30 in od 13.30 do 14.30 ali pokličete po
telefonu (068) 53-230 za dodatne informacije.

Naj ŠTAJERSKA BANKA postane Vaša banka!

ŠTAJERSKA BANKA
OBRTI IN PODJETNIŠTVA d.d., CELJE

OSVEŽITE STANOVANJE IN MU DAJTE SPOMLADANSKI NAVDIHI!

Adaptirate stanovanje, hišo, delate fasado?

Boste preuredili kopalnico?

Oglasite se v novoodprti trgovini

»KREMEN«

na Partizanski 16 — nasproti
avtobusne postaje oz. poleg
stadiona in
POMAGALI VAM BOMO!

Na zalogi imamo:

- celoten program barv — JUB-a
- program zaščitnih sredstev BELINKE, HELIOSA
- program sanitarne opreme INKER
- proizvodni program KREMEN — MIVKA
- pripomočke za beljenje iz programa ŽIMA
- zaščitna sredstva

Za čiščenje pa vam bomo zagotovili ustrezno čistilno sredstvo.

Z veseljem vas pričakujemo, s ponudbo in nasveti pa vam bomo pomagali, da uresničite
svoje želje o prenovi stanovanja, hiše, poslovnega prostora.

Obiščite nas!

VI NAM — MI VAM

S posebno rubriko VI NAM — MI VAM vam
prihajamo naproti z oglasnim prostorom, ki
bo ustrezal tako vaši dejavnosti in finančnim
sredstvom kot potrošnikom, katerim so na-
menjene vaše ponudbe in storitve.

V oglasnem prostoru v tej rubriki lahko po-
nudite svoje storitve številnim Dolenjcem in
tudi drugim, ki morda čakajo prav na vas.
Cena objave je 3.000 SLT, če bi želeli več
prostora, bi za vsak nadaljnji trikolonski cm
odšteli še 1.000 SLT.

Objavo oglasov v rubriki VI NAM — MI VAM lahko naročite po
tel. (068) 23-610 ali po telefaxu: (068) 24-898

PRODAJALNA ZLATARNE CELJE, PREŠERNOV TRG 14, NOVO MESTO

Zlatarna Celje

odprto: od 8.30 — 12.30 in od 16. — 19. ure
sobota: od 8. — 12. ure
tel. (068) 22-949

vam nudi: zlati, srebrni nakit in ročne ure • zlatnike • stenske ure • baro-
metre • menjavo lomljenega zlata za nov izdelek • odkup zlata

Za vsak kupljeni izdelek garancija 6 mesecev! Cene nakitu smo znižali za 20%!

Možnost plačila na obroke

SRBOTNIK

d.o.o.

**AVTO
ŠOLA**

Tečaj za šoferje v STRAŽI

Avtošola SROBOTNIK organizira brezplačno predavanje iz cestnoprometnih
predpisov za A in B kategorijo v STRAŽI s pričetkom 25. 2. 92 ob 16. uri. Če bo
dovolj prijav, bomo organizirali tudi tečaj za traktoriste. Vse informacije dobite na
dan začetka tečaja ali po tel. 84-683.

Boutique

Lili

Cesta Gubčeve brigade 9
68210 Trebnje
(pri novem sodišču)

vam ponuja bogato izbiro
maturantskih oblek in puloverjev — tunik
Se priporočamo!
Delovni čas: od 14.30 — 18. ure
sobota: od 10. — 12. ure

Tel.: (068) 44-604

PRIDITE, NE BO VAM ŽAL

**FRIZERSTVO
BRUNSKOLE TATJANA
ČRMOŠNJICE 58
STOPIČE**

obveščam cenjene stranke, da sem odprla nov
frizerski salon v Črmošnjicah.

Delovni čas: pon. od 14.—19. ure
tor., sre., čet., pet. od 8.30—12. in od 15.—19. ure
v soboto pa od 8.30—13. ure

Vljudno vabljeni!

**Pogrebne storitve
Franc Hiti
Sela pri Otovcu 20
Črnomelj
tel. (068) 52-837**

Obveščam cenjene stranke, da nudim vse pogrebne
storitve (krsto in vso ostalo opremo). Če kupite vso
opremo pri meni, vam nudim brezplačen prevoz do 30
km.

Kličete lahko ob vsakem času in ob vsaki uri!

Cenjene stranke vabimo v novo
odprti frizerski salon

DAYMONT LOOK

na Cesti brigad 14 (v Brezovem logu)

Delovni čas: vsak dan od 8. do 12. in od 14. do
19. ure
sobota: od 7. do 12. ure

Naročila sprejemamo tudi po tel. 25-016

Se priporočamo!

BIRING

servis — trgovina

Jedinščica 27, NOVO MESTO, tel. fax: 068/26-004

SERVIS fotokopirnih strojev **Canon, RICOH, Nashua**
PRODAJA naj sodobnejših fotokopirnih strojev CANON, potrošnega mate-
riala, telefaxov in ostale biro opreme. Nudimo vam tudi kvaliteten papir za
fotokopiranje.

Pokličite nas in se prepričajte v kvaliteto naših storitev in konkurenčnih
cen.

BIRING

Iz KS Struge

BOG IN STRUŽANCI — Tradicija
je že, da je ob kakšni večji priveditvi v
Strugah slabo vreme, običajno sneg.
Tako je bilo tudi ob nedavnem ustanav-
ljanju stranke SKD. Nekdo je pripo-
mnil, da Bog očito nima rad Stružan-
cev, pa je to slišal Bogomir Štefanič iz
občinskega vodstva SKD in pojasnil:
»Nasprotno, Bog ima Stružance rad,

sneg je poslal zato, da je prekril vse sme-
ti in je vse lepo belo...«

»JAKU HUDA REJČ je onesnaže-
vanje okolja.« pravijo Stružanci in opo-
zarjajo na neurejeno kanalizacijo za vas
Potiskavec. Dodajajo. »Ta grda nesna-
ga se izliva v Krko.«

DVA STARA VEZANA letnika
Slovenca so pred kratkim podarili v
Strugah v.d. direktorju družbe Slove-
nec, Ravlu Bratini. Darovala ju je Mari-
ja Beljan iz Kočevja.

SLAB TV SPREJEM imajo v Stru-
gah. Dobijo le prvi program TV Slove-
nije, včasih pa tudi drugega in še prvi
program TV Hrvaške.

PREVOZ OTROK V ŠOLO naj bi
uredili pametno in poceni. Vozili naj bi
jih z osebnim avtom, kar bo ceneje, pa
še kakšen brezposeln domačin bo tako
dobil priložnostno zaposlitev. Tak na-
svet je dal Stružancem sam predsednik
slovenske vlade Lojze Peterle.

tedenski koledar

Četrtek, 20. februarja — Leon Petek, 21. februarja — Irena Sobota, 22. februarja — Marjeta Nedelja, 23. februarja — Dejan Ponedeljek, 24. februarja — Matija Torek, 25. februarja — Matevž Sreda, 26. februarja — Matilda

LUNINE MENE

25. februarja ob 8.56 — zadnji krajec

kino

BREŽICE: 21. in 22. 2. (ob 20. uri) ameriška vojna drama Pridi, da vidiš raj! 23. 2. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Kaj bomo z Bobom.

ČRNOMELJ: 20. 2. (ob 19. uri) ameriški pustolovski film Vrnitev v plavo laguno. 21. 2. (ob 19. uri) ameriški kriminalni film Miami Blues. 23. 2. (ob 20. uri) ameriški film Barfly — barska mušica. **KRMELJ:** 22. 2. ameriški avanturistični film Rocketeer. **METLIKA:** 21. (ob 19. uri) in 23. 2. (ob 18. uri) ameriški pustolovski film Vrnitev v plavo laguno. 23. 2. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Miami Blues.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: Od 20. do 23. 2. (ob 18. in 20. uri) premiera — mladinski film Fantje iz sosesčine. 22. in 23. 2. (ob 16. uri) risanka Račje zgodbe. 24. 2. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Zelena karta. **SEVNICA:** 21. in 23. 2. ameriški avanturistični film Rocketeer.

TRAKTOR URSUS 335, letnik 1986, prodam. Stanko Andrejčič, Zbure 24, Šmarješke Toplice. 840

čestitke

Ljubljeni mami FRANCKI BRUDARJEVI iz Novega mesta čestitajo za visok jubilej — 89. let. Da bi bila zdrava, vedno dobre volje, zadovoljna in vesela, kar ji veliko pomeni, to ji iz srca želijo otroci z družinami, sosedje in vnučki ter pravnuki, ki ji pošiljajo koš poljubčkov.

kupim

KUPIM suhe jelševne plohe, približno 5 do 8 m³. ☎ (064)801-154. 789
R 4, letnik 1989, zelo dobro ohranjen, kupim. ☎ 25-986. 830

motorna vozila

LADO NIVO, letnik 1988, prodam ali menjam za lažje vozilo. Vinko Rudman, Gabrje 142, 68321 Brusnice. 713
KOMBI IMV 1600, bencin, letnik 1981, registriran do aprila 1992, prodam. ☎ (068)23-197. 724
LADO NIVO, 1986, registrirano do 31.10. 1992, prodam za 3800 DEM. ☎ (064)79-460. 730
JUGO GVX, črne barve, letnik 1989, dodatno opremljen, prodam. ☎ 24-173. 731
R 4 GTL, letnik 1988, prodam. ☎ 24-782. 732
R 4 GTL, letnik 1987, prevoženih 23000 km, novo živinsko prikolico in 2000 kg sena prodam. Pavla Dim, Brezovica 33, Mirna. ☎ 47-603. 734
HROŠČA 1200, letnik 1971, lepo ohranjen, prodam ali menjam za manjši avto. Grič 6, Kostanjevica. 737
MOSKVIČ, letnik 1977, vozen, potreben manjšega popravila, neregistriran, ugodno prodam za 600 DEM. Stane Jaklič, Ul. 1. maja 4, Metlika. 747
KADETT DIESEL, letnik 1983, prodam ali menjam. ☎ 78-405. 750
Z 101 GTL 55, letnik 1985, prodam. ☎ 76-379. 756
Z 101 COMFORT, letnik 1981, in BMW, letnik 1973, prodam ali menjam. ☎ (0608)62-628. 758
JUGO 45, star sedem mesecev, prodam. ☎ 24-776. 759
ZASTAVO 850, letnik 1985, prodam. ☎ 65-169. 760
126 P, letnik 1987, prodam. ☎ 87-462, po 16. uri. 762
Z 750, letnik 1982, registrirano do 2/93, in nekaj rezervnih delov prodam. ☎ 21-568. 765
JUGO 45, letnik 1989, in Z 101, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ 42-158 ali 27-445. 766
Z 101 GTL 55, letnik 1983, prodam. ☎ 47-658. 767
MINI MORISA, letnik 1977, prodam. ☎ (0608)75-829. 769
R 4, letnik 1987, ugodno prodam. ☎ 25-259. 772
DVA JUGA 45, letnik 1988 in 1991, prodam. ☎ 78-258. 774
Z 101 GTL 55, letnik 1985, zelo dobro ohranjeno, prodam. ☎ (0608)32-689. 777
UNO 55 S, letnik 1985, prodam. V račun vzamem Z 750. ☎ 50-010 ali popolne 52-664. 779
Z 750, registrirano, prodam. Oglede možen vsak dan dopoldne: V Brezov log 29, Novo mesto, popoldne na naslov: Srednje Grčevje 19, Otočec. 785
JUGO 55 A, letnik 1987, karamboliran, prodam. ☎ 76-201, po 15. uri. 791
UNO JUGO, letnik 1990, prodam ali menjam. ☎ 26-211. 793
GOLF JGLD, letnik 1985, prodam ali menjam za cenejši avto. Jerneja Trlep, Dol 14, Trebnje. 797
ZASTAVO 128, letnik 1981, prodam. Rozman, Partizanska 23, Novo mesto. 800
R 4 GTL, rdeč, in jugo 45, letnik 1991, prodam. ☎ 73-151. 804
R 4 GTL, letnik 1987/12, prodam. Marjeta Rožič, K Roku 54, Novo mesto. 805
FREZO MIO 300, motor APN 6 in vartburg, starejši letnik, lahko tudi po delih prodam. Franc Kerin, Vel. Brusnice 20/a, Brusnice. 808
LADO 1300 S, letnik 1986/4, ugodno prodam. ☎ (068)47-536. 813
VW HROŠČ, prva registracija 1976, registriran do avgusta, prodam. ☎ (0608) 31-956. 814
R 4, letnik 1986, prodam. ☎ (068)73-609. 818
126 P, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam. ☎ 23-343, po 20. uri. 819
GOLF JXB, letnik 1988, prevoženih 48000 km, prodam. ☎ 21-549. 822
SAMARO 1300, 1989/10, 14000 km, prodam. ☎ 43-760. 823
BMW 318, letnik 1985, prodam. ☎ 60-357. 825
R 5 CAMPUS, nov, in golf D, letnik 12/86, ugodno prodam. ☎ (068)23-107. 834
JUGO 45, starejši letnik, vozen, zelo ugodno prodam. ☎ 21-789. 836
GOLF DIESEL, letnik 1984, in golf bencinar, letnik 1977, ugodno prodam. Franc Pavlin, Gor. Brezovica 33, Sentjernej. 837
Z 101, letnik 1989, in Z 750 L, letnik 1981, prodam. ☎ 42-487. 838
KOMBI VW TRANSPORTER 2,4 D, bel, s sedeži, letnik 1990/12, registriran do 1992/12, prodam. ☎ (061)728-002 ali 727-826. 842

GOLF 1.80 reg. 6/92 (2600 DM), R18 TLJ 1.84 reg. 2/93 (4500 DM), TAM 75T3 L 81 dvojna kabina in kason (5900 DM), IMV — kombi 1900 BR 1.84 s po- višano streho neregistriran (2500 DM). ☎ 068/25-113 od 7. do 14. ure.
GOLF letnik 1981 in SUZUKI katana 1.84. ☎ 068/28-915.

obvestila

NESNICE, mlade jarkice, pasme hi- sex, rjave, stare 3 mesece, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije, kličite od 17. do 22. ure vsak dan: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj. ☎ (068)52-806, gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova. ☎ (0608)67-578, trgovina Agrosloga Roman Radanovič, Slogonsko 25, Kapele. ☎ (0608)68-309. 487
MAŠKARADNE KOSTIME za otroke od enega do 14 let in dodatke prodam, pošljem. ☎ (061)266-940, od 10. ure dalje. 506
MAŠKARADNE OBLEKE za otroke prodam. Pošljem po povzetju. ☎ (061)448-475. 590
ROLETE — ŽALUZIJE izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ (068)44-662. 717
Z IGRO EUROGAME do lepega tedenskega zaslužka. ☎ (062)301-902. 794
IZDELUJEM najrazličnejše vrste oken in vrat, stopnice, notranje in zunanje ograje, predelne stene, izložbena okna ter masivno pohištvo. ☎ (068)24-457, 28-287. 796
6—TEDENSKJE RJAVE in grahaste jarkice ter bele piščance bomo prodajali od 7. marca 1992 dalje. Prevolske, Čatež. ☎ 48-366. 798
ŽAGAM DRVA in razžagujem kolje za vinograde. ☎ 20-342. 803

DOLENJSKI LIST
NAROČILNICA

Naročam tednik Dolenjski list. Pošiljajte mi ga na naslov
Priimek in ime: _____
Ulica in hišna št.: _____
Poštna številka in kraj: _____
Št. osebne izkaznice: _____

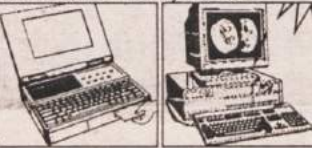
Rjave jarkice in bele piščance, težke 1 kilogram, dobite vsak dan vso pomlad.
Zdravje, Zalog, tel.: (068) 24-594.

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING
— finančno-informativni sistem
— materialno poslovanje
— veliko drugih računovodskih programov

in
prodaja, inštaliranje in servisiranje računalniške opreme prodaja programskih paketov svetovnih proizvajalcev
Informacije na telefon (063) 27-217, fax (063) 28-511 (Zlatko Gruber)

BIRO 5, TRGOVINA
Vrhovčeva 9, Novo mesto
tel.: 068 25-496, 25-901

AKCIJSKA PRODAJA !!!
IZREDNA PONUDBA !!!
NAJCENEJŠI RAČUNALNIKI :
AT-286/16, 1Mb RAM, 44 Mb HDD
ŽE ZA NEVERJETNIH
95.000,00 SLT
ŠE UGODNEJŠI NOTEBOOK :
AT-386SX/20,2 MbRAM,65 MbHDD
CELO SAMO ZA
199.000,00 SLT
PRIČAKUJEMO VAS !

posest

STARO KMETIJO v okolici Brežic, v izmeri 1 ha, z vinogradom in sadovnjakom, ugodno prodam. ☎ (0608)61-556 617
VINOGRAD z brunarico na Makutah prodam. ☎ 27-129. 705
NA DOLENJSKEM, bližina Pleterja, prodam vikend hišo, z vinogradom, zelenjavnim in sadnim vrtom. ☎ (061)574-343. 710
VINOGRAD z zidanico, sončna lega, lep razgled (cca 10 arov), na Ponikvah (grad Mokrice), ugodno prodam. ☎ (063)714-714. 719
PRODAJ vseljivo starejšo hišo. ☎ (063)73-663. 720

HRASTOV GOZD (22 arov) na Smuku nad Semičem prodam. ☎ 56-573.
NA TREBELNEM prodam nedokončano hišo, s sadovnjakom in vinogradom, primerno za vikend. ☎ (068)73-723. 723
VINOGRAD (11 arov), v Orehovi pri Sentjernej, prodam. Informacije na Miran Golovšek. ☎ (063)31-487, dopoldne in (063)713-927, popoldne. 725
V METLIKI, na Veselici, oddam v najem vinograd (zastonj). Kličite po 18. uri na ☎ (061)571-399. 729
PARCELO do 40 arov — vinograd in sadovnjak, na Rihpovcu, prodam. Ciril Miklič, lukovek 1, Trebnje. 736
VINOGRAD (6,7 a) in vrt (3,3 a) prodam. Informacije na ☎ 65-016. 745
VIKEND ZIDANICO v Novem Ljubnu prodam ali zamenjam (brez vinograde). ☎ 24-159. 745
VINOGRAD pri Dolžu (9 a), motor- no žago Stihl 038 in bukova drva prodam. Bele, Mihovec 10 pri Podgradu. 752
DVA TRAVNJA v Lipovcu pri Žu- žemberku prodam. Cena po dogovoru. ☎ (061)651-611. 754
PRODAJ manjše kmetijsko pose- stvo z novejšo hišo, garažo in telefonom na Krupi pri Semiču. ☎ (061)213-787. 757
BRUNARICO — HIŠO (4 x 7 m), primerno za vikend, ugodno prodam. ☎ (0608)69-404. 778
NA DEBENCU pri Mirni prodam star- jejši vinograd (cca 15 arov). Informacije na ☎ (068)47-590. 787
HIŠO v Brežicah (Trnje), v IV. grad- beni fazi, s sadovnjakom, prodam. Darko Kaplan, Slomškova 5, Brežice. 788
V DRNOVEM pri Krškem po ugodni ceni prodam njivo (1910 in 1660 m²). ☎ (0601)81-749. 790
NA IZREDNI LOKACIJI, z mož- nostjo postavitve brunarice, poceni pro- dam ali oddam v najem 0,5 ha intenzivne- ga nasada jablan. V račun vzamem osebni avto. ☎ (068)42-042. 806
STAREJŠO HIŠO s kmečkim pose- slopijem ter nekoliko zemlje v okolici Trebnjega prodam. Silva Saje, Trnje 7, Velika Loka. 812
NOVOZGRAJENI OBJEKT (80 m²), primeren za kakršnokoli obrt, na ugodni lokaciji v bližini Trebnjega, od- dam v najem. ☎ (068)48-482. 816
ZAZIDLJIVO PARCELO blizu Do- lenjskih Toplic prodam. ☎ (068)65-433. 817
ZEMLIŠČE (30 arov), star vino- grad, pašnik, sadovnjak in zidanico z opremo (3 sodi, mlinček, preša itd) v Stra- ži pri Novem mestu prodam za 8000 DEM. Informacije po 18. uri na ☎ (061)342-512. 841
HIŠO v bližini Sevnice, smer Planina, ugodno prodam. ☎ (064)328-724. 7140

prodam

Biljard na jurčka prodam in do konca februarja bele kuncce-kalifornijske za ple- me. ☎ (068) 28-250 zvečer.
SEMENSKI KROMPIR DESIRE, elita lamski uvoz iz Holandije, prodam. ☎ (064)44-559. 707
PRODAJ koruzo, seno in ovce po izbiri. ☎ 73-406. 708
DVA KAVČA, rabljena, ugodno pro- dam. ☎ 20-285. 711
KOBILO, voz — 13 col, voz za pravi- ljivkec in kosilnico s frezo prodam. Dra- ginc, Konec 11 a, Novo mesto. 712
ŠTEDILNIK GORENJE (2 in 2), ne- rabljen, poceni prodam. ☎ 25-726. 714

kmetijski stroji

TRAKTOR SAME DELFINO 35, prednji pogon, 85 ur, star 9 mesecev, ugodno, nujno prodam. ☎ (0608)77-563. 709
TRAKTOR IMT 533 prodam. ☎ (068)50-047. 746
TRAKTOR ZETOR 47—18, koso Mertel in konjsko prikolico Bauman prodam. Martin Kocjan, Mihovica 16, Sent- jernej. ☎ (068)41-188. 749
PRODAJ dobro ohranjen traktor IMT 539, 850 delovnih ur. ☎ 57-247. 753

TRAKTOR URSUS 335 prodam. Martin Blažič, Ždinja vas 9 b (nad gostilno Pugej), Otočec. 757
ENOBRAZDNI PLUG za traktor Tomo Vinkovič prodam. Informacije na ☎ (0608)33-500. 781
DVOBRAZDNI PLUG IMT 610 04 in sušilno napravo za seno, viseč, pro- dam. Jancz Tori, Mali Cirknik 1, Sentru- pert. ☎ 49-428. 801
IMT 539, star dve leti, prodam. Grob- lje 15, Sentjernej. 809
TRAKTOR TV 420 prodam. ☎ (068)85-734. 810
TROSILEC hlevskega gnoja TG 35 in grablje favorit 220 prodam. Brane Jordan, Malence 12, Kostanjevica. 817

zavarovalnica triglav d.d.
poslovna enota Novo mesto

NOVOSTI IN UGODNOSTI pri plačevanju zavarovalne premije za fizične osebe

- možnosti plačila zavarovalne premije pri obveznem zavarovanju avtomobilske odgovornosti v 4 (1+3) zaporednih mesečnih obrokih prek trajnika na TP;
- 20% popust pri plačilu zavarovalne premije v celoti pri vseh zavarovalnih vrstah, razen pri obveznem zavarovanju avtomobilske odgovornosti, kjer je to 15%;
- brezobrestno obročno plačilo zavarovalne premije v primeru največ 4 (1+3) zaporednih mesečnih obrokih pri vseh zavarovanjih.

Za ostale informacije prosimo, da nas obiščete ali pokličete na Poslovno enoto Novo mesto ali predstavništva v Kočevju, Črnomlju, Metliki in Trebnjem.

Dolenjska banka d.d.
Novo mesto

obvešča svoje varčevalce, da je popestrila svojo kreditno ponudbo z uvedbo lombardnih kreditov. Bistvene značilnosti nove oblike kreditiranja so naslednje:

- lombardne kredite odobrava banka občanom, ki poslovno sodelujejo z banko,
- so kratkoročni in gotovinski,
- pridobijo se na podlagi zastave predmetov iz zlata, drugih plemenitih kovin ali drugega kamenja, vrednostnih papirjev na prinosnika ali drugih predmetov večje vrednosti,
- višina kredita je odvisna od tržne vrednosti zastavljenega predmeta in jo na podlagi ocenitve določi banka,
- način odplačila kredita je odvisen od značaja zastavljenega predmeta,
- banka hrani zastavljene predmete kot dober gospodar in jih vrne občanu po odplačilu kredita.

Vse podrobnejše informacije lahko občani dobijo v oddelkih kreditiranja občanov v enotah banke:
v Novem mestu, Trdinova 2, tel. 25-210
v Črnomlju, Trg svobode 2, tel. 51-113
v Metliki, Trg svobode 7, tel. 58-296
v Trebnjem, Ul. Gubčeve brigade 4.a, tel. 44-279.

ljubljska banka

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Zdenka Lindič-Dragas, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Ivan Zoran.
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 40 SLT, naročnina za 1. trime- sečje 490 SLT; za družbene skupnosti, stranke, delovno organizacije, društva ipd. 980 SLT; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga tuja valuta v tej vrednosti) na leto.
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 650 SLT, na prvi ali zadnji strani 1.300 SLT; za razpise, licitacije ipd. 700 SLT. Mali oglasi do deset besed 500 SLT, vsaka nadaljnja beseda 50 SLT.
ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Tele- fon: uredništvo (068) 23-606, 24-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglasi in zahvale 24-006; računovodstvo 23-611; telefaks 24-898. Nenaročenih kopijev in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23—92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst. Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA
Ob smrti naše drage mame, sestre, babice in tete

Slavice Moškoni
iz Streliške 3 v Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo za ustno ali pisno izražena sožalja in za lepo cvetje sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so se poslovlili od nje ter jo pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se predsedniku KS Center za poslovilne besede, frančiškanskemu pevskemu zboru in njegovi pred- stavnici za ganljivo slovo, gospodu proštu pa za nagovor ob grobu. Hvala tudi osebju nevrološkega oddelka novomeške bolnišnice, ki je pokojni lajšalo zadnje ure.

Vsi njeni
Novo mesto, 13. februarja 1992

KROMPIR za seme in korozu v strokih prodam. Kličite zvečer na ☎ (068)44-433. 722

GUMI VOZ za traktor, nov, in podvožja vozov in prikolic prodam. ☎ (068)44-051. 733

PRODAM hidravlične škarje za pločevino (2000 x 4 mm). ☎ (068)51-279. 739

VISOKOTLAČNO PRETOČNO črpalko, 71/sek., z 5,5 KW elektromotorjem, prodam. ☎ 25-670, zvečer. 739

OTROŠKO POSTELJICO, z vložkom, prodam. ☎ 24-435. 740

UGODNO PRODAM 40 m² hrastovega lamelnega parketa, suhomontažna notranja vrata Jelovica (hrast 80 cm) ter enofazni cirkular. Zadnik. ☎ 85-883.

OVERLOG PFAFF prodam za 700 DEM. ☎ (0608)75-794. 742

KRAVO po izbiri, brejo, prodam. ☎ (068)76-528. 743

PRODAM večjo količino semenskega in jedilnega krompirja. Martin Kocjan, Mihovica 16, Sentjerej. ☎ (068)41-188.

POLOVICO KRAVE za meso prodam. ☎ 24-255. 763

DIATONIČNO HARMONIKO, barvni televizor, star eno leto, in Z 101, letnik 1976, nevožno, prodam. Dragan, Mirna Peč 33. 768

KUEPPERBUSCH štedilnik in 12 m² hrastovega parketa prodam. ☎ 20-280. 770

PRODAM otroško posteljico in otroški voziček. Informacije vsak dan po 16. uri na ☎ 25-489. 782

DROBNI KROMPIR za krmo prodam. Drago Sila, Rimska 3, Trebnje. 792

CO2 in avtogeno varilni aparat in kompresor ter dele zanj prodam za 60 % novega. ☎ 25-894. 792

KRAVO, brejo, s tretjim teletom (6 mesecev), prodam. ☎ 73-297. 795

BUKOVA DRVA (metre), 10 m, pri Trebnjem ob asfaltni cesti, prodam. Cena po dogovoru. ☎ 28-706. 799

HLEVSKI GNOJ in kostanjevo kolje prodam. ☎ 85-656. 802

BELO VINO z geografskim poreklom in kravo prodam. ☎ 25-860. 807

KOSTANJEVO KOLJE, klano, prodam. ☎ 42-982. 815

OSTREŠJE (grušt) in mehke colarice prodam. Milan Muhar, Otavnik 4, Tržišče. 820

KOTEL za žganjekuho prodam. Cena 8000 SLT. ☎ 85-462. 826

INDUSTRIJSKI ŠIVALNI STROJ ugodno prodam. ☎ 59-711. 827

TRGOVINSKO OPREMO za živila prodam. ☎ (0608)31-430. 835

OMARO za dnevno sobo prodam za 200 DEM. ☎ 27-487. 839

Prodajni oljni gorilec EMO CELJE (v garanciji). Plantan, Praproče 12, Straža pri Novem mestu.

V BLIŽINI NOVEGA MESTA oddam prostor za mirnejšo obrt in prodam parcelo na Gorjancih. Električna na parceli. ☎ 27-841, zvečer. 776

V NOVEM MESTU oddam v najem gostilno. Pogoj: predplačilo. ☎ (068)22-617. 824

IŠČEMO VARSTVO za dve leti staro deklico. ☎ 43-751. 831

ŠTUDENT inštruiral matematiko in fiziko za osnovne in srednje šole. ☎ (068)27-757. 832

službo dobi

MIZARSKEGA POMOČNIKA zaposlimo. Pogoj: dobri. Ribnica. ☎ (061)861-272. 594

KAVA BAR KROKER v Metliki išče prijazno deklo za delo za šankom. ☎ 58-308. 706

IŠČEM vodje skupin za zelo donosno delo. Bravhar, Luže 61, 64212 Visoko. 764

NUDIM honorarno delo. Zaslužek 40.000 SLT. Gozdna pot 10, Leskovec pri Krškem. 780

DOBER ZASLUŽEK nudim potnikom z lastnim prevozom. Informacije: Raka 101/2, po 18. uri. 783

REDNO ALI HONORARNO delo nudimo potnikom. Lasten prevoz. Vinko Jenič, Kristanova 34, Novo mesto, po 18. uri. 784

DEKLE za strežbo v gostinskem lokalu zaposlim. ☎ 25-580. 811

IŠČEMO dobre prevajalce iz italijanskega, francoskega in angleškega jezika. Pisne ponudbe pošljite na naslov: Danijel Smid, Grafenauerjeva 41, Ljubljana Bežigrad. ☎ (061)344-080. 821

stanovanja

DVOSOBNO STANOVANJE s centralnim ogrevanjem zamenjam za enako, grejte naj bi bilo na drva. ☎ 26-572. 735

GARSONJERO na Cesti herojev 22 prodam. ☎ 25-338 ali 28-008. 751

ENOINPOLSOBNO STANOVANJE, novo, na Drski oddam. ☎ 45-259, v petek zvečer. 755

MANJŠE STANOVANJE v Novem mestu prodam. ☎ (068)27-762. 761

ODDAM enoinpolsobno stanovanje v najem na Majde Šilc. Martina Peskar, Črešnjice 18, Otočec. 828

ženitne ponudbe

SAMSKI FANT, star 43 let, s stanovanjem in službo, želi spoznati žensko za skupno življenje. Šifra: »JAVI SE«.

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING
Celje, tel.: 063/27-217

razno

INŠTRUIRAM strojno pletilstvo in nudim prevode navodil. ☎ (068)85-374.

LOKAL na avtobusni postaji v Novem mestu oddam v najem. Ponudbe na ☎ (068)23-785. 727

POSLOVNI PROSTOR (20 m²), opremljen, oddam v najem. ☎ 25-259.

V CENTRU KRŠKEGA oddam v najem trgovski lokal. Ponudbe pošljite na fax (061)106-759. 775

*Nekoga moraš imeti rad,
pa čeprav trave, reko, drevo ali kamen...
(I. Minati)*

TONKU PANJANU
v slovo
sošolci Gimnazije v Črnomlju

ZAHVALA
Ob boleči izgubi moža in očeta

ANTONA BERUSA
iz Novega mesta, Majde Šilc 22

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem, ki ste nama v težkih trenutkih pomagali in sočustvovali z nama. Hvala vsem, ki ste nama izrazili sožalje in darovali cvetje, še posebej stanovalcem bloka Majde Šilc 22, Društvu invalidov Novo mesto in upravnim organom občine Novo mesto. Zahvaljujemo se Pihalni godbi Novo mesto, patru Luki za obiske na domu in lepo opravljen obred ter vsem, ki ste pokojnika spremili na zadnji poti.

Žena Ana in sin Jože

ZAHVALA
*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
v srcih naših vedno boš ostal.*

V 62. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, bratranec, stric in tast

FRANC LUŠINA
iz Bele Cerkve 13,
Šmarješke Toplice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam vsestransko pomagali, nam izrekli sožalje, pokojnemu očetu darovali cvetje, sveče in vence ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Alojzu Salmiču za vsestransko pomoč. Hvala tudi kolektivu Ljubljanskih mlekarov, BTC Novo mesto za podarjene vence, GD Bela Cerkev, novomeški godbi, Slavku Gregorčiču za besede slovesa ob grobu ter gospodu župniku in cerkvenim pevcem za cerkveni obred.

Žalujoči: žena Marija, sin Franci, hčerka Marjana in Lidija z družinami, vnuki Boštjan, Anita, Matej in Ksenija ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA
V 91. letu starosti nas je 7. februarja 1992 zapustil naš dragi oče, stari oče in praded

JANEZ KRIŽE
iz Praprota

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam vsestransko pomagali, nam izrekli sožalje, pokojnemu očetu darovali cvetje in vence ter ga v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku. Zahvaljujemo se osebu Zdravstvenega doma Črnomelj ter Splošni bolnici Novo mesto, ki so pokojniku kakorkoli nudili pomoč. Hvala tudi Gasilskemu društvu Stranska vas, cerkvenemu pevskemu zboru iz Semiča, govornikom za izrečene besede slovesa in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi
Praprot, Lokve, Ljubljana

ZAHVALA
V 90. letu starosti nas je zapustil naš dobri oče, dedek, pradedek in stric

FRANC KUMELJ
iz Dol. Kota 6 pri Dvoru

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in vaščanom iz Podgozda za vsestransko pomoč, izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in maše. Prizrčna hvala Nežki Bezek za poslovilne besede, GG Straža, pevcem in g. župniku za lepo opravljen poslovilni obred. Hvala vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA
V 82. letu starosti me je po hudi bolezni zapustila moja draga

ANČKA GORENC
Globočice 13

Zahvaljujem se sosedom, posebno Krašovcu, ki so mi priskočili na pomoč v tako težkih trenutkih. Hvala tudi sorodnikom za kakršnokoli pomoč, dr. Tothovi in patronažni sestri Lidiji, gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: njen Jože in hči Pavla

V SPOMIN
pokojnemu možu, očetu, bratu, stricu in stariemu očetu

JOŽETU URBANČIČU
z Vel. Cirknika 12

20. februarja mineva 10 let, odkar se je pretrgala tvoja življenjska pot. Hvala vsem, ki se ga spominjate in postojite ob njegovem preranem grobu.

Vsi njegovi

ZAHVALA
V 91. letu starosti nas je zapustil dragi oče in stari oče

ANTON ROBEK
iz Dul pri Bučki

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in nam izrazili sožalje. Posebna zahvala velja sosedovim za vso pomoč, pevcem in govornici Stanki Kos za ganljive besede, gospodu župniku za lepo opravljen obred ter vsem za podarjeno cvetje in sveče. Se enkrat hvala vsem!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA
Ob boleči izgubi drage mame, stare mame in tašče

PEPCE DOLENŠEK
iz Zbur

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom, kolektivom STS Celje, PTT Novo mesto in Kovinotehna Celje za podarjeno cvetje, za pisne in ustne izraze sožalja ter za počastitev spomina na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo pevcom iz Mokronoga za zapete žalostinke. Iskrena hvala zdravnikom in sestram Bolnice Celje za nadvse požrtvovalno skrb in nego ter g. župniku za poslovilni obred. Hvala tudi za darovanja v druge namene.

Vsi njeni
Zbure, 19.2.1992

ZAHVALA
Ob smrti naše drage mame, stare mame in tete

PEPCE ŽUNIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sočutja, za cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala osebju bolnišnice v Novem mestu za vso skrb ob njeni bolezni, Dolenjskemu oktetu za zapete pesmi. Posebno zahvalo smo dolžni sosedoma gospe Žnidaršič za vsestransko pomoč in gospodu Jeraju za lepe poslovilne besede.

Vsi njeni
Novo mesto, dne 11. februarja 1992

ZAHVALA
V 78. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ROZALIJA ŽELJEŽNJAK
iz Kidričeve 23, Črnomelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojni darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem sosedom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala tudi kolektivu podjetja Belt, godbi, g. župniku, sosedji za poslovilne besede ter vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA
V 64. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, tašča, sestra in teta

MARIJA DULC
iz Velikih Poljan pri Škocjanu

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, sodelavcem Krke, tovarne zdravil, ki ste pokojni darovali cvetje in jo pospremili k zadnjemu počitku, nam pa izrekli sožalje, se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala Kolenčevim, Ogrinčevim, Kraljevim, Blatnikovim, Žanu Povšetju in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

Marko Kobe

Ko je daljnega leta 1958 profesor Marko Kobe prišel poučevat v Stari trg ob Kolpi, je bil odločen, da ostane le nekaj let, potem pa se poda v razvitejšje kraje. A so se ga začele počasi prijemat različne funkcije, nalogali so mu nove in nove naloge, med drugim je leta 1964 postal tudi ravnatelj starotrske osemletke. Spoznal je, da se mora skupaj z ljudmi, ki so še ostali v Poljanski dolini, boriti za obstoj in razvoj krajev, ki so že nezadržno propadali. Četudi bi se bremenom, ki jih je sprejemal na svoja pleča upiral, bi mu to le težko uspelo, saj so ljudje od njega pričakovali sodelovanje, ne nazadnje tudi zato, ker je imel in ima še vedno poleg župnika edini v krajevni skupnosti visoko izobrazbo.

Cepprav se do leta 1970 razvoj tako rekoč ni dotaknil Starega trga, so morali ti ljudje tudi potem nešteto dokazovati, da potrebuje katero izmed dobrin, ki je bila v razvitejših krajih samoumevna. In Kobe je imel vedno zvrhano mero argumentov za prepričevanje odgovornih mož v občini in še kje drugje. Potem pa je bilo potrebno trkati na vrata ljudi in prositi za delo, material, denar. Marko je bil znova v prvih vrstah, cepprav je bilo to marsikdaj vse prej kot hvaležno delo. Danes

priznava, da so imeli razumevanje pri občinskih organih, hvaležen pa je tudi metliškemu Kometu, ki je zaoral ledino za razvoj starotrskega območja. In če se po zaslugi Kometa ljudje niso več toliko izseljevali kot prej, je obrat zreškega Uniorja, odprti pred slabim desetletjem, pripomogel, da so se začeli ljudje vračati v tamkajšnje kraje. Kobe ni imel nikoli navade zahtevati od svojih učencev, ko so se po končani osemletki odpravljali v svet, naj se vrnejo. Zaželel pa jim je, naj bi to storili, če se bo življenje v tamkajšnjih krajih izboljšalo. Vedel je namreč, da bi tudi sam osebno bolj napredoval, če bi živel drugje in ne v Starem trgu, sicer le dober streljaj oddaljenem od rojstnih Radencev.

Kobe ve, da vsega, kar so dosegli v krajevni skupnosti, ni moč pripisati le enemu človeku. Je pač tako, da na nekatere pade večje breme, zlasti če se ne znajo prav braniti, na druge manjše. Toda uspeh je lahko viđen le v slogi in sodelovanju, ki ga v Starem trgu ni manjkalo. Njegov cilj je bil vedno narediti življenje v tistih krajih znosno. Da mu je to uspelo, ni dvoma, koliko časa je za to porabil, pa ve predvsem on sam in njegova družina. Priznava, da je zaradi tega morala žena Jožica doma marsikdaj podpirati tudi njegov hišni vogal, za kar ji je danes hvaležen. Njemu pa hvaležnost izkazujejo njegovi sokrajani, tudi na ta način, da je bil na zadnjih volitvah, kot že nekajkrat prej, izvoljen za delegata v občinski skupščini. Ena od nagrad, ki jih sicer ni navajen sprejemati, pa je tudi plaketa ob letošnjem črnomaljskem občinskem prazniku. Toda četudi je Marko vzgojil precej naslednikov, ki se bodo morali boriti za boljše jutri ob južni slovenski meji, bo vsaj še nekaj časa tudi sam stopal v korak z njimi. Tudi zato, da bo tamkajšnje življenje še kaj več kot samo znosno.

M. BEZEK-JAKŠE

Drnovškova vojaška oblačila

Načrtovana razstava povzročila nevšečnosti

BREŽICE — Posavski muzej Brežice se ni prejel vojaške uniforme, ki je po zakonu pripadla dr. Janezu Drnovšku, ko je bil le-ta član Predsedstva SFRJ. Za to obliko je brežiški muzej s posebnim pismom, nič hudega sluteč, zaprosil dr. Drnovška osebno. »Muzeju sem skušal ustreči, vendar očitno brez uspeha,« pojasnjuje nekdanji član jugoslovenskega predsedstva nastale razmere.

Te pa predstavljajo pravcato malo besedno vojno. Potem ko je dr. Drnovšek po pismu brežiškega muzeja zaprosil Predsedstvo za vračilo omenjene uniforme, je beograjska Politika ta zahtevek izkoristila za članek v svojem stilu in za diskreditiranje dr. Janeza Drnovška, kot slednji pojasnjuje beograjski medijski odziv. Po Politiki je o Drnovškovem zahtevku pisalo 14. februarja ljubljansko Delo, ki sprahuje, ali nekdanji član Predsedstva morda ne ureja lastnega muzeja.

Resnica je ta, da Posavski muzej zbira arhivalije in muzealije na temo vojna v Sloveniji. V tem okviru želi narediti veliko razstavo uniform Oboroženih sil SFRJ. Da bi bila razstava čim popolnejša, je muzej zaprosil za omenjeno Drnovškovo uniformo. Ker so si časopisi privoščili dr. Janeza Drnovška, kot rečeno, se mu je pred dnevi Posavski muzej Brežice opravičil za nevšečnosti.

RAZSTAVA MALIH ŽIVALI V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ — Belokranjski otroci imajo zaradi oddaljenosti manj možnosti, da bi obiskali živalski vrt v Ljubljani. Zato so se gojitelji malih živali iz novomeškega kluba Pismonoša odločili, da bodo v petek, 21. februarja, in v soboto, 22. februarja, organizirali v telovadnici OŠ Mirana Jarca v Črnomlju razstavo Živali v našem domu. Razstavo si lahko ogledate od 8.30 do 19. ure.

Skromnost ju je držala vkup

Zlata poroka v Črneči vasi pri Kostanjevici

KOSTANJEVICA — Bilo je natanko pred 50 leti, ko sta si Ana in Jože Pirc iz Črneče vasi pri Kostanjevici nataknila zlata prstana. Svatje so se do cerkve pripeljali s sanmi, saj je bilo tistega 16. februarja dober meter snega in mraz je bil, da je škripalo pod nogami.

ljen, da bi povedala vse, kar se je dogajalo in slabega zgodilo v petih desetletjih. V soboto popoldan je bil za njiju, njenih sedem otrok, trinajst vnukov in pravnuka »dan zahvale pred Bogom,« kot je med mašo v kostanjeviški cerkvi povedal tamkajšnji župnik Jože Mrvar. J. P.

PRODAJNA RAZSTAVA LEBIČEVIH DEL

ŠMARJEŠKE TOPLICE — V avli hotela bo še do konca marca odprta prodajna razstava slikarskih del Tuga Lebiča. Vabljeni!

HARD ROCK FEST NA OTOČCU

OTOČEC — V soboto, 22. februarja, bo v domu KS na Otočcu prva letošnja rock fešta. Nastopili bodo: No Escape, Frakcija Fm, Free 48 in Volkodlaci. Vabljeni!

POL STOLETJA ZAKONA — Ana in Jože Pirc ter župnik Jože Mrvar med mašo v kostanjeviški cerkvi. (Foto: J. Pavlin)

Prforcenhaus zvest tradiciji

Za pusta bodo Kostanjevčani izdali svoj časopis, tiskali svoj denar in na trgu ustoličili krapa

KOSTANJEVICA NA KRKI — V tem mestu, ki pustno tradicijo nadaljuje še iz prejšnjega stoletja, se člani Prforcenhausu že mrzlično pripravljajo na letošnji spored štiridnevnega Šelmanja. Nekaj novosti nam je zaupal starosta Slavko Sintič.

ob pol šestih zjutraj zbudila budnica, ob 15. uri bo povorka, na »ta malem plac« pa oklic Kurenta z nagrajevanjem otroških mask. V ponedeljek zvečer bo baklada, ob 19. uri pa občni zbor Prforcenhausu in ples v maskah v gostilni Žolnir. Torek bo v znamenju gonjenja medveda ter sejanja in oranja po mestnih ulicah, v sredo pa pogreb Kurenta ter vesela sedmina v eni od kostanjeviških gostiln. J. P.

DRUGI DOBITNIK — Po zaslugi Erike Nosan z Rateža bo druga silva igrala Antonu Jermanu s Kvasice 10.

Nagrade za pravočasne plačnike DL

Silva Antonu

NOVO MESTO — Izmed naročnikov, ki so pravočasno plačali naročnino za 1. trimesečje za Dolenjski list, smo ta torek izžrebali Antona Jermana, Kvasica 10, p. Dragatuš, ki je na naš časopis naročen že od leta 1967. Srečo mu je prinesla Erika Nosan z Rateža, ki je iz kupa potrdil o plačanih naročninah potegnili njegovo položnico.

Med zveste naročnike bomo razdelili še ostale 4 silve, ki sta jih prispevali podjetji Račka, Cesta komandanta Staneta 34, Novo mesto, tel. in fax (068) 21-058, kjer je poleg računalnikov pod ugodnimi pogoji mogoče kupiti še vse, kar spada zraven, in Suha krajina commerce z Dvora, tel. (068) 87-470, kjer lahko poleg sedežnih garnitur po izredno ugodnih cenah najdete še marsikaj za opremo svojega doma.

Naslednjo silvo bomo podelili prihodnji torek, zato pohiuite s plačilom naročnine.

PBRTRIŠKI PUSTNI PLES

METLIKA — Na pustno soboto, 29. februarja, bo v gostilni Kapušin na Krasincu 13. tradicionalni pustni ples obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev. Organizatorji obljubljajo bogat program, za glasbo pa bo poskrbel duo Košmerl. Vstopnice so že naprodaj na obrtni zbornici v Metliki.

»Halo, tukaj je bralec 'Dolenjca'!«

Literarni popravek — Po kregu sramota — Je črno res črno? — V Beli krajini še nikoli tako slabo — Sestanek v gostilni — Zakona zoper borce še ni — Pohvala Novotehni

Četudi v zadnji novomeški kroniki nisimo pozabili na tukajšnjega župana, saj smo mu svetovali, ob katerih praznikih naj prireja srečanja za ta poredne in za ta pridne novinarje, je neka gospa pogrešala javno opozorilo na županovo »izvrstno« poznavanje slovenske književnosti. To je izkazal s priložnostnim nagovorom ob otvoritvi preurejene kapiteljske knjižnice, ko je obiskovalcem, častitim gostom, sploh pa pisatelju Pavletu Zidarju samemu razkril, da se, predno si je izbral to umetniško ime, ni pisal Zdravko Slamnik, ampak France Smrekar ali nekaj podobnega. Počasi se nas že loteva obup, a tolaži nas misel, da je gospod Dvornik morebiti najboljši komik med slovenskimi župani in najboljši župan med slovenskimi komiki.

A v političnih vrhovih se pogosto le pripravijo za oblastne stolčke, s čimer ne »pridelajo« drugega kot kup sramote. Posavec predlaga, naj poslanci, če so že sprejeli Zdravljivo za slovensko himno, njeno besedilo dodobra premisljijo, pa bodo spoznali, da je moč vladati tudi brez krega.

Čepprav so okoliški hribi še beli od snega, pa Trebeljanka, ki noče biti imenovana, vidi pretežno črno. Tako je prepričana, da je tamkajšnja vaška gostilna zgrajena na črno, a črna na belom o tem ne premore nič. Podobno je poučena celo o stvarih, ki se običajno dogajajo v črnih nočeh. Dan pred Valentinovim je gospa zagotavljala, da ve za dokaj ljubezni na črno, boljše polovice takih zvez pa občasno hodijo okoli — črne. Kdo jih počrni, nas pri takemle črnjenju ni več zanimalo.

Ko je telefoniral, je imel P. S. iz Črnomlja pred sabo zadnjega »Dolenjca« in se je ob sliki na prvi strani, ki je kazala visok državniški obisk v beli deželi onstran Gorjancev, spraševal, ali bo taka pozornost kaj pripomogla, da bo Bela krajina oteta pozabi. O tem močno dvomi, po njegovem Belokranjem še nikdar ni šlo slabše kot zdaj, ko so dobili državno mejo; mnogi se počutijo, ko da bi bili v taborišču, gospodarstvo pa je na psu, šolniki stavkajo, zadrugo uničujejo, gozdarstvo so že zrušili, čedalje več ljudi je na cesti, plače, kjer jih je še kaj, so, da bi se zjokali... Ljubljanskim škričcem zameri, ker hočejo vse začeti znova, pri tem pa zanlašč nočejo uvideti, da je tudi prejšnja oblast zastavila kaj dobrega, in to ni bilo mogoče z malo iznajdljivosti in truda uspešno zaključiti.

Vaščan Muhaberja je prejel vabilo, naj se udeleži sestanka, kjer bo beseda tekla o preimenovanju nekaterih predelov krajevne skupnosti. Do tod vse lepo in prav, pogrelo pa je človeka, ko je prebral, da bodo sestankovali v neki gostilni, čepprav so s samoprispevkom in še kako drugače pomagali zgraditi gasilski dom v Bučni vasi, kjer naj bi bil prostor tudi za taka skupna opravila. Rad bi vedel še, zakaj urad njihove krajevne skupnosti ne premore telefonske številke, po raznih govoricah pa se mu zdi, da pri dejavnosti omenjenega gasilskega

doma ni vse čisto. Ali je kaj na tem, bodo že raziskali.

»Če boste še enkrat kaj pisali o borcih, bom odpovedala časopis,« je bila huda gospa iz Mihelje vasi. Kaj drugega, ko da to lahko stori takoj, ji kajpak nismo mogli odgovoriti. Očitno nekateri ne morejo ali nočejo dojeti, da časopisi ne izhajajo samo po njihovih željah in potrebah, Peterletova vlada pa tudi še ni izdala zakona, ki bi prepovedoval pisati o borcih ali objavljati njihova pisanja.

Malce strahoma se je Krčan pozanimal, ali sprejemamo samo kritične klice, on bi namreč rad izrekel pohvalo. Seveda je bil povabljen, naj kar pride z besedo na dan in... pohvala gre novomeški Novotehni, ki je z odprtjem avtomobilskega salona v Krškem Posavcem omogočila, da na svojem koncu lahko vplačajo dobre avte. Gospod ne more prehaliti pozornosti prodajalcev, ki znajo tudi prav svetovati.

Enako velja za Dolenjski list, kateremu se je Radečan zahvalil, ker smo mu poslali stenski koledar. V prednovoletnem času ga s časopisom ni dobil. Žal se zgodi. Opravičujemo se vsem, ki koledar še pogrešajo; javijo naj nam in ga bodo zagotovo prejeli. D. R.

Kostanjevčani bodo letos za čas norčij prvič izdali tudi svoj časopis »Prforcenhaus«, ki bo mnoge oškrnil. V času Šelmanja bo v gostilnah plačilno sredstvo nov denar, imenovan kostanj, njegov drobiž pa ježice. »Eden večjih dogodkov letošnjega Šelmanja bo tudi ustoličenje krapa. Želimo, da bi postal stalni simbol Kostanjevice, zato ga bomo požegnali v nedeljo popoldan na trgu pred Štravsom,« o spremembah pove starosta Slavko Sintič, ki sodeluje pri Prforcenhausu že od leta 1950.

Šelmanje se bo letos pričelo v nedeljo, 1. marca, ko bo Kostanjevičane že

GLEDALI KOT TELE V NOVA VRATA

Jožič Repič je bil član izvršnega sveta skupščine občine Repičeva Draga. Poleg tega, da je moral sedeti dolge ure na sestankih in sejah, je moral poslušati tudi vse oslarije, ki so bile na dnevnem redu tega najvišjega lokalnega organa. Jetra in živce pa so mu parale vloge, ko so prihajale domala vsak dan in so zahtevale podražitve tega in onega.

Največkrat vzdrževalnin v otroškem vrtcu in v domu starejših krajanov. Pisci zahtevkov po denarju, ki ga ne bi mogel natisniti nihče, pa če bi garal dneve in noči, so utemeljevali podražitve z inflacijo, primerjali so stroške v Repičevi Dragi z izdatki drugod po Repičevini.

Izvršniki so domala brez premisleka dvigovali roke, plačniki storitev pa so bentili, preklinjali oblast, demokracijo, svobodo, osvoboditev in druge pridobitve nove oblasti. A ni nič pomagalo. Nikomur niso prišle do živega pripombe, da bodo ljudje vsak čas na beraški palici, da je vse več državljanov, ki nimajo cvenka niti za kruh, še manj za mleko. Izvršna oblast je bila občutljiva le za izdatke, ki so naravnost prizadevali občinski proračun in občinsko blagajno: vedno bolj suhe denarnice krajanov so ji bile španška, če ne celo portugalska vas. Po Repičevi Dragi se je pričelo govoriti, da je bilo življenje veliko znosnejše takrat, ko so vladali komunisti,

vednar so imeli oblastniki to za sovražno propagando, ostanke preživljene in oduševane sistema. Raznašalce misli pa bi najraje zabili v črno zemljo ali jih vsaj izselili iz Repičeve Drage.

Pa je šinilo Jožiču Repiču! Napisal je pismo izvršnemu svetu skupščine občine Repičeva Draga. V njem je navedel, da živi zelo težko. Življenjski stroški da so zelo porasli. Da je inflacija nezadržna. Da mora odšteti za plačilo stanovanja skoraj polovico svoje plače. Da so elektrifikarji podivjali s cenami. Da je njegova družina meso samo ob nedeljah. Da bo moral dati odklopiti centralno ogrevanje. Da sinu, ki hodi v šesti razred, ne more kupiti

Bevkovega Kaplana Martina Čedermaca. Da se bo moral odpovedati radijskemu in televizijskemu programu. Da ženi ne more kupiti snežak in da je to vse skupaj dovolj velik razlog zahtevati od izvršnega sveta, naj mu poviša plačo za najmanj štirideset odstotkov. Priložil je še tabelo plač, ki jih prejema zaposleni drugod po Repičevini.

Predsednik izvršnega sveta Repičeva Draga se je ob tem iz srca nasmejal. Svojege namestnika je vprašal samo še to, če mu je znano, ako so brez njegove vednosti morda zaprli norišnico blizu Ljubljane. Takoj nato je prešel na naslednjo točko dnevnega reda.

TONI GAŠPERIČ

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

Studio D
DESET NAJBOLEŠIH

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado MAITJI KAPELETU iz Semiča. Nagrajencu čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (1) Na Gorjancih — SPOMIN
- 2 (4) Srečno, Slovenija — SLAK
- 3 (2) Na Golici — TRIO T. SOTOŠKA
- 4 (3) Sloveniji — ANS. T. ISKRE
- 5 (6) V zidan'ci — BELOKRANJCI
- 6 (5) V senci sem posedal — ANS. M. KLINC
- 7 (10) Bodi z mano — NAGELJ
- 8 (7) Sanje zvečava leta — ANS. MARELA & B. KOPITAR
- 9 (8) Naj zdravega zadone — ANS. F. FLERETA
- 10 (—) Kjer 'spod gora privre Završnica — ALPSKI KVINTET

Predlog za prihodnji teden: MAŠKARE — ANS. TONIJA VERDERBERJA.

KUPON št. 8

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto